

DĚTSKÉ DENÍK SCÉNY 0.

Fabrika SVITAVY

PÁTEK 9.6.2017

Z KRAJSKÝCH PŘEHLÍDEK

ZPRÁVY Z KRAJSKÝCH PŘEHLÍDEK

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

PŘEHLÍDKA DĚTSKÉ RECITACE

PRAŽSKÉ POETICKÉ SETKÁNÍ, 8.–9. 4. 2017

Postupová přehlídka pražských obvodů si drží pověst setkání, na kterém se velmi dobře daří zajistit příjemné a inspirativní zázemí pro recitátory i jejich doprovod. Během dvou dnů je zde připravena řada aktivit, které pomohou účastníkům zapomínat na pocit, že tu jde o nějaké recitační soutěžení. Nebo jim alespoň poskytnou dostatek zážitků, které případný smutek z nepostoupení vyváží. V přestávkách mezi recitačními bloky mohli recitátoři plnit bojovku, na jejímž konci jim vyšlo jméno známého autora, skládat origami, hrát fotbal, deskové hry nebo všelijak jinak využívat možnosti kobyliského DDM Spirála. Na chodbě byly vyvěšeny „múzy“ autorů jako jsou Jiří Suchý, Zdeněk Svěrák, Jaques Prévert aj., tedy kousky barevné látky, které si mohli recitátoři ustríhnout a strčit do kapsy, aby jim při recitaci přinášely štěstí. Druhý den se navíc odehrávaly dílny vedené Michaelou Lažanovou, ve kterých si recitátoři zkusili zahrát na porotu. Na přednesech dvou figurantů pojmenovávali recitační nešvary. Kdo měl recitace už dost, mohl vyběhnout ven, protože areál Spirály je zeleným ostrůvkem uprostřed sídliště. Počasí bylo 8. a 9. dubna relativně přívětivé.

Aktivít byl připraven tedy skutečně přehršel, děti však byl také přehršel, a tak si každá aktivita své účastníky našla. O pohodlný průběh se starala vedoucí zdejšího dramatického oboru Karolína Stehlíková a rovněž zdejší Monika Moravčíková. Díky nim byla samozřejmostí hlasová rozcvička a vzhledem k tomu, že kvalita se pozná na detailech, také káva, připravená pro doprovod. Kromě recitátorů a jejich doprovodu tady příliš diváků nebylo. Pohybovaly se tu ještě studentky pedagogické fakulty. Ty sem pozvala jejich učitelka a zároveň hlavní pořadatelka přehlídky Jana Machalíková. Studentky si dělaly poznámky při vystoupeních, ale i při poradách porotců, respektive poradců, kterými letos byli Jan Hnilička, František Kaska a Jan Mrázek. Toto trio, Karolína Stehlíková představovala jako „Dlouhý, Široký a Bystrozraký“ nebo také „hodný, zlý a ošklivý“. Bylo na recitátorech, aby si rozhodli, kdo je kdo.

Sobota 8. dubna

Tento den patřila Spirála první a druhé kategorii. V první, nepostupové kategorii, se porota rozhodla ocenit 12 recitátorů, což je víc než polovina ze zúčastněných 23. Porota zde vyzvedla především sílu recitátorovy vnitřní představy a to, jak se ji podařilo předat divákům, což nejde vždy ruku v ruce. V tomto smyslu byla oceněna **Anna Dočekalová** s textem Daniely Fischerové: Ropucha, **Veronika Flusserová** za Silversteinův text Dámy mají přednost a **Daniel Alexandre Wood**, který s textem Radka Malého Moře toto ocenění naplnil nejtýpčtěji. **Samuel Budiman** byl oceněn za komunikaci s divákem, **Nikita Oleksijenko** za zaujetí textem, **Magdalena Nedomová** za souznění s textem, **Anika Dohnalová** za sebevědomý projev. Vše to jsou kvality, ukazující především na to, že text pro recitátora znamená něco víc než jen splnění úkolu. Vedle toho se objevilo ryze řemeslné ocenění za výstavbu textu O strašném drakovi, které získal **Oleksandr Hrubík**. Ocenění za utkáni se s textem pro **Vendulu Vlčkovou** nebyla jen cena útěchy, spíše se snažilo reflektovat, že text z knihy Vendulka tanečnice z roku 1941 byl dobře zvládnutý, přestože se pro mladou recitátorku nehodil délkou ani poetikou. Poradci se v této kategorii rozhodli oceněním odlišit ještě ty, kteří nad ostatní vynikali mimo své autenticity i technickou kvalitou. Pro ty bylo určeno a tak bylo i prezentováno ocenění za celistvou interpretaci. To získaly hned tři recitátorky: **Aneta Růžičková** s textem Olgy Hejné O zlobivém tatínkovi, **Nela Sobotková** s textem Gianniho Rodariho O myši, která požírala kočky a **Julie Součková** (A. Milne, Před čajem).

V odpoledních hodinách začala přehlídka recitátorů druhé kategorie. Teď už bylo možné postoupit do celostátního kola a porota také dva postupy udělila. Co se týče ocenění, v této kategorii se objevilo několik výrazných vypravěčů. **Viktor Štajner** upoutal vyprávěním o Barykovi a vlaštovce, ve kterém se mu především podařilo zprostředkovat dialog obou postav. **Matěj Nesvadba** si vybral kočičí text o Damiánovi a blešce od Václava Čtvrťka, v němž zafungovala především roztomilost tohoto chlapce, která nevznívala trapně, ale osobitě. Dalšímu vypravěči, **Janu Vokrouhleckému**, se zase podařilo na textu Josefa Čapka, navázat kontakt s divákem. Dále bylo uděleno opět ocenění za vnitřní představu, tentokrát spojenou i s vnitřní energií – získala jej **Beata Řezáčová** za text Františka Nepila Jak vypadají hvězdy. Také jedno technické ocenění za vykreslení postav pro **Antonii Bakošovou**, která tak dokázala rozžít notoricky známý Jirousův text Ptala se Františky Marta. Stupeň před postupem se porotci opět rozhodli odlišit oceněním za celistvou interpretaci, které získali **Jonáš Vostrý** (dvojtext Zdeňka Svěráka Holka ho přeprala – Jak to mělo být) a **Eliška Doležalová** (Jiří Kahoun, Hroší maminka je tatínek).

Do celostátního kola postoupila **Alžběta Šváblová**, která si vybrala ne úplně známý a ne úplně jednoduchý text Shella Silversteina **Pinocchio**. Jeho interpretaci znesnadňuje konstanta „ty-jó“, kterou je v průběhu dlouhé básně třeba říci na mnoho způsobů. Poradci nabízeli i další způsoby, Alžběta však díky vědomé práci našla klíč, který naplnil to, co text potřeboval.

Druhý postup byl udělen **Nině Strnadové**, která představila text Edwarda Leara **Sovák a Micinka**. V prvních verších se mohlo zdát, že půjde o přeslazený melodram, ukázalo se však, že Nina s touto melodramatičností pracuje vědomě a s nadhledem. Její recitátorský um se pak definitivně potvrdil v práci s repeticí a porotci nakonec tuto interpretaci vyhodnotili jako kvalitativně přesahující rámec kategorie.

Neděle 9. dubna

Nedělní recitační den začal **třetí kategorií**, ve které se představilo 21 recitátorů, někteří z nich s dvěma texty. Dvě recitátorky postoupily do celostátního kola a šest dalších bylo oceněno. Vybrat dva postupující bylo v tomto případě těžké, protože k postupu by dle poradců byly tři přednesy.

Ocenění už byla většinou za řemeslné kvality. **Zuzana Malá** byla oceněna za hledání výrazových prostředků v interpretaci, a to v textu Daniely Fischerové Barevné básničky. Zuzana pracovala s pastelkami, které měla zastrkané do drdolu a na každou básničku vytáhla pastelku odpovídající barvy. Poradci však usoudili, že v otázce výrazových prostředků zůstalo skutečně u hledání, protože

tato stylizace byla spíše navíc, než aby sloužila textu. Umění charakterizace postav bylo u **Emmy Horákové** oceněno jak v textu od R. Fulghuma Pavouci, tak ve Skácelově Uspávance s hloupými kocoury a paní myši. Citlivý přednes byl oceněn u **Marka Dršaty**, který přednášel dva „Silversteiny“: Monika, co chtěla poníka a Rocková kapela. Dále se tu pak objevila ocenění pouze jednoho ze dvou textů, která nesla tu zprávu, že v interpretaci jednoho a druhého textu byl výrazný rozdíl. **Lucie Furmanová** byla oceněna za text A. Lindgrenové Pippi dlouhá punčocha a **Anna Tretyachenko** za napínavé vyprávění v textu Hany Doskočilové Příběh zlatého kokršpaněla.

Výběr textu pak hrál velkou roli v posuzování **Mikuláše Převrátla**, který obdobně jako Marek Dršata zvolil dva texty Shella Silversteina: Vedro a Želva. Nakonec byl oceněn za práci s veršem, poradci, kteří se v tuto chvíli museli stát porotci, však dlouho uvažovali o jeho postupu. Nakonec se však přidrželi doporučení vybírat inspirativní přednesy a upřednostnili tak pro postup přednes **Viktorie Vačkářové**, která oproti Mikulášovi předvedla dva rozdílné a poměrně specifické texty, a to v provedení srovnatelné kvality. Byla to báseň **Setkání** od Jiřího Suchého a Bruknerova **Česká krajina**. Jen o něco málo jistější si byla porota u **Žanety Chlumské**, která prokázala vyzrálý smysl pro ironii v Justově **Blbé pohádce** a Bassově **Baladě krve, rozkoše a smrti**.

Celé Pražské poetické setkání pak zakončila **čtvrtá kategorie**, sestávající se z 18 recitátorů, z nichž byli oceněni pouze čtyři. **Adéla Soukupová** přednášela text Tani Fišerové o postiženém chlapci – jednalo se o silný zážitek, neboť sama Adéla žije se zjevným postižením, které jí mimo jiné znesnadňuje mluvu. Nebyla však oceněna ze soucitu, ale za schopnost práce s tématem, která se potvrdila v druhém textu Statečný osel od Ivana Andrejeviče Krylova. Druhé ocenění, tentokrát za dramaturgický výběr, získala **Ester Gracerová**, která kromě Mlzné pohádky od Petra Nikla pro přehlídku objevila i báseň Wislawy Szymborské Nápad. Do celostátního kola pak postoupila **Františka Bakošová**, která ve dvou rozdílných textech (**Pohádka o abecedním pořádku** od Nikla; **Opička a brýle** od Krylova) předvedla totožné kvality: vědomou výstavbu textu a brilantní práci s pointou. O postupu pak nebylo pochyb u **Matěje Převrátla**, který přinesl dva specifické a výborně zvládnuté texty, Havlovu báseň **Z juvenilii** a nepojmenovaný text Gregoryho Nunzia Corsy. Porota doporučila postoupit s Havlem, neboť druhý text nemá kromě názvu ani žádnou, lehece vybudovatelnou, pointu.

Letošní pražská přehlídka obvodů by se dala charakterizovat jako silversteinovská – knihy tohoto autora se objevovaly mezi cenami, jeho jméno bylo výsledkem hledací soutěže a z jeviště se ozvalo za dva dny hned desetkrát, nejvíce ve 3. kategorii, kde si jej vybrali čtyři recitátoři, dva z nich dokonce jako první i druhý text. Jedné recitátorce přinesl postup do celostátního kola, u jednoho recitátora zafungoval zase opačně. Ne všichni mohli být oceněni a bylo by bláhové tvrdit, že všechny výkony měly vyrovnanou kvalitu, abychom tím zrušili tendenci porovnávat. Jak však už bylo řečeno v úvodu a jak se sluší zdůraznit i závěrem a vůbec na každém vhodném místě – Pražské poetické setkání dokáže zajistit takové podmínky, že ono porovnávání přestává být tím nejdůležitějším: z porotců se skutečně stávají spíše poradci a z recitační soutěže příjemné setkání, inspirativní pro recitátory i jejich doprovod.

Jan Mrázek

PŘEHLÍDKA DĚTSKÉHO DIVADLA

OTVÍRÁNÍ, PRAHA, 1.–2. 4. 2017

Na pražské přehlídce dětského divadla, která probíhala v Karlínském Spektru a ve Studiu Alta, vystoupilo letos 12 souborů doporučených z obvodních postupových kol. Se ctí se představily začínající skupiny složené z malých dětí. Zkušené soubory pak prokázaly, že za tím, co divákům nabízejí, je mnoho poctivé práce a nasazení ze strany hráčů i vedoucích – a to i v případech méně divadelně úspěšných. Nabídnuté inscenace byly vystavěny jak

„klasickými“ postupy, tak méně tradičními (a svým způsobem objevnými) přístupy. Pražské Otvírání poskytlo divákům opravdu mnoho různorodých zážitků, celková úroveň přehlídky byla velmi dobrá, lépe řečeno vysoká. Proto také, vedle jednoho možného přímého postupu, bylo pět inscenací doporučeno do širšího výběru, z něhož bude později sestaven program celostátní přehlídky dětského divadla. Těsně za vybranými kandidáty se ocitly čtyři zajímavě pojaté a fungující inscenace. Pouze dva soubory, které se sice zodpovědně a jistě velice pracně pokusily o převod spleťového děje či o zobrazení lyricko-epického ladění literární předlohy do divadelní podoby, mají před sebou volbu, zda své zpracování ponechají tak a nebo budou hledat cesty ke kratšímu, jasnějšímu, situačně ujasněnému a herecky lépe vyjádřenému divadelnímu tvaru.

Nejmladší nebo méně zkušené soubory

Vedoucí Dana Svobodová vytvořila se skupinami dětí ve věku 7–8 let rozdělených do souborů **ZŠ Zličín I** a **ZŠ Zličín II (Divadlo pro Zličín, z. s., Praha 5)** hned dvě inscenace. Správně odhadla možnosti hráčů a výběrem látky připravila dobré podmínky pro jejich první setkání s tvorbou divadelního tvaru i s diváky. Většina dětí se na jevišti projevovala bezprostředně a přirozeným projevem naplňovala své role. Z pedagogického hlediska je velmi sympatické, že v exponovaných rolích se malí hráči v jednotlivých představeních střídají a tím pádem, kromě jiného, mají možnost nasbírat různorodé zkušenosti.

Předlohu Ivy Procházkové Kryštofe, neblbni a slez Dana Svobodová oprostila o nabízející se závažné téma a spolu se souborem v inscenaci **Neblbni a slez** vytvořila jasný obrázek rozkolu, trucování a smíření. Ze scénografického hlediska a úměrně ke zvolenému tématu by bylo dobré popřemýšlet o podobě vyvýšeniny, na které se rozzlobený chlapec usadí a hledat další možnosti, jak divadelně zobrazit prostor mezi chlapcem a těmi, kteří ho vybízejí, aby slezl dolů. Tato inscenace byla oceněna za tematické uzpůsobení předlohy s ohledem na věk a možnosti hrajících dětí.

Divadelní podání stejnojmenné předlohy Aleše Cibulky **Celkem spokojený čert** bylo založeno na pohybu, gestech a rytmu – na prostředcích, které jsou dětem tohoto věku a malých divadelních zkušeností daleko bližší než mluvené slovo. Přestože je potřeba některé pasáže ještě pohybově upřesnit a myšlenkově doladit (například situaci, kdy se mladý čert stává kominíkem) a zvážit archaicky působící kostýmní doplňky (například paruky čertů), představení upoutalo jemným humorem a energií, která se dostala až k divákům.

Rovněž začínající soubor **DDS Ty-já-tr – Před oponou ml.**, DDM Praha 7 pod vedením Radky Tesárkové a Josefa Herverta diváky potěšil. Východiskem pro inscenaci **O zemi Zvoničce** se stal scénář Mirka Slavíka Pohádka o Zemičce-Zvoničce, zpracovaný na motivy knihy Jamese Joyce Kočka a čert. Lze říci, že Slavíkův scénář

byl z velké části souborem respektován a je možné, že právě toto „naplňování“ bylo příčinou poněkud rozpačitého a mechanicky působícího startu hry. V interpretaci souboru DDS Ty-já-tr – Před oponou ml. pohybové akce postrádaly signál o individuálním přístupu k zobrazovanému, a tudíž se jeví jako nadbytečná ilustrace toho, co již bylo vysloveno. Nicméně aktéři se v prostoru jeviště i ve hře samotné stále více zabydlovali a jejich projev začal působit přirozeně. S narůstající jistotou rostla vzájemná pozornost, souhra a v dobrém slova smyslu se proměnil i temporytmus. Soubor získal cenu poroty.

V této věkové smíšené skupině souboru **Taneční studio Light, z. s., při ZUŠ Na Popelce, Praha 5**, převládají mladší děti, ale i ony, stejně jako jejich zkušenější partneři, jsou velmi dobře vybavené. A to nejen ve smyslu pohybovém a tanečním, ale též v dalších rozměrech tolik potřebných k souhře, z níž vzniká celistvý divadelní tvar. Literární předlohu Ludvíka Aškenazyho Putování za švestkovou vůni zdramatizovala vedoucí souboru Lenka Tretiagová a inscenace dostala název **Strípky z putování Pitryška**. Příběh je jasně exponován, jednotlivé části putování odděluje zvukový signál. Dovednosti hráčů, přesnost, působivost obrazů, změny tempa a rytmu inscenace – to vše upoutává divákovu pozornost. Ten se pak bez problémů orientuje v ději, ve změnách prostředí a v postavách. Ohledně postav by však bylo potřeba ještě divadelně ujasnit funkci princezny a motivačně doladit vztah Pitryška a Pana Srdce. Pitryškova touha najít místo, kam patří, kam chce dojít, je podporována zpívaným refrénem. Ale i zde je potřeba drobnými korekcemi napomoci k vyznění závěru. Inscenace byla vybrána do širšího výběru pro celostátní přehlídku **Dětská scéna 2017**.

Dramatický kroužek ZŠ Weberova, Praha 5, Košíře uvedl své variace lidové pohádky pod názvem **Červená Karkulka ve třech třetinách**. Ač členky souboru jsou již spíše slečny než děvčátka, nemají mnoho zkušeností s tvorbou divadla a s fungováním na jevišti. Přesto se začínajícímu souboru pod vedením Kateřiny Škrétové podařilo vytvořit dynamický a vtipný celek, který volbou prostředků a odkazy na všeobecně známé konvence sportovního prostředí nezůstal nic dlužen svému názvu. Přes velkou dávku energie, která hraničila s rozdváděností, se souboru podařilo udržet koncepci inscenace, vyhnout se podbíživosti a laciným „zdobným“ prvkům. Z počínání akterek byl patrný nadhled, smysl pro komiku, ale zároveň i zodpovědnost za celek. Po stránce divadelní nebylo vše dotažené (například situace na volejbalovém hřišti). Záleží na souboru a jeho vedoucích, zda se budou problematickými pasážemi dále zabývat, anebo se vrhnou na zpracování další látky.

Souboru **Roztoč dramaťák z Roztok u Prahy** a jeho vedoucím, Dorotě a Adamovi Krátkých, byla inspirací ke hře, k hledání možností, jak zacházet s loutkou, k třibení prostředků a ke komponování divadelního tvaru **Lichožrouti** stejnojmenná kniha od Pavla Šruta. Schopnost hráčů a režisérů vytvářet divadelní obrazy i minisituace brzy vzbudila pozornost, sympatie a vyvolala příznivou odezvu diváků. Příkladem „divadelního zázraku“ a vskutku fungující části inscenace je situace „profesor a kufr“, která je nejenom překvapivá, ale i velmi dobře rozehraná a dotažená do konce. Otázkou zůstává, zda tento konec, který se jeví jako silná tečka, neubírá prostor pro vyznění následujícího a závěrečného obrazu, ve kterém

se dědeček odebírá do lichožroutského nebe. Z dramaturgického hlediska by inscenaci pomohlo posílit postavu lichožroutka Hihlíka, zvýraznit jeho podíl na vývoji událostí a jeho postoj. Šrutova literární předloha je obsáhlá. Tvůrci prokázali nejenom poctivou snahu ale i dovednost ji divadelně uchopit (i když v inscenaci zůstává pár takzvaných „boulí na příběhu“). Lichožrouti v podání roztockého souboru potěšili, zaujali a byli **doporučeni do širšího výběru na Dětskou scénu 2017**.

Soubory zkušené a složené převážně z hráčů ve věku 13-15 let

Dějově komplikovaná literární předloha Corneliie Funkeové Pán zlodějů se stala souboru **UŽVAK, Divadlo pro Zličín z Prahy 5** základem pro tvorbu inscenace **Pokračování příště**. Vedoucí, Dana Svobodová a Karel Tomas, se chopili vskutku náročného úkolu a před stejně obtížnými úkoly se ocitli i členové souboru. Úmyslem souboru a vedoucích je zobrazit složitý děj formou vyprávěného divadla – což je dobrá volba, neboť skýtá řadu zvládnutelných prostředků a také prostor pro určitý odstup. Nyní, pár dnů po premiéře, zatím nebyla nabídka postupů epického divadla využita. Podání vyznělo spíše realisticky, činoherně a místy kladlo na hráče neúměrný úkol psychologického herectví. Inscenaci prospěje též ukotvení v žánru a tématu.

Knihy Tomáše Pěkného Havrane z kamene je bohatá (až přebohatá) na líčení atmosféry a situací. Jasně zobrazuje rozdílné a nesouměřitelné chápání vztahů a nabízí cesty k volbě tématu a k jeho divadelnímu zpracování, jak dokazují časté divadelní interpretace. **Soubor Pátečníci, ZUŠ Praha 7** přijal, coby východisko ke stejnojmennému divadelnímu tvaru **Havrane z kamene**, obsáhlý scénář zpracovaný autorem Tomášem Pěkným. Je možné, že právě hotový scénář s velkým množstvím textu bránil souboru ve volbě osobního výkladu a zpracování. Současné a téměř hodinové podobě inscenace by prospěly zkratky, stylizace a také vypuštění některých nadbytečných výstupů (například klekání, akce verbířů, Juliána na borovici). Kromě již zmíněného by bylo dobré vrátit se k situacím a upřesnit jejich výstavbu, zvážit charakter postavy Juliány a pojetí role, zamyslet se nad kostýmem statkáře Berky. I tento soubor má za sebou spoustu práce a poctivého snažení. Inscenace měla premiéru teprve nedávno a tvůrce čeká fáze doladování.

Taneční studio Light z. s. při ZUŠ Na Popelce našlo inspiraci pro tvorbu inscenace **Děti Lvi srdce** v dějově a myšlenkově složité literární předloze Astrid Lindgrenové Bratři Lvi srdce. Pod zkušenou a citlivou rukou vedoucí Lenky Tretiagové soubor okamžitě zaujal svým nasazením, vybaveností, soustředěním a souhrou. Přesná provedení nejsou mechanická, opírají se o znalost příběhu, orientaci v ději i v jednotlivých situacích. Prostřednictvím použitých divadelních prostředků, kterými jsou v tomto případě zejména pohyb, tanec, hudba, zvuky, slovo, stínohra a hra s loutkou, vznikají před očima diváků působivé obrazy. Kompozice divadelního zpracování je založena na kontrastech, které napomáhají tikotu inscenace. Například jemnou a lyrickou expozici vystřídá dynamický obraz smrtelného nebezpečí, nebo po radostiplném tanci přichází ohrožení a narůstá napětí. Přes všechna vyjmenovaná pozitiva a působivost jednotlivých obrazů divák počíná tápat, postrádá důvody, proč se některé postavy chovají právě tak – a co svým jednáním zamýšlejí. Je patrné, že autentický projev hráčů vychází ze znalosti příběhu. Ovšem divák, aby se v příběhu orientoval, potřebuje vidět divadelně zpracované motivy, jinak je jeho mysl zaměstnána nadbytečnými otázkami, ztrácí přehled o vývoji děje. Pro koncentrovaný projev, pro vědomou souhru hráčů, kteří neplní pouze zadanou choreografii, ale znají záměr a jdou s ním, byla inscenace velice oprávněně **navržena do širšího výběru na celostátní přehlídku Dětská scéna 2017**.

V knize Josteina Gaardera Dívka s pomerančí čtenář sleduje zvláštní setkání patnáctiletého syna s otcem, kterého si pamatuje velice málo, zná ho pouze z fotografií a rodinných vzpomínek, neboť tatínek zemřel, když byl chlapec ještě malý. Napsal však dopis, který měl syn dostat, až bude dospívát. Dopis a úvahy nad ním dostávají podobu krásného rozhovoru mezi otcem a synem. Kromě lásky a obdivu ke světu a filosofických úvah dopis obsahuje příběh o lásce, hledání, překážkách a pravidlech, který je zároveň velkou hádankou. **Obecní divadlo Knoflík, Slivenecký klub Švestka**, pod vedením

vedoucích Veroniky Borovkové a Ondřeje Kohouta, inscenoval **Dívku s pomeranči** formou epického divadla. Komplikovaná literární podoba je zde vhodným způsobem zjednodušena, stylizována a uzpůsobena věku a možnostem hráčů. Inscenace je zajímavě komponována do dvou doplňujících se částí. V první je zobrazen příběh setkání, lásky, míjení a hledání prostřednictvím obrazů. Pomeranče slouží nejenom jako reálné rekvizity, ale stávají se i symboly. Komentáře jsou stručné a výstižné, dialogy krátké, akce jsou prováděny jasně a čistě. V druhé části hry je zachycena rodina v den, kdy byl po jedenácti letech objeven a předán tatínkům dopis dospívající dceři (v předloze synovi). Dcera čte části dopisu, slova evokují představy obrazů, s nimiž se divák setkal v první části, dochází k propojení. Škoda, že inscenace zatím probíhá v téměř stejném ladění tempa a rytmu, přičemž druhá část je obestřena nadbytečným smutkem, který působí spíš jako nedostatek energie. Hráči zde zacházejí s imaginárními rekvizitami. Bylo by dobré pohyby zjednodušit, upřesnit, protože zatím působí rozmazaně, neurčitě. Nicméně přístup vedoucích a členů souboru k látce, na první pohled „nehratelné“, je zajímavý, nekonvenční a pociťový, a proto byla **inscenace zařazena do širšího výběru na celostátní přehlídce.**

Soubor **Divadlo Cára carara, Sdružení Roztoč, Roztoky**, jehož vedoucími jsou Adam Krátký a Dorota Krátká, k inscenování absurdní anekdoty **Zrádce** od Ivana Vyskočila, též přistoupil nekonvenčním a zajímavým způsobem – jak napovídá již název **Zrádce, rozhlasová hra na jevišti.** Scéna je zaplněna stoly, technikou a nejrůznějšími zvuk vydávajícími předměty. Tři hráči v rolích zvukařů – režisérů vytvářejí zvuky, zastavují natáčení děje a vznášejí své námitky či požadavky. Ostatní v rolích učitelů a žáka Masáka částečně čtou text do mikrofonů, částečně však i sami vstupují do přímé interakce a dialogů. Mnohá scénická řešení mají až dadaistický charakter, kupříkladu úvod, kdy na spoře osvětlené scéně namodrale svítí rychlovarná konvice, a všichni čekají, až se voda začne vařit. Tato a podobné laděné situace výborně fungují v momentech, kdy jsou obrazy či akce propojeny se zvukem. Výstavba inscenace nenabízí žádnou striktní logiku či řád. Soubor nenabízí (a zřejmě ani nepotřebuje) zdůvodnění, jak se zvolená forma váže ke konkrétní Vyskočilově povídce. Přes různé nedokonalosti byla inscenace **doporučena do širšího výběru na Dětskou scénu 2017**, a to pro zvolenou formu, která je na divadle hraném dětmi neobvyklá. A také proto, že hráči chápou absurdní humor a jsou ho schopni s nadhledem předat divákům.

Přímý postup na Dětskou scénu 2017 si zasloužil **Dismanův rozhlasový dětský soubor, Český rozhlas, Praha 2.** Pod vedením Jany Frankové vznikla montáž z literárních předloh, které obsahují básně, prózy, deníkové zápisy i dopisy dětí internovaných za druhé světové války v Terezíně. V inscenaci nazvané **A bolelo nebe...** jsou (vedle přímých citací) do scénáře včleněny drobné dialogy inspirované situacemi z biografii. Texty jsou důmyslně vybrané a poskládané tak, aby nevyprávěly jen jeden konkrétní příběh. Jednotlivé příběhy a vztahy docházejí k divákově myslí postupně a hrůzy terezínského života se objevují spíše v náznacích. Scénář cíleně pracuje s obecným motivem dětského tábora, s veselými hesly, pokřiky, se zápisy do památníků, výrazy přátelství, nevinými láskami a podobně. Tragiku situace není třeba hrát, vyplývá automaticky z kombinace motivů a dvojího významu slova „tábor.“ Scéna je rozdělena na dvě části, dívčí a chlapeckou. Stísněnost prostoru dokresluje kufry, které zde nejsou pouze rekvizitami, ale svébytným scénografickým prvkem a prostředkem ke sdělování tématu. Součástí této pečlivě utkané kompozice je živá hudba a také aranžmá, které ponechává všechny děti na scéně ve zdánlivě neorganizovaných hloučcích, z nichž se plynule vynořují a zase mizí jednotliví mluvčí a hrdinové drobných situací. Soubor, jehož členové jsou různého věku, je technicky výborně vybavený, přičemž vyspělejší hráči jsou schopni přirozeného civilního projevu, nijak výrazně nestylizují, přesto je projev každého dítěte trochu jiný. Podstatné je, že se v jejich projevu nevyskytuje žádný obecně trpělivý tón, ke kterému by mnohé situace mohly svádět. I díky tomu má inscenace tak silný účinek na diváka.

S použitím příspěvků dalších členů lektorského sboru, Anny Hrneckové a Jakuba Huláka, zapsala Zuzana Jirsová

STŘEDOČESKÝ KRAJ

PŘEHLÍDKA DĚTSKÉ RECITACE

KOLÍN, 5.–6. DUBNA 2017

Krajská přehlídka dětských recitátorů Středočeského kraje se konala v Domě dětí a mládeže v Kolíně ve středu a ve čtvrtek 5. a 6. dubna 2017. První den přehlídky patřil vystoupením recitátorů druhé a třetí věkové kategorie, druhý den vystoupila kategorie první a čtvrtá. O hladký chod přehlídky se tradičně perfektně postarala pracovnice DDM Renata Drahovzalová. Kolínská přehlídka je každoročním důkazem toho, jak markantně se na průběhu a atmosféře přehlídky projeví fakt, že ji má na starosti někdo, koho obor přednesu opravdu zajímá.

Už před začátkem vystoupení recitátorů druhé kategorie jsme se jako členové lektorského sboru (Martina Dobiášová, Radek Marušák a Jakub Hulák) „natěšili“ na to, co nás čeká, protože si všichni pamatujeme, že úroveň středočeských recitátorů bývá velmi vysoká. O **druhé kategorii** (18 recitátorů) se to ale tentokrát bohužel říct nedalo, projev dětí se jen „hemžil“ intonačními stereotypy, zpěvavými intonacemi, nelogickým členěním textu či nepřirozeným kladením důrazů. Přesvědčivějších vystoupení jsme se dočkali až v závěru, kdy **Vojtěch Hrabánek** ze ZŠ Jindřicha Matiegky v Mělnice s potěšením a s citem pro poetiku autora přednesl Skácelovu **Uspávanku s jednonohem a stonožkou**. Ve výkladu textu zůstávají mnohé rezervy, jeho celkové zvládnutí ale bylo v této věkové kategorii mimořádné. **Mariana Lachoutová** ze ZŠ a MŠ Třebotov přednesla s velkým potěšením půvabnou nonsensovou veršovanou „pohádku“ Josefa Bruknera **O kachničce, která si pořád zpívala**. Vadami na kráse byly jen stereotypně opakovaný refrén a chybějící vnitřní tah k výrazné pointě. Kromě obou recitátorů, doporučených k postupu do celostátního kola byli čestným uznáním oceněni **Adriana Vítů** (Magdalena Propperová: Medvědům vstup zakázán), **Johanka Kasperová** (Jiří Žáček: Čert a Káča), **Petra Kubešová** (Miloš Macourek: O Kateřince a tlustém červeném svetru), **Lucie Mazáčeková** (Ludvík Štěda: Skřivánek) a **František Habarta** (Daniela Fischerová: Ukolébavka).

I čtvrtá věková kategorie (19 recitátorů) přinesla řadu problematických pokusů, některé byly ale naopak mimořádné: na celostátní přehlídce byl doporučen **Alexander Koukol** ze ZUŠ Nymburk s technicky perfektně zvládnutými, strhujícími, precizně vystavěnými a efektně vygradovanými texty, úryvkem z novely Patricka Süskinda **Pan Sommer** („Osudné fis“) a **Sedmou hlavou** Miloše Macourka. Druhým postupujícím byl **Ondřej Kohoutek** ze ZUŠ F. A. Šporka v Lysé nad Labem se soustředěným a neokázalým přednesem básně Jacquesa Préverta **Náměstí Carrousel** a hravou, i když ne zcela přehlednou interpretací básně Shela Silversteina **Já Gdojá a můj Copřeseň**. Do rozhodování o postupu do celostátního kola ale významně vstoupily i dvě recitátorky, které byly nakonec oceněny cenou poroty: **Jana Vítová** s velmi přirozeným, ale zároveň procítěným a technicky precizně zvládnutým přednesem prózy Davida Laňky O padajících hvězdách a básně Josefa Kainara Kocourek a **Barbora Fantová** uplatňující svůj charakteristicky drsný a razantní projev v textu Františka Kašpárka Na lavičce a Monologu s požíračem oliv Františka Novotného. Čestným uznáním byli oceněni **Barbora Vaňková** (Bob Dylan: Život na ulici; Jacques Prévert: Obejmi mě), **Natalie Dvořáková** (Jan Rejzek: Vrchlickej; Emanuel Frynta: Angličané) a **Filip Špringl**: Jaroslav Vrchlický: Hrabě Breda; Jiří Suchý: Svatební dary).

Žádná velká překvapení nepřineslo druhý den ani vystoupení **první kategorie** (21 recitátorů), škoda, že pedagogové některým z nich zkomplikovali situaci volbou nekvalitního či nevhodného textu. S jedním takovým – básní Lukáše Pavlaska **Samý pětiky** – ovšem překvapivě „zazářil“ **Barnabáš Živný** ze ZŠ Brandýsek,

když s velkým procítěním a nadsázkou pojednal téma notorického školního propadlíka. Cenu poroty získala také **Adéla Plechatá** ze ZŠ a MŠ Olbramovice s povídkou Miloše Kratochvíla **Listovní tajemství** (z knihy Už sněží, už chumelí), které k předání vtipného textu významně pomohla až odezva diváků (do té doby byl její projev nevýrazný a plný problémů). Čestná uznání získali **Amálie Trutnovská** (Ludvík Středa: Ze syslí školy), **Alžběta Sunkovská** (Ljuba Štíplová: Sysel), **Debora Toepferová** (Pavel Šrut: Lichožrout), **Lukáš Bujňák** (Alois Mikulka: O modrých žralocích), **Šimon Horák** (Miloš Kratochvíl: Hasičská hlídka) a **Mikuláš Vodenka** (Pavel Šrut: Těty).

Překvapivé množství problematických vystoupení se objevilo i v závěrečné **třetí kategorii** (20 recitátorů). Problémy opět často začínaly u volby textu, výsledkem bylo malé zaujetí, mechanické odříkávání, neadekvátní zatěžkávání... Několik recitátorů se ovšem z tohoto niveau jasně vydělovalo: Postupem na celostátní přehlídku byl oceněn **Josef Mařík** ze ZŠ a MŠ Třebotov, který s velkým zaujetím, nadsázkou, humorem a citem pro poetiku autora přednesl oba své texty, **Mravenčnicka** od Miloše Macourka a **Kraba** od Ivana Wernische. Druhý postupujícím byl **Vojtěch Brodský** z Gymnázia Hostivice a Divadla pro Zličín v Praze 5 s poměrně vyspělou, citlivou a přehlednou interpretací básně Miroslava Hupत्या **Blboun nejapný** a (výrazně prokrácené) povídky Margaret Mahyové **Zloděj Stínů** (překlad Lucie Šavlíkové). Čestná uznání za příjemné vypravěčské výkony získali **Daniel Banský** (Ivan Wernisch: Strašidelný pivovar; Shel Silverstein: Únos), **Kateřina Hrejsemnou** (Gudrun Mebsová: Štěstí přijde v neděli; Jan Skácel: Uspávanka se starými domy), **Kateřina Roubalová** (Alexandra Berková: O malé bílé cedulce; Jaroslav Seifert: Zhasněte světla) a **Marie Žáková** (Jan Skácel: Uspávanka s počítáním ovcí; Shel Silverstein: Kdo si objednal ten kyselý ksicht?, Kde se nepodřeš, Je vedro!).

Jakub Hulák

PŘEHLÍDKA DĚTSKÉHO DIVADLA

DĚTSKÁ SCÉNA VE STRAŠECÍ, 22.–23. 4. 2017

Středočeská postupová přehlídka Dětská scéna se již dobře zabydlela v Novém Strašecí, kam se před několika lety přestěhovala ze Stochova. 22. a 23. 4. se v komorním Modrém sále novostrašecké ZUŠ a ve velkém sále místního Novostrašeckého kulturního centra postupně vystřídal devět souborů. Počasí i nálada byly vlídné, ředitelka přehlídky a členka pořádajícího spolku NoStraDivadlo Iva Vachková nezdolná a připravená vyřešit jakýkoli problém od cestovních dokladů, přes dopředu neznámé technické požadavky některých souborů, až po výběr a stěhování nábytku z místní ZUŠky, když se ukáže, že si soubor scénu s sebou nevozí a vždycky něco „najde“. Lektorský sbor tvořily výjimečně tři dámy: Lucie Veličková, Gabriela Zelená Sittová a Martina Černá.

Strašeckou přehlídku otevřel v sobotu dopoledne soubor **Pátečnice ze ZUŠ Jesenice u Prahy** inscenací **Jamie! Pozor na**

to, co si přeješ. Soubor a jeho vedoucí Štěpánka Borská se společně pokusili zdramatizovat jednu z řady knih R. L. Stineho z edice Husí kůže a doplnit dramatizaci o některé motivy z o poznání kvalitnější předlohy Briana Jacquese **Jamie** a upíří (odtud upíří tematika a jméno hlavní postavy – na rozdíl od předlohy dívky – **Jamie**). Poměrně přehledná fabule inscenace nabídne příběh dívky, která nezapadá do kolektivu vrstevníků a přeje si být také „normální a oblíbená“. Její situace se změní po setkání s tajemnou Clarisou, která jí za pomoci s vyspanou taškou nabídne splnění tří přání. Jamieina přání se ale vždycky splní sice doslova, ale přesto poněkud jinak, než si dívka skutečně přála. Zajímavá tematika navíc doplněná o aktualizace ze světa dospívajících dívek (hlavní upírka je zároveň úspěšná youtuberka apod.) nabízí určitě možnost vytvořit fungující dramatické situace i cestu k herecké postavě. Jesenické Pátečnice jsou v tomto ohledu ale zatím na začátku. Největším problémem inscenace **Jamie!** Pozor na to, co si přeješ je totiž herectví všech dívek v souboru. Představení divákovi nenabízí žádné vztahy mezi postavami, žádnou vnitřní motivaci ani jednání sledovaných postav. Slysíme tak velké množství textu, který se bohužel neproměňuje v dialogy a nepřináší žádný divácký zážitek ani možnost se s některou z postav ztotožnit, jít příběhem s ní. Představení také nepomáhá až příliš častá a žánrově nesourodá hudba, ani výtvarné řešení inscenace. Pátečnicím proto zbývá ještě hodně práce, aby nadějnou dramatizaci proměnily v přinejmenším stejně zajímavý divadelní zážitek.

Podobně na začátku křehkého divadelního procesu byl v době přehlídky také soubor **Slánská dětská scéna** s inscenací **Štěstí, Rozum, Vepřový**. Soubor s více než 50ti-letou tradicí převzala v září nově vedoucí Kateřina Rezková, která od základu změnila dramaturgii souboru (od ochotnických výpravných pohádek k tvořivému a hravému divadlu hraného dětmi). Štěstí, Rozum, Vepřový tak sice nabízí „klasickou“ pohádku (čerpá z K. J. Erbena a J. Wericha), ale způsobem, který dětem přináší radost a jistotu na jevišti, vnitřní motivaci a skutečné herecké jednání (dětí vědí proč a za koho na jevišti jsou) a v neposlední řadě také autorský podíl na scénáři. Stejně dobře si již tradičně Kateřina Rezková umí dobře poradit se scénografií (jednoduchá a funkční) a s hudební stránkou představení (hudba pomáhá zdůrazňovat důležité události a posouvá děj). Obdivuhodné je skutečné zapojení všech věkových skupin dětí od nejnižších školních ročníků až po pubertáky. Představení nabízí spoustu inspirativních momentů. Jako celek však bohužel ještě nefunguje. Přestože nabídnutá výtvarná i pohybová stylizace slibuje zjednodušení a humor, je divák postupně zasypán významy, znaky a vztahy mezi postavami, které se stávají složité a nepřehledné. Ztrácí se zcela celkové téma inscenace, a tedy i důvod, proč a co chtějí jinak sympatizovat herci divákovi sdělit. Nefunguje ani odvolání se k tématům pohádek, se kterými slánská pracují, protože se ukáže, že pohádka funguje vlastně jako berlička pro poslušování se a soupeření dvou „školních“ partiček, mezi kterými se motá hlavní hrdina „Pasáček“. Definování skutečného tématu a také žánrové zpřesnění je směr, kterým se soubor Slánská dětská scéna teď musí se svou vedoucí vydat.

Sobotní dopolední divadelní blok uzavíralo představení **Zvědavá káčátka aneb Putování Prahou** souboru **Ejchuchů MŠ a ZŠ Sofie Říčany**. Původní prezentace školního projektu o Praze nejdřív nezamýšlela stát se opravdu divadlem, a dokonce i na přehlídku se soubor vydal spíše ze zvědavosti. Divadelní nezkusenosť se ale na jevišti vůbec neukázala, naopak – souboru se pod vedením učitele (a zkušeného divadelníka) Vítka Březky a Ivety Limburkové podařilo povýšit jednoduchoučké leporelo Jiřího Kahouna na zajímavý, zábavný a funkční jevištní tvar. Sledujeme třídu dětí v promyšlených náznakových kostýmech, doplněných o dobře zvolené a významotvorné rekvizity (přemnožení racci procházejí s dětským kočárkem, zdaleka létající konipásek s fotoaparát ap.). Děti postupně vstupují do individuálních i skupinových rolí ptáků, kteří ze svého pohledu hovoří o Praze (holubi o uličkách, římsách a orloji, racci o jezích, mostech, lodích, kos o parcích, Belvederu a Zpívající fontáně atd.). Jejich vyprávění je neilustrativně doplněno divadelními obrazy, celé představení se nese v duchu laskavého avnezměšňujícího humoru. Praha z „ptačí perspektivy“ tak nastavuje zrcadlo nám všem. Od ptačích návštěvníků metropole

se v další části představení posouváme k těm lidským – turistům a venkovanům. Společné téma je bloudění a rychlost – groteskní scénu s následováním průvodkyně střídá pantomima s bloudícími venkovany doprovázená písní Pražského výběru Pražákům těm je tu hej.

Inscenace by potřebovala posílit zvolený rámec, který by zřetelněji propojil jinak nestejnorodé části. Zcela nedořešený je potom závěr představení. Nejsilnějšími stránkami představení jsou přesný temporytmus a fungující divadelní situace, či spíše rozehrané živé obrazy, popisující putování Prahou, a přesná stylizace v rovině herecké i výtvarné. Lektorský sbor pak také ocenil motivované a radostné bytí dětí na jevišti se zvládnutým pohybem velké skupiny dětí v prostoru jeviště i kolektivní recitací. Z těchto důvodů byla inscenace Zvědavá káčátka aneb Putování Prahou doporučena **k přímému postupu do celostátního kola přehlídky Dětská scéna 2017.**

Dobře zvládnutou jevištní mluvou, prací s prostorem jeviště i herectvím dětského herce se může pyšnit také soubor **Vypni plyn! ze ZUŠ Rakovník** (vedoucí Eva Suková), který si z přehlídky odnesl za výše zmíněné přednosti čestné uznání. Dramatizací povídky Neila Gaimana Můžeme to pro vás zařídit ve velkém vznikla inscenace **Tím by se ušetřilo**. V humorné nadsázce s nádechem ironie sledujeme příběh zhrzeného milence, který se po rozchodu rozhodne svou bývalou partnerku „zlikvidovat“. Najde si firmu, která umí jeho přání diskretně vyplnit - přes výhodné nabídky a množstevní slevy se ale nakonec propracuje až k likvidaci celého lidstva. Velmi nosné a pro starší školní děti aktuální téma společně s nastolenou výraznou výtvarnou stylizací slibuje výjimečný zážitek. Je proto velká škoda, že se souboru Vypni plyn! nepodařilo dotáhnout představení do konce. Problémy nacházíme v nestejnorodém kostýmování, herecké stylizaci a zejména v druhé půlce v nezvládnutém temporytmu (divák už dávno ví, jak věc dopadne, představení by proto velmi pomohla funkční divadelní zkratka a gradace). Zcela zásadní problém rakovnické inscenace je ale jinde. Dramatizace Tím by se ušetřilo nemá jasné téma, ani žánr. Představení tak osciluje mezi groteskou, parodií a dramatem a závěr vyvolává mnoho otázek počínaje tím, kdo byli zaměstnanci firmy KHBK a proč chtěli zničit lidstvo (a proč se jim to povedlo až teď)?

Druhé představení sobotního odpoledne s názvem **Měsíc na psa štěkal aneb Kouzlíř** souboru **Liteňský pupík** nabídlo pásmo dětské poezie různých autorů (od Františka Halase, Zdeňka Kriebela až po Karla Kryla). Sledujeme ne úplně čitelný příběh nočních strážců – dětí, které v noci cestují autobusem a chrání ostatní děti před zlými sny. Výtvarně je představení působivé, ovšem bohužel jakékoli dění na jevišti není propojeno s deklamovaným textem. Výtvarné nápady tak neslouží ke vzniku divadelní situace nebo obrazu a vyznívají samoúčelně, až nesmyslně. Velmi problematická je práce s přednesem poetických textů – děti je deklamují nebo dokonce skandují, jevištní zpodobnění textu zůstává v rovině i té nejlacinější ilustrace. Strašecké představení navíc muselo čelit nemoci jedné z hlavních postav – Kouzlíře, kterou vedoucí souboru Hana Jůzlová a Marcela Mourečková vyřešily velmi nešťastně náhradou živého chlapce loutkou ozvučenou dospělým mužským hlasem z reproduktoru. Nechtěně tak vznikaly strašidelné, ale mnohdy dokonce nevhodné a nemorální konotace, se kterými se divák musel chtít nechtě potýkat a které ve spojení s nepoučeným uchopením textové předlohy proměnily představení Měsíc na psa štěkal aneb Kouzlíř v nejproblematictější představení přehlídky.

Sobotní přehlídkový blok uzavíral domácí soubor **Žádní lenoši ze ZUŠ Nové Strašecí** (vedoucí Iveta Dřížhalová) s kratičkým představením **Kniha**. Viděli jsme sérii minisituací, které se vztahují ke knihám a čtení, srovnávají např. knihu a čokoládu (zážitek z čokolády vyprchá, zatímco kniha se po dočtení dá přečíst úplně snadno znovu). Děti téma určitě bavilo a na jevišti byly rády a jisté. Pro diváka byly však mnohdy prvoplánové vtipky, ne úplně jasné situace a vztahy (ať už mezi postavami navzájem, či vztah postavy ke knihám a čtení), zcela neuzavřený konec i velmi nevyrovnané herecké výkony překážkou, aby si radost z jinak zajímavého tématu také užil.

Kniha byla posledním sobotním přehlídkovým představením. Navazovaly na ni dílny pro děti vedené studenty DIFA JAMU

a rozborový seminář pro vedoucí souborů. V pozdním odpoledni se dětská účastníci přehlídky i novostrašecká veřejnost mohli inspirovat Dřevěným divadlem Jana Hrubce, který zahrál pohádku O princovi z knížky.

Přehlídkovou neděli otevíral divadelní kroužek **Paraplíčko Labrynt Kladno** – dlouholetý tradiční návštěvník středočeské postupové přehlídky. Letošní představení s názvem **Honzovo putování** vycházelo ze scénáře, jehož zpracování jsme mohli vidět na přehlídce již v roce 2008. Tentokrát jsme viděli Honzovo putování v jiném obsazení i v mírně upraveném provedení. Souboru Paraplíčko se dlouhodobě daří přilákat děti k divadlu inzerovanému jako loutkové. Velmi dobrá je také hlasová průprava a mluvní výchova členů souboru. Bohužel se však souboru stále nepodařilo oprostit se od problémů, které jej od doby jeho první účasti na přehlídce doprovázejí. Opakovaně se kladenští potýkají s nefunkčními a výtvarně často až nevkusnými loutkami, stejně jako s velmi nedbalým a nepoučeným loutkoherectvím. Pro soubor, který se navrch prezentuje jako loutkářský, to rozhodně není dobrá vizitka.

Po loutkovém začátku jsme se ve zbylé části nedělního programu setkali se dvěma činoherními inscenacemi. Obě představení měla společné rysy – soubory pracují při ZUŠ a věkově se blíží k horní hranici dětské přehlídky. V tomto věku (13–15 let) se děti přirozeně odklání od pohádkové tematiky i od dětské hry a zajímají se hlouběji zejména o mezilidské vztahy nebo o své místo ve společnosti. Vedoucí takového souboru pak velmi často volí mezi autorským divadlem, vyjadřujícím nejčastěji vymezování a vyrovnávání se mladého člověka s okolním dospělým světem, do kterého pomalu proniká, nebo „opravdovým“ činoherním divadlem. Obě cesty jsou možné a platné, obě však mají svá úskalí.

Pro činoherní divadelní postup je stěžejní herecká práce, práce na postavě a situaci, ve které se postava nachází a ve které určitým způsobem jedná. Pokud se podaří najít způsob, jak dětský herec zpřítomní a ze svého pohledu a v rámci své životní zkušenosti uchopí dramatickou postavu, pak jsem přesvědčená o tom, že činoherní inscenační postup může dobře fungovat i s dětmi.

Divadelnímu souboru **BACH A RIÍ ze ZUŠ v Rakovníku** vedenému Jiřím Sukem se bohužel činoherní postup nevyplatil. Přestože děj inscenace **Báječná svatba** byl zřejmý, nepodařilo se vystavět situace a herecky pracovat na postavách příběhu. Představení tak zůstalo u nemotivovaného „přednášení“ textu, kterému z větších částí děti ještě nemohly porozumět.

Inscenace **Rozmarný duch** souboru **Pod Střechou** ze ZUŠ F. A. Šporka v **Lysé nad Labem** našťastí nabídla v inscenaci Noela Cowarda (v dramaturgické úpravě Jiřího Suka) jiný zážitek. V přehledně vedeném příběhu, kdy se Charlesovi zjeví duch bývalé manželky Elvíry, který ovlivňuje Charlesovo současné manželství s Ruth, si užíváme humorné situace, napětí i gradaci. Obdivuhodné je přesné a přesvědčivé herectví odpovídající zvolenému žánru i celkové stylizaci, které ocenil lektorský sbor cenou za herecký výkon pro Ondřeje Kohoutka za roli Charlese a pro Dominiku Byrtusovou za roli služky Edith. Představení **Rozmarný duch**, režírované vedoucí souboru Kateřinou Urbánkovou, má spád, soubor si dokáže poradit s temporytmem i překvapivou pointou příběhu. Vhodně zvolená hudba představení pomáhá jak při dokreslení atmosféry, tak při gradování situací. Velmi proto překvapí a mrzí, že scénograficky je představení zcela neuchopené. Soubor si nepřivezl vlastní rekvizity a kulisy a spolehl se na to, co najde na místě. Se zvoleným způsobem divadelní práce se však takový přístup nutně dostává do konfliktu. Nevyřešená scénografie včetně nesourodých kostýmů a rekvizit (anglický čajový servis vedle mobilního telefonu) představení velmi škodí. Je to zbytečná nedotaženost jinak velmi zdařilé inscenace, kterou lektorský sbor doporučil **do širšího výběru celostátní Dětské scény 2017**.

Na středočeské Dětské scéně však již tradičně kromě ocenění lektory získává jeden vybraný soubor také speciální cenu Modrý delfín. Je to putovní cena, kterou uděluje vždy ten soubor, jenž Modrého delfína získal v loňském roce. Modrou skleněnou plastiku ve tvaru delfína si vítěz převezme a odveze s sebou domů, jeho povinností však je přijet na následující ročník přehlídky a cenu znovu předat (a to i v případě, že se soubor přehlídky neúčastní se svým představením). V letošním roce se Modrý delfín podívá do Říčan.

Martina Černá

JIHOČESKÝ KRAJ

PŘEHLÍDKA DĚTSKÉ RECITACE

ČESKÝ KRUMLOV, 27.–28. 4. 2017

Třetí a čtvrtá kategorie

Ve čtvrtek 27. dubna se v krumlovském Vlašském dvoře konala první část krajské přehlídky recitátorů do 15 let ve 3. a 4. kategorii. Přehlídku organizačně zajišťuje DDM Český Krumlov, konkrétně Marie Smeykalová s dalšími pracovníky DDM. Záštitu nad přehlídkou převzal a také přehlídku zahájil ředitel DDM pan Jakub Pich. Přivítal 24 recitátorů a recitátorek a další účastníky - rodiče, pedagogický doprovod, lektory Jiřinu Lhotskou, Zuzanu Jirsovou a Jiřího Pokorného a předal slovo Janě Procházkové, která s účinkujícími provedla hlasovou a pohybovou rozvíčku pomocí dramatických her a cvičení. V obou kategoriích se představilo vždy 12 recitátorů. Lektorský sbor si ve **třetí kategorii** poslechl druhý text u více jak poloviny účinkujících. Na přehlídku Dětská scéna 2017 do Svitav postoupily recitátorky **Karolína Jasovská** s Eliotovým textem **Mangodžery a Rumpelíza** (druhý text **Na plotně v kastrólu** J. Weinbergra) a **Hana Reitzová** s prózou I. Hurníka **Herci** (druhý text S. Silverstein: **ACE**). Nejen, že Karolína zvolila velmi zajímavý a kvalitní text, ale dokázala přirozeně navázat kontakt s posluchači a její kultivovaný mluva podpořila autenticitu sdělení. Dobře zvládla veršovou formu, a to včetně práce s refrénem. Hana projevila osobitý přístup k textu a interpretovala jej s patřičným nadhledem. Přirozeně a nenásilně odlišila jednotlivé postavy a výborně pracovala s citoslovci.

Čestná uznání pak získal **Marek Rolínek** (J. Werich: Úsporná pohádka a I. Březinová: Když ulítly včely) a Marie Záluská (E. Kästner: Začarovaný telefon a M. Drijverová: Sísá Kyselá). Ve čtvrté kategorii postoupili do Svitav **Jolana Rayová** s výbornou interpretací textu K. Legátové - **Káča**, (druhá, rovněž výborně interpretovaná, báseň V. Hraběte **Noční obraz**) a **Karel Smeykal** s velmi dobře interpretačně zvládnutým textem G. Scuma **Nuselskej punk** (druhý text **Únos** S. Silversteina, byl v jeho přednesu rovněž poslechovou lahůdkou).

Jolana Rayová podala autentické a kultivované sdělení, které svědčí o osobním výkladu a zároveň i o pochopení tématu, které autorka nabízí. Její výpověď byla civilní, popis situací se mnohdy stal

„pouhým“ konstatováním. Spolu s prostě vyřčenými slovy k divákům dolehla cituplná a zároveň nepřesladená a nevydávající zpráva.

Karel Smeykal s nadhledem souzněl s náročným prozaickým textem, který obsahuje přímočará krátká sdělení a mnohdy jen jednoslovné věty. Interpretova výpověď byla plynulá a bez větších pauz, a přesto se podařilo vytvořit potřebné napětí v pravou chvíli.

Čestné uznání právem obdržel **Matyáš Rákosník**, který sice laboroval v obou textech (F. Carter - Škola malého stromu, Ch. Džibrán - Poznání sebe sama), ale samotná interpretace obou předloh byla naplněna vnitřní přesvědčivostí a bohatostí představ. Další dvě čestná uznání si z Českého Krumlova odvezla **Terezie Valentová** (K. Čapek - Bajky a J. Prévert - Jeden muž měl psa) a **Jindřiška Vovesná** (A. Doerr - Sběratel mušlí a Ch. Indenová - Anna a Anna).

Již samotný výčet předloh, především u oceněných interpretů, vypovídá o výrazném dramaturgickém posunu při výběru textů proti předchozím ročníkům. Je jen škoda, že interpreti opomínali při uvádění autorů uvést i překladatele, kteří nejen naplňují obsahové sdělení původní předlohy, ale často původní text svým překladem i povýší v přesnosti sdělení a tím znásobí působení na čtenáře a posluchače. Hana Patrasová v době, kdy recitátoři si měli možnost prohlédnout expozici loutek v Pohádkovém domě, vedla seminář s rodiči a pedagogy, kteří recitátory připravovali. Všichni účastníci, mimo občerstvení (minerálky, bagety a zlevněné možnosti nákupu v cukrárně Vlašského dvora, což byl i další sponzorský dar paní majitelky Heleny Plachtové), obdrželi podkovičky pro štěstí, vykované skutečným kovářem a ocenění recitátoři si ještě odnesli knižní poukázky.

Jiří Pokorný, redakčně upraveno

První a druhá kategorie

V pátek 28. dubna pokračovala v prostorách Vlašského dvora krajská přehlídka recitátorů 1. a 2. kategorie s postupem do Svitav. V lektorském sboru měly být 3 ženy: Jiřina Lhotská, Zuzana Jirsová a Hana Patrasová. Jana Procházková vedla ranní dramatickou dílnu zaměřenou na uvolnění a rozmluvení a měla vést seminář s pedagogy, kteří recitátory připravovali. Vzhledem ke sněhové kalamitě, polomům a závějem do Krumlova nedojela Hana Patrasová, kterou musela v porotě nahradit Jana Procházková. Seminář s vedoucími musel být zrušen.

V první i druhé kategorii recitovalo vždy 14 recitátorů. Výběr textů u recitátorů obou kategorií byl velmi dobrý, přiměřený věku i naturelu přednášečů. Při rozhovorech s jednotlivci lektorský sbor upozornil u některých recitátorů na prohršky proti výslovnostní normě a pravidlům přednesu - tvrdý hlasový začátek, stále stejný temporytmus v přednesu básnických textů, práce s pauzou, nedbalá výslovnost. I přes tyto připomínky lektorský sbor ocenil, že oproti předchozím ročníkům došlo k celkovému kvalitativnímu posunu v interpretaci zvolených předloh.

V **první**, nepostupové, **kategorii** na celostátní přehlídku byli oceněni **Dora Běhalová** (R. Malý: Škola), **Adéla Hančová** (M. Kratochvíl: Devět kočičích životů), **Šarlota Harajdová** (J. Žáček: Kde se tu vzaly pohádky), **Jindřich Klimeš** (M. Černík: První den prázdnin), **Klaudie Kolářová** (Z. Kriebel: Lenocho) a **Adina Reitzová** (J. Kahoun: Rybička).

Ve **druhé kategorii** postoupili do Svitav **Viktorie Mohňanská** (P. Danzingerová: Ambra Černá) a **Lukáš Slavík** (M. Kratochvíl: O Kryštůfkovi, který se schoval v mixeru).

Viktorie Mohňanská nabídla přirozený a věrohodný přednes, dobře pracovala s dialogy a přehledně provedla posluchače příběhem.

Lukáš projevil cit pro Macourkův humor, s potěšením budoval jednotlivé situace, dobře pracoval s napětím a dokázal sdělit popis situací i vnitřní pochody Kryštůfka.

Čestné uznání v této kategorii obdržel **Michal Kubašák** (V. Stekláč: Jak jsme se seznámili s Růženkou). Všichni recitátoři první a druhé kategorie obdrželi mimo občerstvení i podkovičky od pravého kovářského mistra a měli možnost podívat se do Pohádkového domu na kolekci loutek.

Jana Procházková, redakčně upraveno

PŘEHLÍDKA DĚTSKÉHO DIVADLA

BECHYŇSKÉ JARO, 7.-8. 4. 2017

Na letošní Krajské jihočeské přehlídce dětských divadelních, loutkářských a recitačních kolektivů Bechyňské jaro 2017 vykvetlo čtrnáct pestrých jevištních květů. Sympatičtí inspirativní i inspiracechtiví zahradníci nám představili svou letošní bohatou úrodu v pátek a sobotu 7.-8. dubna v Kulturním středisku města Bechyně. Pod křídly mozaikového hrocha, v náručí hlavního pořadatele a ředitele Kulturního střediska, Štěpána Ondřícha, za doprovodu členů lektorského sboru, Jiřiny Lhotské, Veroniky Rodové a Tomáše Machka.

Školní divadélko bez opony Milevsko s panem učitelem Miroslavem Martínkem nás pobavilo dvěma anekdotkami. Ve stejných obrozenecky starosvětských kulisách nám zahráli **Johnny od Mississippi** a **Dobrodružství Toma Sawyera** (kde jsme mohli ocenit například zdařilé uchopení postavy opilce). Činoherní studio Na Pohodu, v režii Eduarda Hubeného, z **Českých Budějovic** nám sehrálo velkoryse výpravnou pohádku **Zlatovláska**. Inscenaci **Stejně tu někde je**, souboru **Velký poškolák z Hluboké nad Vltavou**, vedeným Janou Wertigovou, lektorský sbor udělil čestné uznání za práci s intimním tématem imaginárního kamaráda, ke kterému se děti přiznávají v působivě zpracovaných doku audiovstupech. **My vrabčáci** souboru **Tyláček z Dačice** s vedoucí Nadějí Jahelkovou získali čestné uznání za ztvárnění literární předlohy Jordana Radičkova. Muzikál **Dvanáct měsíců** nám podle Zdeňka Svěráka a Jaroslava Uhlíře v osobitých kulisách zazpívaly děti málotřidní **Základní školy Petříkov** za kytarového doprovodu a vydatné podpory všech obou učitelů, ředitele Václava Tröstla a jeho kolegy Josefa Noty. **Lakomá Barka** souboru **Parta kámošů z Borovan** s „vedoucí kámoškou“ Janou Wertigovou získala čestné uznání za ztvárnění literární předlohy Jana Wericha. Mnoho velkých slov zejména o samotě a lásce zaznělo v představení **Samo(h)lášky Činoherního studia Na Pohodu**, které uzavřelo páteční program.

Sobotu zahajoval soubor **PIKI Volyně** výtvarně velkorysým, ale obsahově podstatně chudším představením **Čertovská babka**, v režii Marie Banákové. Zajímavý potenciál pro další práci s loutkami nabídla inscenace **Cínový voják z 3. ročníku LDO ZUŠ Jindřichův Hradec**, pod vedením Jiřího Rezka. Představení **Sam LDO ZUŠ Strakonice**, v režii Ivana Křešničky, se inspirovalo námětem Pavla

Šruta v dramtizaci Iriny Ulrychové a Richarda Koníře a obdrželo čestné uznání za scénografii. **7. ročník LDO ZUŠ Jindřichův Hradec** opět pod vedením Jiřího Rezka nám dal ochutnat poněkud ne(z)řízeného náctiletého humoru v představení **Výňatek z tajného deníku Adriana Molea**. **DěS Český Krumlov** s vedoucí Janou Procházkovou zakončil přehlídku představením **Kratky**, které obdrželo čestné uznání za práci s experimentální poesií Ernsta Jandla, Jiřího Koláře a Milana Nápravníka.

Lektorský sbor **doporučil do užšího výběru na Dětskou scénu 2017 soubory Dívoch České Budějovice** s představením **Pojďte Dahl...**, pod vedením Venduly Kecové a inscenaci **Místo pro mě**, souboru **Tlaminý Strakonice**, vedeným Markétou Čarkovou.

V inscenaci **Pojďte Dahl...** pro děti ožívají postavy z Dahlových knížek, aby oslavily sté narozeniny svého tvůrce, Roalda Dahla. Prevítovi se snaží všechno překazit, ale vše nakonec dobře dopadne. Inscenace ctí poetiku R. Dahla a i ne zcela poučený divák má možnost sledovat jasný příběh. Jako příběh v příběhu je součástí představení i příběh o Jakubu a obří broskvi, který je zpracován jako stínohra.

Inscenace **Místo pro mě** je práce autorská. Zabývá se tématem odlišnosti a nepřijetí. Nejprve objevujeme němý svět bytostí z jiné planety, které žijí v harmonickém společenství, jedna z bytostí se posléze dostane do konfrontace s naší civilizací, kde právě, ve školním prostředí, narazí na nevraživost a nepřátelství ostatních. Děti naplňují situace, dokáží sdělit přehledný příběh. Expozice inscenace je výtvarně zajímavá, má svoji poetiku i napětí, často používá prvky dramatických her.

Hlavním cílem Bechyňského jara je poznávání práce druhých, konzultace a inspirace. Tento cíl byl bohatě naplněn. Tedy: Dobré ráno, dobrý den. Na Jaro jdu s úsměvem.

Veronika Rodová a Tomáš Machek, redakčně upraveno

PLZEŇSKÝ KRAJ

PŘEHLÍDKA DĚTSKÉ RECITACE

RECITÁTOR 2017, HORŠOVSKÝ TÝN, 20. 4. 2017

Krajské kolo Celostátní přehlídky dětských recitátorů pro Plzeňský kraj proběhlo již podruhé v Horšovském Týně. Přehlídku organizovala Základní umělecká škola Staňkov ve spolupráci s Městským kulturním zařízením a byla podpořena Krajským úřadem Plzeňského kraje.

Garantem přehlídky a skvělým organizátorem byla Jitka Pluháčková, které se podařilo připravit skvělé zázemí pro recitátory, rodiče, učitele i porotce. Přehlídka probíhala současně ve dvou prostorech, první a druhá kategorie vystupovala v Městském kulturním zařízení, třetí a čtvrtá kategorie v místním kině. Každý recitátor si z přehlídky mimo skvělých zážitků odnesl dárek, někteří k tomu získali ještě ocenění poroty a další nominaci na postup do Svitav.

Šestičlenná porota, která měla skvělé zázemí a dobře připravené textové podklady, pracovala ve složení Jiřina Lhotská, Hana Švejdová, Jan Mrázek (1. a 2. kategorie), Magdaléna Hniličková, František Oplatek a Vojtěch Maděryč (3. a 4. kategorie).

1. a 2. kategorie recitátorů vykazovala tradiční krajskou úroveň. Děti měly připravené kvalitní texty, vesměs přiměřené jejich věku a schopnostem. Objevovaly se texty ověřených autorů, především próza. **V první kategorii** bylo uděleno několik ocenění. **Patricii Hodkové** za text P. Dvořákové **Zakázaná slova**, **Tereze Bělové** – Jiří Havel **Jak vrána chtěla zpívat v opeře**. Dalšími oceněnými byli **Tomáš Pekař** s textem Jiřího Slívy **Piky, piky na hlavu**, **Aneta Bláhová** přednesla text Čert a Káča Michala Černíka, **Anežka Krejčí** Jak to bylo s horou Říp Petra Bruknera.

Ve druhé kategorii oslovili publikum i porotu **Veronika Pučelíková** a **Sebastian Fencel**, kteří se se svým textem představili posluchačům ve Svitavách na celostátní přehlídce Dětská scéna. Veronika si připravila úryvek z knížky Roalda Dahla **Obr Dobr** (úryvek z kapitoly Šumlenka a vizřachání) a prokázala, že jemnému humoru autora dobře rozumí, je výborná vypravěčka a umí oslovit posluchače. Sebastian Fencel si vybral text Radka Malého **Moře slané vody** a dokázal ho předat s invencí a osobitě. Dalšími oceněnými byli **Filip Hajšman** (J. Kinney: **Deník malého poseroutky**), Štěpánka **Kroová** (I. Borská: **Sestra Bára**), Martina Vlková (P. Dvořáková: **Sebezápór**) a **Alexandra Turková** (úryvek z prózy Jiřího Holuba **Jak se zbavit Mstivý Soni**).

Výkony recitátorů 3. a 4. kategorie byly na obvyklé úrovni. Zastoupení poezie bylo početně srovnatelné s prozaickými texty. Kvalita textů nevykazovala zásadní nedostatky, rozhodně však nepřekročila obvyklé meze.

Ze třetí kategorie postoupily na celostátní přehlídku do Svitav **Michaela Horníková** a **Tereza Hodková**. Michaela si připravila text Evy Papouškové **Červené krajkové** (úryvek z knihy **Kosprd a Telecí**) a báseň Světlany Burianové **Mám ráda**. Dokázala pracovat s humorem a nadsázkou, stejně jako zvládla velmi jemné a přesné pracovat s veršem. Tereza Hodková si také vybrala prózu i poezii (**Miminkaření** Petry Dvořákové a báseň **Co říká labuť huse** Pavla Šruta). Především v prvním prozaickém textu byla interpretka velmi strhující a osobitá, s verši pak pracovala velmi umně a celé její vystoupení působilo křehce a silně zároveň. Dalšími oceněnými byli **Jan Bytel**, **Martin Hlaváček** a **Tomáš Hebenstreit**.

Ve čtvrté kategorii postoupila na celostátní přehlídku **Tereza Radová** a **Vojtěch Moulis**. Tereze se podařilo z textu Ivony Březinové **Martina** udělat velmi výrazné, interpretačně silné a pravdivé vystoupení. Jako druhý text si zvolila **Píseň o myši a jedu** Jiřího Suchého. Vojtěch Moulis přednášel bajku Jamese Thurbera **Ťuhýk a veverky**, v níž pěkně a hravě pracoval s humorem a pointami

a zdařile vystavěl postavy. Jeho druhým textem byla báseň Václava Hraběte Ty. Dalšími oceněnými byla **Petra Mašátová** a **Lucie Krajčová**.

Všem recitátorům přejeme, aby je práce s texty i nadále těšila a přinášela jim mnoho krásných a povznášejících zážitků. Těm, kteří postoupili na 46. celostátní přehlídku recitátorů, gratulujeme a přejeme jim mnoho úspěchů ve Svitavách.

Jiřina Lhotská, Magdaléna Hniličková a Vojtěch Maděryč

PŘEHLÍDKA DĚTSKÉHO DIVADLA

TARTAS 2017, DOBŘANY, SPOLEČNÁ PŘEHLÍDKA PRO PLZEŇSKÝ A KARLOVARSKÝ KRAJ, 7.–9. 4. 2017

Do času uzávěrky nultého čísla nebyl článek dodán.

foto: Vít Štaif

KARLOVARSKÝ KRAJ

PŘEHLÍDKA DĚTSKÉ RECITACE

KARLOVY VARY, 18.–19. 4. 2017

I když to nebylo zvlášť připomenuto, slavilo krajské kolo Dětské scény v recitaci malé jubileum, byl to již 5. ročník této recitační soutěže v Karlových Varech. Stále usměvavá paní učitelka LDO ZUŠ Antonína Dvořáka Jiřina Rottová dokázala se svými žáky pět let po sobě vytvářet pro všechny recitátory kraje ty nejlepší podmínky. Po prvním ročníku v hotelu Thermal hostila třikrát krajské kolo Dětské scény ZUŠ Antonína Dvořáka v Karlových Varech. Po třech ročnících, pořádaných v komorním sálku této školy, došlo letos ke změně. Ředitelstvím umělecké školy nebyla prodloužena dohoda o pronájmu prostor školy (i když se škola může chlubit úspěchy žáků LDO v různých uměleckých soutěžích i v časté účasti žáků na celostátní přehlídce Dětské scény), a tak střechu nad hlavou poskytl dětským recitátorům Karlovarského kraje krajská knihovna.

Její moderní budova – umístěná sice na okraji Karlových Varů, v krásné moderní čtvrti Dvory – se stala více než dobrou náhradou. Velký přednáškový sál knihovny, který je ještě rozdělený na dvě poloviny podpůrným sloupem, mohl být pro některé recitátory překvapením a překážkou dobrého výkonu, ale celkem slušná akustika sálu a pěkné prostředí knihovny prospělo k dobré pracovní atmosféře celé soutěže.

V minulých ročnících se o všechny účastníky soutěže starali jejich starší kamarádi – nejstarší žáci paní učitelky Rottové z LDO ZUŠ. Bylo tomu tak i letos v novém prostředí. Účastníci hned po příchodu informovali o programu, před soutěží s nimi provedli hlasovou a pohybovou rozcvičku, seznámili je s akustikou sálu, uváděli jejich vystoupení a starali se o ně až do skončení přehlídky. Pro mnohé účastníky, mimo okres Karlovy Vary, byla kolektivní rozcvička překvapením, protože na rozcvičku není v okresních kolech soutěže ani čas, ani nejsou ti, kteří by ji s dětmi provedli.

Karlovarský kraj je nejmenším krajem v České republice. Tvoří jej jen tři okresy – Karlovy Vary, Sokolov a Cheb, proto mají i jiný postupový klíč, než je běžné v jiných krajích. Každý okres může do krajského kola vyslat po čtyřech úspěšných recitátorech v kategorii. Celkově se tak krajského kola zúčastnilo 49 žáků ze základních škol a víceletých gymnázií a z literárně dramatických oborů základních uměleckých škol. 49 účastníků soutěže bylo celkem z 19 škol kraje. Z tohoto počtu bylo 23 žáků ze základních škol a víceletých gymnázií a 26 žáků z literárně dramatických oborů ZUŠ.

Odborná porota pracovala ve složení: PhDr. Eva Willigová, Magdaléna Hniličková, Jiří Oudes.

Třetí kategorie, 18. 4. 2017

Po rozcvičce a krátkém zahájení přehlídky nastoupil první soutěžící, ale objevil se první problém. Hlučná vzduchotechnika a sálem procházející personál. Po krátkém přerušení byly nedostatky odstraněny a přehlídka zdárně a bez problémů pokračovala až do odpoledních hodin. Nerušeně jsme se mohli soustředit na recitaci, zaposlouchat se do zajímavých textů a sledovat velmi dobré výkony recitujících. V této kategorii vystoupilo celkem 13 recitátorů. Z tohoto počtu bylo 6 ze ZŠ a 7 z LDO ZUŠ. V této kategorii se výrazně projevila několikaletá soustavná práce s mladými recitátory v literárně dramatických oborech ZUŠ v kraji, o čemž svědčí počet žáků postupujících do finále s druhým textem. Ve finále se představilo 7 žáků ZUŠ a 2 žáci ze ZŠ. Největší účast si svými dobrými výkony vybojovali žáci z LŠU Ostrov. Rozhodování o výběru těch nejlepších do finále bylo velmi těžké. Výkony všech recitátorů byly vyrovnané jak v technice projevu, pochopení a sdělení textu, kontaktu s diváky, tak i v dramaturgii. Porota z celkového počtu 13 recitátorů ocenila 6 nejlepších.

Čestné uznání získaly **Zuzana Tekely** (ZUŠ Ostrov, Marie

Majerová: Robinsonka, Lenka Brodecká: Mořská okurka miluje horor) a **Lucie Kraftová** (ZUŠ Cheb, Jiří Žáček: Čert a Káča, Josef Hanzlík: Košileťoun). O ceny bez postupu se podělili **Jan Halberštát** (Petr Petříček: Horymír v dětském domově) a **Antonín Valenta** (ZUŠ Ostrov, Ephraim Kishon: Zašifováno, Hector Hugh Munro-Saki: Nevhodná pohádka).

Na celostátní přehlídku postoupili **Lucie Čermáková** a **Jan Rambousek**. **Lucie Čermáková** (ZUŠ Ostrov, Beatrice Masini: **Den v baletní akademii, den jako každý jiný** a **Olga Hejná: O průsvitné medúze a mořské panence**) svou přesvědčivou výpověď dokázala oslovit diváky. Její projev byl příjemný, pracovala s představou, očekáváním i dobře voleným tempem v jednotlivých pasážích textu. V obou textech překvapila vyrovnaností projevu. **Jan Rambousek** (ZUŠ Ostrov, **Olga Hejná: Básník a kaktus, Vojtěch Steklač: Jak jsem byl slepicí**) v obou textech se projevil snahu o prostou a uvolněnou výpověď. Dokázal vypointovat myšlenky, s diváky navazoval kontakt, měl smysl pro vtip a nadsázku. Zajímavý byl i dramaturgický výběr textu.

Čtvrtá kategorie, 18. 4. 2017

Ve 4. kategorii vystoupilo 10 recitátorů. Z tohoto počtu byli dva žáci ze ZŠ a 8 žáků z LDO ZUŠ. V této kategorii se ještě více projevila soustavná práce s recitátory v literárně dramatických oborech ZUŠ v kraji. Největší počet vybraných recitátorů do finále měla opět ZUŠ Ostrov – 4. ZUŠ Cheb a Aš po jednom. Všichni, kteří se zúčastnili finále, se podělili o ocenění. Výkony finalistů byly v této kategorii ještě vyrovnanější než v kategorii třetí. Všichni vládli slušnou kulturou řeči, uměli pracovat s temporytmem, působili přirozeně a přesvědčivě. Zajímavý byl velmi dobrý dramaturgický výběr přednášených textů. Jejich přednes zaujal všechny účastníky přehlídky. Porota měla velmi těžkou práci, aby objektivně a spravedlivě ocenila každého z finalistů.

Čestné uznání získali **Lucie Ratajčáková** (ZUŠ Ostrov, Petr Chudožilov: Za mrazivé zimní noci, Anonym ze 16. Století: Jednonohý jeřáb), **Václav Ponikelský** (ZUŠ Aš, Petr Šabach: S jedním uchem naveselo, Jiří Žáček: Škaredý holky) a **Tadeáš Novák** (ZUŠ Ostrov, John Lennon: Randolfův večírek, Petr Šabach: Štědrovečerní balada).

Cenu bez postupu si odvezla **Ivona Stolařová** (ZUŠ Cheb, Aldo Nikolaj: Voda a mýdlo, Jiří Suchý: Z deníku praktické dívky Zuzany). Za její velmi dobrý výkon v obou přednesených textech rozhodla porota, že může kraj reprezentovat jako případný náhradník na celostátní přehlídce. Její přednes byl plný aktivity, vládla dobrou kulturou řeči, temporytmem i dynamikou. Byla přesvědčivá, příjemná a komunikativní.

Na celostátní přehlídku postoupili **Karolína Joo** a **Jan Roháč**. **Karolína Joo** (ZUŠ Ostrov, **Guillaume Apollinaire: Ubrousek, Šárka Belicová: Pes Bambula**) zvolila texty, které byly v obou případech dost obtížné a zároveň i odlišné a bylo těžké je správně

interpretovat. Recitátorka se tohoto úkolu zhostila navýsost dobře. Její inteligentní a poučený projev při interpretaci obou textů na diváky silně zapůsobil. I **Jan Roháč** (**Papírový absolutno: Výňatek ze sbírky českých undergroundových skupin, Jiří Suchý: Katastrofy**) vybíral texty velmi zajímavě. Ve výňatku ze sbírky undergroundových skupin využil nápaditého použití rytmu, reponal a ještě ve vysokém tempu dokázal, že vládne slušnou kulturou řeči. Text Jiřího Suchého interpretoval vtipně, pravdivě a s pointou. Vyzrálým a poučeným výkonem oslovil posluchače i porotu.

První kategorie, 19. 4. 2017

Stejně jako první den se ujali recitátorů z různých koutů Karlovarského kraje žáci paní učitelky Jiřiny Rottové, která všechno dění sledovala a organizovala. Po hlasové a pohybové rozcvičce a krátkém zahájení začala vlastní soutěž.

V první kategorii bylo přihlášeno 13 recitátorů. Ze ZŠ 9 žáků, z LDO ZUŠ 4 žáci. Všichni byli dobře připraveni. Výběr textů v této kategorii odpovídal jejich věku a většinou to byly texty již ověřených autorů, např. Jiří Žáček, Olga Hejná, Ljuba Štíplová. Přednes většiny interpretů byl bezprostřední a tím diváky zaujal. U žáků z LDO ZUŠ to byla i dobrá kultura řeči a dobrý dramaturgický výběr textů. V této kategorii byli oceněni 4 žáci – 1 žák ZŠ a 3 z LDO ZUŠ.

Čestné uznání obdržela **Natalie Kunzová** (ZŠ Sokolov, Běžecká, text Ivana Pavlištíková: Závistivá).

Ocenění Laureát soutěže získali **Jan Plichta** (ZUŠ Aš, Shel Silverstein: Rocková kapela), **Anna Mudrá** (ZUŠ Chodov, Claudia Tischerová: Zajíc Robert na vánočním trhu, Shel Silverstein: Rocková kapela) a **Šárka Kerulová** (ZUŠ Chodov, Olga Hejná: O kuřátku).

Druhá kategorie

Ve 2. kategorii bylo 13 přihlášených recitátorů ze 7 škol kraje. Z tohoto počtu bylo ze ZŠ 6 žáků a z LDO ZUŠ 7 žáků. Jejich výkony nás přesvědčily o velmi dobré úrovni jak pedagogické práce těch, kteří je připravovali, tak i o talentu přednášejících, kteří své texty tlumočili se zaujetím a vlastním prožitkem.

Čestné uznání si odvezly **Veronika Šestáková** (ZŠ Komenského Mariánské Lázně, H. Ch. Andersen: Děvčátko se sirkami) a **Veronika Pokorná** (ZUŠ Karlovy Vary, Jan Vladislav: O parádivé Sally).

Cenu bez postupu získaly **Daniela Jelínková** (ZUŠ Karlovy Vary, Jan Vladislav: O dobré a špatné děvečce) a **Linda Bucharová** (ZUŠ Aš, Daniela Fischerová: Pohoršovsky-Ježibejby).

Na celostátní přehlídku do Svitav postoupili **Anna Ivanová** a **Jan Žibřícký**. **Anna Ivanová** (ZUŠ Karlovy Vary, Olga Hejná: **O průsvitné medúze a mořské panence**) zkušeně pracovala s temporytmem. Její vyprávění bylo poutavé a dokázala posluchače strhnout. Její přednes byl výrazný a zároveň velmi přirozený a čistý.

Jan Žibřícký (ZUŠ Aš, **Dušan Taragel**: *O žravém Petříkovi*) dokázal výborně navázat kontakt s publikem a udržet posluchače v očekávání po celou dobu svého přednesu, měl vystavěné charaktery a velmi pěkně pracoval s pauzou, kterou si uměl vychutnat.

Přehlídka byla opět velmi dobře organizovaná. Na závěr po vyhlášení výsledků soutěže se uskutečnila pro všechny beseda s porotou. I v letošním roce se této besedy zúčastnila, až na několik jednotlivců, většina soutěžících. Hovořilo se v kruhu o každém, kdo přednášel a kdo byl přítomen. Nejvíce nás překvapila beseda s recitátory první a druhé kategorie. Po vyzvání besedujících, aby řekli své dojmy z vystoupení kamarádů, potěšila porotu reakce účastníků besedy. Připomínky dětí byly upřímné, bez snahy nějak ublížit. S takovým přístupem k hodnocení jsme se setkali u těchto nejmladších osmi až jedenáctiletých poprvé. Do besedy se zapojila většina účastníků. Pro příklad vypisujeme některé názory: „Víš, já jsem měla pocit, že se bojiš.“ „Divím se, proč jsi mluvila tak tiše, mohla jsi mluvit i rychleji. Chybělo Ti trochu víc života, být veselejší, protože text je přeci taky veselý.“ Porota pak jen tyto názory upřesňovala. Hovořilo se i k těm, kteří byli nejúspěšnější a postoupili: „Moc se mně to líbilo, bylo to takové veselé.“ „Říkal jsi to tak pěkně, hlavně ty osoby. A jsem ráda, že postupuješ.“ „Byl jsi takový přesvědčivý, ale já bych to říkala pomaleji, pro lepší výslovnost.“ Názory besedujících přesně ukazovaly na problémy a také chválily. Kéž by takových rozumných, tvořivých, kritických a vyjádřit se nebojících dětí bylo co nejvíce. Recitace je cestou k rozvíjení těchto vlastností, ale je k tomu ještě potřeba dospělých, kteří s dětmi pracují a podobné vlastnosti rozvíjí.

Přehlídka se protáhla až do odpoledních hodin. Odcházeli jsme s pocitem, že tento 5. ročník se opět v Karlových Varech vydařil. Stále usměvavá organizátorka přehlídky Jiřina Rottová si oddychla. Se svými žáky nám připravili pěkné a tvořivé dva dny. Pátá přehlídka v Karlových Varech skončila.

PhDr. Eva Willigová, Jiří Oudes, redakčně upraveno

ÚSTECKÝ KRAJ

PŘEHLÍDKA DĚTSKÝCH RECITÁTORŮ

LOUNY, 22.–23. 4. 2017

Lektorský sbor přehlídky pracoval ve složení Ema Zámečníková, Renata Vordová a Jan Anderle.

První kategorie trpěla tradičními zlovyky stále ještě dětské recitace. Technicky byli recitátoři vybaveni slušně, ale víc než text samotný je ještě v této kategorii většinou zajímá okamžitý účinek u publika. Je dobře, že se v téhle kategorii nepostupuje, zároveň je skvělé, že mohou slyšet recitovat ostatní a porovnávat svůj výkon s výkony ostatních. Z naznačeného proudu se vymykala interpretace úryvku z první kapitoly Čapkovy *Dášeňky*. Tady už se jednalo o autorský vklad. Zaujala bravurní práce s dlouhými větami, textem v závorce, překvapilo vědomí souvislostí jednotlivostí s celkem. Recitátorku **Marinu Sammarino** z Libochovic by bylo škoda v dalších letech neslyšet.

Druhá kategorie nabídla zajímavější texty, výběr bez výjimky odpovídal vyspělosti jednotlivých interpretů. Objevily se texty Pavla Šruta, Jana Skácela, ale třeba také Daniila Charmse. A právě interpretace jeho textu *Nevděčné kočky* překvapila vyspělostí a originalitou, jakkoliv asi není **Adam Krejčí** čtenářem Charmse, což mu přineslo postup na celostátní přehlídku. Adamův výběr textu je opravdu ojedinělý. Ve své interpretaci využil všeho, co text nabízí. Zbytečné bylo možná závěrečné gesto, ale pomohlo interpretaci k zamýšlené intonaci.

Další postupující na celostátní přehlídku dětských recitátorů ve Svitavách je **Aneta Chomová** (Pavel Šrut: *Sám doma*), které se navzdory zbytečně teatrálnímu závěru dobře dařilo. Její přednes byl spontánní, plný radosti z přednesu. Zmíněný teatrální závěr pomohl interpretaci k zamýšlené intonaci.

Třetí kategorie nebyla zrovna nabitá vynikajícími recitátory, ale díky druhým textům bylo lze vybrat dva laureáty. **Jiří Buršík** si skvěle poradil jak s humoristickým textem (*Mikulášovy patálie*), tak s **montáží básní Mileny Lukešové**. V próze držel příběh, dobře pointoval. Jeho projev byl spontánní, nepředváděl se (i když v reakci

na smích z publika to už trochu hrozí. Z vypravování měl Jiří opravdu radost. Technicky je velmi dobře vybavený.

Také **Kristýna Weiglová** (Lenka Procházková: **Bundička**, Josef Kainar: **Blues o noční cukrárně**) prostřídala prózu a poezii – a v obou případech působila autenticky, vždy šlo o velmi osobní výpověď. Také ona postoupila na celostátní přehlídku. Jejimi hlavními přednostmi byly autentičnost a nadhled. Udržela si uvěřitelný nadhled. Dobře pointovala, její interpretace byla osobitá.

V kategorii čtvrté se vesměs jednalo o zkušené recitátory – rozdíl byl spíše v poctivosti, s níž jednotliví účastníci přistoupili ke studiu textu. Nejlépe na nás působily výkony **Denisy Středové** (úryvek ze **Zlodějky knih** sice nebyl vybrán úplně nejlépe, ale **Punčocháče od Julie Válkové** byly skvostné) a **Petra Slámy** (dokázal se vypořádat jak s lingvistickou hříčkou **Filoložka** Ilji Hurníka, tak s **Noční jízdou** Christiana Morgensterna). Denisa dokázala v textu Julie Válkové sugestivně spoluvytvářet trápení zpěvačky. Při interpretaci humoristického textu projevila svůj talent, našla a použila adekvátní prostředky. Petro je schopen vytvořit silnou atmosféru. Jeho výpověď byla mimořádně naléhavá. Jeho výkon byl vyrovnaný a sugestivní v obou textech.

Přehlídka v Lounech měla tradičně výbornou atmosféru a byla skvěle organizována. Myslím, že systém, v němž mají všichni stále co dělat a nenudí se, je v Lounech ojedinělý.

Jan Anderle, redakčně upraveno

PŘEHLÍDKA DĚTSKÉHO DIVADLA

LOUNY, 21. 4. 2017

Do jediného dne zkondenzovali pořadatelé lounské přehlídky 14 přihlášených inscenací. První představení začalo v 8 hodin ráno a vyhlášení výsledků končilo v 19.30 hodin. O dostatečných časech na přípravu si mohli účinkující nechat jen zdát, stejně jako o pauze na oběd... A přesto jsem z Loun večer odjížděl s dobrým pocitem. Byla to přehlídka s třemi nadstandardními inscenacemi, třemi pozoruhodnými pokusy a několika solidními vystoupeními, které svědčily o kvalitní pedagogické práci.

Letošní lounská přehlídka měla tedy celkově dobrou úroveň, i když jí nepředcházela žádná okresní nebo oblastní kola. Z těch čtrnácti představení byla jen dvě, která byla pedagogicky i divadelně nepoučená: **Sedmero krkavců divadelního kroužku ZŠ a MŠ Litvínov**, který vede Gabriela Chmelíčková, a Kainarova **Zlatovláška**, kterou pod vedením Vlasty Machové secvičila skupina žáků **5.C ZŠ Anežky České z Ústí nad Labem**. V obou případech bylo problémem především to, že vedoucí naložily na bedra svých dětí úkol, kterému jejich svěřenci zatím nemohli dostát, protože nedisponují dostatečnými divadelními zkušenostmi a základními dovednostmi. A tak jim mnohdy nezbývalo nic jiného než rozpačitě přecházet po scéně a mechanicky odříkávat text. Na rozpačitém výsledku se podepsala i divadelní neobratnost vedoucích, která způsobovala chaos ve volbě prostředků včetně nahodilého kostýmování a la „co dům dal“ u Sedmera krkavců nebo zbytečných a podivných dekorací u Zlatovlášky, které dětem na jevišti spíše překážely, než aby jim pomáhaly. Bylo tedy dobře, že měly oba soubory a jejich vedoucí příležitost zhlédnout vystoupení ostatních skupin a inspirovat se jimi. Což je ostatně hlavní smysl přehlídek dětského divadla.

O autorskou inscenaci se pokusila jedna ze tří skupin z **Gymnázia Varnsdorf** (obě vede Martina Janáková), které přijely do Loun. Soubor **My jako my** si v inscenaci **Co svět dal a vzal** všímá světa reklam a nástrah, které na mladého člověka číhají (k působivým momentům patřil obraz chlapce „chyceného“ v síti). Navzdory sympatickému záměru byl však výsledek příliš schematický – chyběl mu konkrétní příběh s konkrétním hrdinou – a někdy byl zatížený zbytečnou doslovností. Druhý varnsdorfský soubor – **Hromy a blesky** – si pro montáž **Zá hád kype tr nikl** vybral, jak už naznačuje titul, nonsensové texty Petra Nikla. Je jen škoda že soubor nevyužil víc jejich hravosti. O poznání zdařilejší byla inscenace

Aprílová škola třetího souboru Martiny Janákové. Jednoduché texty, zejména Jiřího Žáčka, rozehrávala skupina **Blik-cvak-příjem** do jednoduchých situací souvisejících se školou, v nichž děti působily většinou soustředěně a přirozeně.

Školní tematice se věnoval také soubor **Klubičko ze ZUŠ Most**, který vede Lena Slámová. Přednesové pásmo **Ach jo, škola** měl přesvědčivější místa (tam, kde děti měly jasnou, konkrétní představu nebo kde se mohly opřít o situaci), ale i místa slabší, poznamenaná zbytečným deklamováním. Navíc by inscenace potřebovala promyslet z hlediska kompozice, aby bylo zřejmé, odkud a kam jde a proč jsou jednotlivé texty poskládány právě takto, a ne jinak. V podstatě recesisticky působila anekdota **Tři prasátka v pubertě** druhého souboru Leny Slámové **Pubertáci, s. r. o.**, který pracuje v **ZUŠ Litvínov**, jednoduchá parodie na známou pohádku, zahrnaná loutkami. Jen jsme marně čekali na to, kdy se v titulu signalizovaná puberta projeví ve vlastním příběhu o třech prasátkách a vlkovi.

Soubor **LDO ZUŠ Evy Randové z Ústí nad Labem** (ved. **Tatána Mádlová**) se pokusil o scénické čtení a vybral si k tomu známý komiksový román Arta Spiegelmana **Maus**. Záměr je to rozhodně účtyhodný a bylo vidět, že členové souboru jsou jím zaujati, ale jak vlastní téma (holocaust), tak jeho zpracování (ironická transformace lidských postav do zvířecích) a podoba (komiks), ale i zvolená dramaturgicko-režijní koncepce (více méně mechanické rozdělení do hlasů) kladou na interprety příliš velké nároky, kterým zatím nebyli schopni dostát. Nápad využít stínohru byl sice zajímavý, ale nedůsledně využitý.

Tři inscenace ocenil lektorský sbor lounské přehlídky čestným uznáním:

Soubor **Zbytky LDO ZUŠ F. L. Gassmanna z Mostu** pod vedením mladé vedoucí Barbory Gréové, odchovankyně Pavla Skály, připravil autorskou montáž **My story**, koncipovanou jako drt' situací a dialogů, hraných paradoxně jako monology: každá z dívek na jevišti je uzavřena ve své „kleci“ obalené igelitem a vede si svůj monolog. Obraz nekomunikace a roztržitého světa je místy působivý, ale práce na inscenaci je ještě dost – tak, aby téma bylo přesvědčivěji sděleno.

Ondřej Šulc, který nedávno posílil pedagogický sbor **ostrovské ZUŠ**, přijel do Loun s jednou skupinou **souboru HOP-HOP**, s níž připravil inscenaci **Žalobníček**, v níž zdramatizoval několik příběhů Dušana Taragela z jeho knížky **Pohádky pro zlobivé děti** a jejich starostlivé rodiče. Pohádka o Lidce, která stále žalovala, respektive její základní námět, slouží jako rámec, do něhož jsou vsazeny další příběhy (o dloubání v nose, o drbání, o zapominání atd.). Je potěšitelné, že prvoplánové, někde křečovitě vtipné a občas až ordinární texty D. Taragela zpracoval soubor pod vedením O. Šulce většinou ve vtipných zkratkách, hravě a nápaditě.

Další pokus o scénické čtení s dětským souborem přivezla do Loun **Irena Konývková** rovněž z **ostrovské ZUŠ**. Knihu **Řeka s rozpuštěnými vlasy** napsal Jan Vojtko, jeden z členů souboru. Je to text místy nápaditý, místy poněkud mnohomluvný, občas sklouzne ke zbytečným lyrickým ornamentům – což jsou ovšem nástrahy, které se na jevišti projeví naplno. Z celého vystoupení proto nejpřesvědčivěji působí úvodní pasáž (rámcová situace o vyprávění), která je hravá a přehledná, a tak se v ní soubor cítí dobře a jeho členové v ní mohou projevovat své divadelní dovednosti a schopnost oslovit malé diváky.

Nejambicióznější inscenací lounské přehlídky byla **Azher**, dramaticke dystopické románu Dárce Lois Lowryové, pod kterou je podepsána rovněž **Irena Konývková** a **soubor HOP-HOP LDO ZUŠ Ostrov**. Obraz zmanipulované společnosti je postupně budován divadelně působivými drobnými situacemi, využívá se tu stínohra, práce s maskou a loutkou a jsou tu i šikovně zvolené kostýmy, podporující šedivou uniformitu světa, do něhož vstupuje třináctiletá dívka Azher. Na inscenaci je sympatické, s jakým zaujetím soubor tento příběh interpretuje a aktualizuje, ale přináší to i problémy – někdy se uchyluje ke zbytečným doslovnostem a dostává se až na hranici agitky (zvonění klíči atp.). Především by však inscenace potřebovala důslednější ukotvení tak, aby se divák mohl „zabydlet“ ve světě, v němž se příběh odehrává, a aby se mohl lépe ztotožnit s hlavní hrdinkou. V každém případě jde o velmi zajímavý počín. Proto lektorský sbor navrhl **Azher** do **širšího výběru na celostátní přehlídku do Svitav**.

Druhá inscenace navržená do širšího výběru je rovněž pozoruhodná – jak dramaturgicky, tak volbou divadelních prostředků. Lenku Pařízkovou a její soubor **Záludníci z LDO ZUŠ v Litoměřicích** zaujaly prózy Arnošta Lustiga o osudech lidí za 2. světové války. Z jeho próz si vybrali román Zloděj kufrů, jehož děj se odehrává v terezínském ghettu a v němž je důležitý také motiv první lásky. Ve své inscenaci-montáži využívají střihů, vnitřních hlasů, zmnožování postav a také promyšlené mizanscény v aréně. V inscenaci **Jak daleko je daleko – Léto Ludvíka Adlera** přesvědčil litoměřický soubor, že ví, proč si vybral právě tuto tematiku, čím ho oslovila, a na krajské přehlídce dokázal – také díky dobře zvolené dramaturgicko-režijní koncepci – uhrát i náročné situace.

Na **přímý postup na celostátní přehlídku** navrhl lektorský sbor lounské krajské přehlídky soubor **Na poslední chvíli LDO ZUŠ Ostrov** (ved. Lucie Veličková) s inscenací **Pac a pusu aneb Něco z Broučků**. Inscenace dalšího ostrovského souboru je výjimečná především svou dramaturgií: zvolit si s dětskou skupinou staršího školního věku 141 let staré Karafiátovy Broučky, kteří jsou dnes vnímáni jako neklasičtější klasika, je víc než odvážný krok. Lucie Veličková a její soubor však přesvědčily, že Broučci jsou předloha nejen kvalitní, ale že může oslovit svou poetičností, jazykem a důrazem na etické hodnoty a mezilidské vztahy i dnešní děti. Ostrovská inscenace zaujala nesentimentálním a upřímným respektem ke Karafiátově předloze, k jeho vidění světa i k jeho jazyku. Ale současně také lehkým, a současně i pokorným nadhledem, s nímž soubor k této látce přistupuje. Členové souboru dokážou přesvědčivě zprostředkovat svůj vztah ke klasickému textu díky svému vybavení (je na nich vidět dlouhodobá, systematická velmi dobrá pedagogická práce jejich vedoucí) a díky nápaditým divadelním prostředkům: střídavá pohybová stylizace, volba jednoduchých rekvizit – lucerniček, přesné citace Karafiátova jazyka v promluvách jako stylizační prostředek a zručná práce s vypravěčským partem. V diskusi s vedoucí souboru padly dílčí poznámky k závěrečným pasážím inscenace (zejména ke scéně prvního Broučkova letu, v níž by bylo potřeba v textu jasněji formulovat příkaz, který Brouček poruší, a v níž se hry dětí svými replikami i divadelním zpracováním poněkud vylamují z celkové stylizace inscenace). Jde ale jen o dílčí problémy, které nic nemění na kvalitě tohoto počínu. Proto lektorský sbor doporučil tuto inscenaci k přímému postupu na celostátní přehlídku Dětská scéna 2017.

Lektorský sbor pracoval ve složení: Renata Vordová, Jakub Hulák a Jaroslav Provazník.

Jaroslav Provazník

LIBERECKÝ KRAJ

PŘEHLÍDKA DĚTSKÉ RECITACE

LIBEREC, 22. 4. 2017

... přímá řeč... gesto, rekvizita... ilustrace...

... tak by se daly pojmenovat hlavní problematické okruhy letošní interpretační postupové přehlídky – krajského kola dětských recitátorů v Liberci, které se uskutečnilo 22. dubna 2017 v prostorách libereckého Experimentálního studia za účasti jednačtyřiceti recitátorů postoupivších z okresních kol v České Lípě, Jablonci nad Nisou, Liberci a Semilech, jejich dospělých průvodců (rodičů i pedagogů), diváků, pořadatelů krajského kola, lektorů (porotců)... a v neposlední řadě i moderátorů celé přehlídky.

První kategorie byla reprezentována deseti recitátory. Za živý přirozený a adresný přednes si cenu zasloužili dva liberečtí recitátoři – **Stella Fürstová** (Eva Košlerová: Nejlepší jsou kasuáři) a **Antonín Adam** (Karel Poláček: Bylo nás pět, úryvek) – i **Vojtěch Mířka** z Benešova u Semil (Jiří Žáček: Myš a kočka). Pochvalou poroty bylo oceněno i vystoupení **Matouše Koška** z Chotyně (René Goscinny: Malý Mikuláš, úryvek).

U dětí přednášejících v této kategorii se namnoze objevovaly intonační i výslovnostní prohřešky, mechanické rytmičování textu („kolovrátkování“) i gramatické traktování, jakož i ilustrace intonací a gestem.

V **druhé kategorii** vystoupilo jedenáct dětí, z nichž se výrazně vymykali **dva postupující chlapci** – **Matyáš Gabrys** a **Jozef Kováč** (oba z Liberce). Matyáš zaujal výrazným přednesem textu Miloše Macourka **Tučňák** a představil se jako recitátor vybavený vnější i vnitřní technikou, v přednesu přirozený, kultivovaný v projevu, adresný, kontaktní, sdělný a sdělující s vnitřní energií, zaujetím a potěšením z humorného textu a jeho interpretace. Jozefův přednes textu Karla Čapka **Havlovický vodník** byl citlivý a zaujatý, sdělný po obsahové i formální stránce. Recitátor měl potěšení z přednesu, byl kontaktní, adresný, osobitý. Příběh sděloval s vnitřním potěšením i zaujetím a se smyslem pro celek i detail, s vědomým směřováním k pointě. Představil se jako osobitý a kontaktní recitátor (vypravěč) se vztahem a vnitřně propojeným postojem, disponující kultivovaným přirozeným projevem včetně práce s přímou řečí.

Čestná uznání za svá vystoupení ve druhé kategorii obdržely dvě dívky: **Amelie Nováková** z Jablonce nad Nisou (Miloš Kratochvíl: Na koupališti) a **Barbora Šimůnková** z Turnova (Eliška Horelová: Čert), ačkoli obě recitátorky mají ještě rezervy interpretační i výslovnostní,

byl z jejich vystoupení patrný pokus o zaujetí a do značné míry osobité sdělení textu, čímž se odlišovaly od ostatních (kromě postupujících) recitátorů této kategorie. V té se objevovala neadresná sdělení bez vnitřního zaujetí, mechanické rytmozování, ilustrativní práce s rekvizitou i gestem (např. u přednesu textu J. Vodňanského *Moje tužka ušatá*), nepřirozená práce s přímou řečí – hlasová (měnění hlasu až do forse, odtrhávání přímých řečí od uvozovacích vět) – i dramaturgický „úlet“ v podobě přednesu básně L. Ferlinghettiho „Svět je báječné místo“.

I ve **třetí kategorii** se sešlo jedenáct dětí. Do celostátního kola **postoupil Haštal Ort** z Nového Boru, který pro letošní recitační přehlídku připravil přednes básně Františka Jaromíra Rubeše **Vrabec a kůň** a prózu Hany Doskočilové **Diogenes v sudu**. V obou textech se představil jako vyrovnaný, soustředěný, vybavený a kultivovaný recitátor s dobrou kulturou mluvy, celkového vystupování, komunikativní a sdělující i sdělný. A zejména při přednesu poesie zaujal recitátor svým přirozeným adresným i autentickým přednesem s jasnou výpovědí a názorem. Přednesu nechyběl nadhled, odstup i humor. Ocenění si zasloužila i dobrá práce s versem, včetně sdělení textu po smyslu a s osobním stanoviskem. Recitátor disponuje kultivovaným projevem po všech stránkách, a to i přesto, že přednes básně byl v krajském kole zdařilejší. Dalším postupujícím z liberecké krajské přehlídky je **Timon Drahoňovský** z Turnova – Ludvík Aškenazy **Malá noční hudba** a Radek Pastrňák **Sněží**. Dramaturgický výběr odpovídá i dalšímu recitátorovu zájmu, jímž je hudba, která byla v přednesu prózy pro něj hlavním tématem, a zájemem o hudbu byl patrně i inspirován výběr původně písňové Pastrňákovy textu. Silným kladem přednesu byla pokora a recitátorova potřeba sdělení a osobní výpovědi odehrávající se na místě samém. Cenu poroty a jmenování náhradníkem obdržela **Klára Gabryšová** z Liberce, která v přednesu textu **Pavouk a moucha** (O. D. West), zaujala vnitřní koncentrací a soustředěním promítnutým do sdělování představ i smyslu pro celek i detail. Slibná byla i práce s refrénovými částmi textu i jednání slovem. Ačkoli se recitátorce v krajském kole nepodařilo zcela udržet tah a počáteční energii až do závěrečné pointy, jednalo o přednes převyšující úroveň většiny vystoupení v dané kategorii, a to svou solidní úrovní a recitátorčiným vnitřním zaujetím. Při rozboru a hodnocení byla problematika nedotažená práce s refrénem v druhé části textu s recitátorkou pro diskutována a vzhledem k jejímu jasnému vědomí o celku je zde předpoklad, že recitátorka je schopna v tomto smyslu přednes dopracovat. Druhým přednášeným textem byla báseň Jana Skácela **Rosa coeli**, jejíž interpretaci zvládla recitátorka v míře odpovídající jejím recitátorským a životním zkušenostem. V přednesech obou textů prokázala Klára Gabryšová, že se jedná o recitátorku kultivovanou, s dobrou úrovní kultury mluvy i celkového vystupování.

Ve třetí kategorii ocenila porota ještě další tři vystoupení, a to pochvalou poroty pro **Lindu Bělohávkovou** z Liberce za přednes, ač poněkud akademický, prózy Petry Dvořákové *Zakletá maminka* (úryvek z knihy Julie mezi slovy) a Macourkova textu Strýc Mumu, který byl v recitátorčině podání oproti prvnímu přednesu uvolněnější a tím i sdělnější v přítomném okamžiku. Pochvalu poroty obdržela též liberecká **Matylda Homolová**, a to zejména za v druhém kole přednášený text Ivana Wernische *Chvrnkni na švůň*. Třetí pochvala poroty patřila **Adrianě Žitníkové** z Lomnice nad Popelkou, která zaujala přednesem úryvku z prózy Aidy Brumovské *Když stromy rostly do nebe*, v němž byla přirozenější a sdělnější; v druhém kole přednášená *Óda na lelky* od Emanuela Frynty, byla bohužel doprovázena ilustrativně popisnými gesty.

Podle počtu oceněných vystoupení by se mohlo zdát, že měla tato kategorie vysokou úroveň. Pravda je však taková, že vedle oceněných jsme byli i svědky „školní recitace“, nezaujatých přednesů bez osobního stanoviska, namísto jednání slovem „malování“ hlasem, nesrozumitelné a nedbalé výslovnosti i projevu exaltovaného namísto přirozeného dětského přednesu.

Čtvrtá kategorie měla pouze devět recitátorů, a dlužno dodat hned v úvodu, že celková úroveň čtvrté kategorie byla nevalná. Objevovaly se povrchní mechanické přednesy, nedostatky v kultuře projevu v této kategorii již těžko odpustitelné, školní deklamování,

monotónní recitování, v některých případech i povrchně exaltované přednášení bez vnitřního zaujetí, jakož i nevhodná dramaturgie (např. monolog *Diktátor* ze stejnojmenného filmu Ch. Chaplina). Na druhou stranu postupující recitátoři se výrazně od této úrovně odlišovali svou interpretační vyspělostí a úrovní, přirozeností projevu, kulturou mluvy a celkového vystupování, osobním stanoviskem, adresností a v neposlední řadě i pointováním sdělení.

Na celostátní přehlídce postoupila **Anna Červeňová** z Liberce, která v letošním krajském kole přednášela báseň Eve Enslerové **Tančím**. Při přednesu poesie recitátorka byla vnitřně koncentrovaná, soustředěná, propojená s obsahem, prokázala smysl pro situaci, rytmus, pauzu a temporytmus i gradaci směřující k pointě, k osobní výpovědi. Schopnost osobní výpovědi prokázala Anna i v přednesu čtvrté kapitoly z knihy americké autorky Julie Buxbaumové **Řekni mi tři věci**. Dobře vybraný úryvek umožňuje recitátorce dobrou orientaci v textu, a tedy i jeho sdělení osobitě a adresně. V obou případech se Anna Červeňová představila jako kultivovaná recitátorka.

Postupující **Tomáš Pavlů** z Liberce přesvědčil vyrovnaným kultivovaným, přirozeným, adresným a autentickým přednesem s jasnou výpovědí a názorem v obou textech. Prvním byla próza Roberta Fulghuma **Když je nádobí umyté**. Poměrně často vyhledávaný a přednášený text byl v podání Tomáše Pavlů především osobní výpovědí. Interpret textu se představil jako živý, vnitřně zaujatý, osobitý a kontaktní recitátor (vypravěč) se vztahem a vnitřně propojeným postojem se smyslem pro detail i celek, pro formu i obsah. Vyznění výpovědi umocňoval recitátorův odstup a nadhled, jemný smysl pro humor a situaci, udržení celku (i vědomí detailů, na něž však „nepokládá“) a směřování k pointě. V druhém kole na malé ploše básně Ernsta Jandla **Kos** prokázal recitátor schopnost pochopení i sdělení autorovy poetiky, zvnitřnění formy i obsahu. Recitátor byl vnitřně koncentrovaný, soustředěný, propojený s obsahem, prokázal smysl pro situaci, rytmus, pauzu, temporytmus a gradaci směřující k pointě, k osobní výpovědi.

Čestné uznání v této kategorii obdržela **Amélie Belit Trguinho** z České Lípy za přednes básně *Paula* Éluarda Svoboda – ačkoli byl text místy nad recitátorčiny síly po stránce formální, technické i obsahové, byla z vystoupení patrná snaha o sdělení a upřímné osobní stanovisko. Druhým čestným uznáním byl oceněn vcelku solidní (ač dosti tichý) přednes textu Jaromíra Nohavici *Myš na konci léta* v podání **Josefa Jetleba** z Jablonce nad Nisou.

Krajská přehlídka probíhala za diváckého zájmu nejen samotných recitátorů a jejich dospělých průvodců, ale samozřejmě a především lektorského sboru, který pracoval ve složení Václava Křesadlová, Vlasta Hejnicová a Eliška Vobrubová.

Dopoledne patřilo od 9.30 recitátorům první a druhé kategorie, v odpoledním programu od 12.30 vystoupili recitátoři třetí a čtvrté kategorie. Dopolední i odpolední blok byl uzavřen krátkým programem pro děti, který se konal v době závěrečné porady poroty a v čase přípravy slavnostního vyhlášení výsledků. Byl veden studenty Karolínou Šírlovou a Jakubem Kubíčkem, kteří před jednotlivými bloky vedli hlasovou rozcvičku a po skončení recitačních částí pracovali jako lektoři dramatických a improvizčních her a v průběhu přehlídky jako její moderátoři. Nedílnou a samozřejmě součástí krajské přehlídky byl hodnotící seminář pro recitátory a jejich doprovody vedený členy lektorského sboru. Seminář probíhal v přátelské atmosféře a otevřené diskusi, v níž porota (lektorský sbor) s recitátory jejich vystoupení rozebrala, upozornila děti na rezervy a na to, co a jak lze zlepšit.

K dobré atmosféře přispěla sice drobná, ale účinná organizační vylepšení, a zejména pozorná organizační práce Kateřiny Sýbové z DDM Větrník Liberec při přípravě krajského kola i na akci samé a také příjemné a pro přednes vhodné prostředí Experimentálního studia. Kromě oceněných čestnými uznáními a postupy na celostátní Dětskou scénu 2017 byla všem dětem rozdána odměna v podobě účastnického listu a čokolády a všichni postupující recitátoři nadto obdrželi poukázky na nákup knihy dle vlastního výběru. A nechyběla ani náležitá fotodokumentace zajištěná též péčí DDM Větrník.

Eliška Vobrubová

PŘEHLÍDKA DĚTSKÉHO DIVADLA

JABLONEC NAD NISOU, 7.–8. 4. 2017

Ve vstřícné atmosféře, podpořené skvělou organizací, proběhlo 7. a 8. dubna krajské kolo přehlídky dětského divadla v Jablonci nad Nisou.

Program zahájila **AD/HaData - ZUŠ Turnov** (vedoucí Alena Tomášová a Romana Zemenová) s představením **Tatínku, ta se ti povedla** podle literární předlohy Zdeňka Svěráka. Tvůrci nás potěšili scénickou jednoduchostí; dětem se dařilo bez jakýchkoli rekvizit vytvářet iluzi jak prostředí, tak všeho, co na jevišti potřebovaly. Děni ožilo v okamžiku, kdy si děti začaly hrát s představou a mohly se „vyblbnout“, případně se opřít o skupinovou souhru (např. při ztvárnění autobusu). Naopak přílišný respekt k textu a z něho vyplývající přemíra slov děti svazovala a představení zpomalovala.

Indiánská pohádka (autor předlohy Vlastimil Peška) souboru **Světéláček ZŠ a MŠ Světlá pod Ještědem** (vedoucí Irena Kozáková) parafrázuje „po indiánsku“ známou klasickou pohádku O perníkové chaloupce. Zalila nás vlnou pozitivní energie a radosti, která vanula z jeviště od začátku do konce. Zvolené prostředky (rytmus, tanec, pohyb, vtipně použitá „indiánština“) dodaly dětem v mladším školním věku jistotu. Představení mělo spád, humor a drželo pěkně pohromadě. Drobné připomínky (např. k výtvarné nejednotnosti a občasné samoúčelnosti) tvůrci akceptovali a je v jejich silách představení posunout v těchto směrech ještě dále. Pohádka byla **doporučena do širšího výběru na DS 2017**.

Z pohybu a hudby těžilo i následující představení souboru **ZŠ Aloisina Výšina, Bezejména 4. B Liberec** (vedoucí Jarmila Šírllová) **Holčička a pavouci**. Ocenili jsme ne zcela tradiční, však v dnešní době významnou volbu tématu pohledu na nás lidi zcela odjinud. Pavouci se nám sice nelíbí, ale my jim možná také ne! Jak to dopadne, když se dívka ocitne v pavoučím světě? Škoda, že tvůrcům pohádky o vzájemném chápání, toleranci a empatii chyběl čas k dořešení přechodu mezi scénami a jiných drobných nedodělků.

Soubor **Kámoš Drámoš ze ZUŠ Turnov** (vedoucí Alena Tomášová, Romana Zemenová) si chtěl letos vyzkoušet práci s klasickým textem a sáhl po známé předloze Oscara Wilda **Strašidlo cantervillské**. Jednalo se o jednu z nejstarších a nejzkušenějších interpretů na přehlídce, což bylo na provedení znát. Obrovským plusem bylo využití živé hudby houslistky, která se projevila i jako skvělá herečka a dokázala minimálními prostředky sdělit svůj nadhled či postoj k tématu. Inscenace nepostrádala nadsázkou

a nabídla řadu vtipných nápadů (házení s hlavou ducha, tenis, zasažení lorda balónkem ...). Předloha nabízí více témat, není zcela jasné, které soubor akcentuje, a co na něm vlastně mladé lidi k textu přivedlo. Inscenace byla oceněna za použití živé hudby a práci se žánrem.

Dalším představením byla dramatizace textu Karla Havlíčka Borovského **Král Lávrá**, do níž se pustil **Dramatický kroužek ZŠ 28. října Turnov** (vedoucí Klára Šimicová). Kvalita vystoupení byla spíše na základní úrovni; děti s nemnoha zkušenostmi zahltily množství textu, přes který již nedokázaly dále tvořit. Nevhodné byly přímé zásahy vedoucí, která z hlediště děti opravovala.

Představení **Medvěd, který nebyl** podle předlohy F. Tashlina předvedl Dětský dramatický soubor divadla **Vydýcháno při ZUŠ Liberec** (vedoucí Michala a Filip Homolovi). Jednoduchý příběh s výborně zvoleným tématem zaujal výraznou pohybovou stylizací, kterou umocňovala filmová projekce promítaná na bílá trička protagonistů. Téma medvěda, který vydán všanc civilizaci, a hlavně tupému přesvědčení ostatních, začne pochybovat o tom, kým vlastně je, rezonovalo v několika mnohokrát opakovaných větách a diváka rozhodně zasáhlo. Bylo zřejmé, že mu mladí herci nejen rozumí, ale i vnímají souvislost s vlastním sebeurčením, které možná i v jejich případě musí někdy vzdorovat častokrát omílanému tvrzení okolí. Obdivovali jsme jak přesnou skupinovou souhru, tak i maximální zaujetí a přesnost většiny dětských herců. Představení bylo porotou jednomyslně vybráno **k přímému postupu na Dětskou scénu 2017**.

Druhý den přehlídky začal tanečním představením **Cesta tam a zpátky** souboru **Taneční a pohybové studio Magdaléna z. s. Rychnov u Jablonce n. Nisou** (vedoucí Ludmila Rellichová). Soubor se hlásí k inspiraci Carrollovou Alenkou, akcentuje však zejména téma její osamělosti a hledání přátel. Představení zapůsobilo úrovní taneční techniky, diváka unášelo do snové nálady. Absence dramatické situace otevřela starou otázku, co je to vlastně divadlo, kde jsou jeho hranice a styčné body s dalšími druhy umění.

Pohádku inspirovanou skotskou pověstí **Tulení kůže aneb Za noci svatojánské přinesl Dramatický kroužek DRKR ZŠ Liberecká Jablonec nad Nisou** (vedoucí Petra Čermáková). Nabídl krásný úvodní obraz mořského pobřeží na dalekém severu plný mystiky a tajemství. Dále se však příběh snesl povětšinou do roviny dialogů mezi aktéry. I těm ale chyběly některé zásadní vysvětlující momenty, které by navíc poskytly možnost dramatické situace. I v dějové lince pověsti tak zůstalo mnohé nedopovězeno; na některé otázky ani sami představitelé souboru neznali odpověď.

Další účastník přehlídky soubor **Těžká dohoda ze Železného Brodu** (vedoucí Milana Vilušínská) se rozhodl ponořit pod povrch slov a hloubat nad mnoha významy jediné věty. Tak vzniklo představení **Kazivák nic**. Nápad jistě pedagogicky velmi záslužný nakonec přinesl množství zajímavých i méně zajímavých situací, reálných i snových, které však zůstaly často nedotažené, nepřesné postavené a nedostatečně vypointované. Škoda!

Poté nás děti ze **ZŠ Aloisina Výšina, Bezejména 5. B Liberec** (vedoucí Tatjana Šilarová) zanesly do světa staré Prahy. Představení **Černý kohout** sestávající ze tří pověstí zaujalo nápady i svěžím humorem. Kdo by si nechtěl poslechnout vzájemné popichování soch z Karlova mostu či se podívat na tolik známý a přece vcelku originální Staroměstský orloj? Z dětských interpretů čísla chud' do hry, pro niž jim diváci rádi odpustili i určitou hereckou nevyrovnanost způsobenou menšími zkušenostmi. Představení bylo oceněno za humor a autentické ztvárnění situací.

Do světa fantazie se následně vypravili **Divadelníci z Vikýře z Jablonce nad Nisou** (vedoucí Alena Štěpánová.) Podruhé tento den jsme se setkali s tématem Alenky v říši divů, a i zde téma známé knihy znamenalo pro tvůrce odpích do vlastního fantazijního světa, kam se vypraví tři pubertální kamarádky, aby na vlastní kůži vyzkoušely moudro některých otravných dospěláckých dobrých rad. Třináctičlenná parta interpretek je skvěle sebraná a těží ze svých velmi dobrých pohybových dispozic. Je jí blízké vyjadřování se pohybem, symbolem či obrazem. Celá inscenace měla pár nedorozumění míst (kupř. pojetí hlavní hrdinky osciluje mezi dospívající slečnou s typickými problémy náctiletých a malou holčičkou), i přesto působí velmi sympaticky, proto bylo **navrženo**

do širšího výběru na DS 2017.

Předposlední přehlídkové představení **Poslední vlak** souboru **Rendez-Vouz z Gymnázia Turnov** přineslo téma holokaustu. Tvůrci jej uchopili s velkým zaujetím. V emotivním příběhu se střídají velmi pěkné a vyzrálé divadelní momenty s určitou vypravěčskou i realizační naivitou. Jak by ovšem také ne, když jeho tvůrci jsou 14 a 15 letí lidé! Za jejich zády nestojí žádná dospělá a zkušená autorita, do světa divadla se vypravili vybaveni pouze vlastními nápady, chutí tvořit, zaujetím pro zvolené téma, ovšem též pokorou a poctivým odhodláním shromáždit vlastními silami co nejvíce dostupného materiálu. Zejména z tohoto pohledu je představení obdivuhodné a výjimečné! Osobní vklad a přístup k tématu byly také předmětem ocenění od sboru lektorů.

Letošní jabloneckou přehlídku uzavřel **Šumák ze ZUŠ Turnov** (vedoucí Alena Tomášová a Romana Zemenová) s představením **Strašidelné příběhy**. Opět se jednalo o propojení 3 různých krátkých příběhů, spojených tématem „duch“. Toto spojení však příliš nefunguje – příběhy jsou každý z jiné doby a jiného ranku, jejich vypointování je též různě úspěšné. Diváka ale osloví lidový vypravěč se svým přirozeným prozaickým projevem. Za vypravěčství byl též souboru z Turnova oceněn.

Přes množství 13 přehlídkových vystoupení oba dny velice ufrčely a my děkujeme všem tvůrcům i organizátorům za jejich úsilí a mnoho příjemných zážitků.

Dana Svobodová

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

PŘEHLÍDKA DĚTSKÉ RECITACE

HRADEC KRÁLOVÉ, 24.–27. 4. 2017

Do času uzávěrky nultého čísla nebyl článek dodán.

PŘEHLÍDKA DĚTSKÉHO DIVADLA

**DIVADELNÍ SETKÁNÍ HRADEC KRÁLOVÉ,
8.–9. 4. 2017**

Přehlídka loutkářských a dětských divadelních souborů Královéhradeckého kraje s názvem Divadelní setkání, neboli DivSe, se konala o víkendu 8. a 9. dubna 2017 v Divadle Drak v Hradci Králové. Účastnilo se jí 14 inscenací, z nichž 10 se ucházelo o postup na Dětskou scénu. Porota se sešla ve složení Nina Malíková, Anna Hrnecková, Jakub Hulák, Tomáš Jarkovský a Jaromír Vosecký.

Začneme těmi, kteří začínají, tedy třemi soubory dětí z první či druhé třídy ZŠ. Ve všech třech případech bylo příjemné vidět, že děti na jevišti jednají poměrně svobodně, nepůsobí manipulovaně, nepitvoří se apod. Tato základní kvalita dětského divadla zdaleka není samozřejmostí a je třeba ji vždy znovu ocenit.

Pouze v případě **Červené Karkulky (ZUŠ Třebechovice pod Orebem, ved. Jiřina Krtičková)** se však podařilo najít vhodný inscenační klíč, který motivoval jevištní akci, rytmizoval jednání a sjednocoval jednotlivé prvky inscenace. Hrací trubky bobotubes dvou barev - tedy dvou tónů, které měly všechny děti v ruce, sloužily jako hudební doprovod, rekvizita, dekorace. Vytvářely atmosféru, umožňovaly rychlé proměny scény, vnášely do situací humor.

Loutky tří hlavních postav - vlka, Karkulky a babičky byly zcela v souladu s koncepcí představovány tubusy různých šířek, které chvílemi sloužily jako buben a účastnily se tak hudebního doprovodu a rytmizace situací. Hra s nimi byly možná chvílemi nedůsledná, nebylo zcela jasné, kdy se hraje s loutkou a kdy se herec proměňuje v postavu sám a proč. Zásadní scéna pohádky - sežrání Karkulky a babičky vlkem - však díky nim byla vyřešena vtipnou zkratkou: užší tubusy zkrátka elegantně zapluly do širších.

Inscenace **O neposlušných kůzlátkách (Divadlo Jesličky Josefa Tejkla, ved. Jiřina Krtičková)** podobně inscenační ukotvení dětem nenabízela. Ústředím nápadem byl veliký látkový vlk, naplněný těly chlapců - dva vykukující vlkovi z očí za loutku mluvili, jeden potom „vedl“ jazyk. Velikost vlkova břicha mu umožnila vtipné a doopravdy pohlit všechna přítomná kůzlátka, zároveň ho ale činila velmi statickým. Kromě (překvapivě) dobrovolného mizení kůzlátek ve vlkově břiše a následného vyskakování kotoulem, neměli herci a herečky příliš mnoho úkolů, které by nějak odůvodnily jejich jevištní existenci. V paravánem, stolkem a židlemi konkretizovaném prostředí domečku navíc nedůsledná a lehce zmatečná jednání ještě více vynikalo.

Nejen v případě Karkulky, ale také u Neposlušných kůzlátek byla pod spoluautorstvím veršované dramatizace pohádky podepsaná Vladimíra Francková. Zejména ve druhém se zdálo, že dramatizace inscenaci příliš nepomáhá. Místy sklouzávala k samoúčelné vtipnosti a umenšovala dramatický potenciál pohádky.

Soubor ze Sobotky v dramatizaci knihy Daisy Mrázkové **Haló Jácíčku (Studio Šrámkova domu Sobotka, ved. Lada Blažejová)** vsadil na dětskou hru bez dekorací a rekvizit, výtvarným prvkem byla pouze volba různě barevných triček. Ani v tomto případě neměly děti příliš mnoho příležitostí k jednání a jejich přítomnost na jevišti byla místy rozpačitá. V tomto ohledu ani výběr (byť kvalitní) předlohy, která je do značné míry založena na nedramatických rozhovorech.

Jakákoli možnost jednání či konfliktu byla navíc většinou narušena zařazením písničky, která děti zaměstnala natolik, že se jakýkoli náznak výrazu či cíle jednání vytratily. Nutno však říci, že některé děti zvládaly nelehkou situaci poměrně dobře, jejich projev byl přirozený a v dlouhých statických dialozích si byly zjevně vědomy smyslu svého textu.

Pestrý program dále nabídl dva příklady autorské práce dětí starších, většinou z vyšších ročníků 2. stupně ZŠ. Byly dobrým příkladem kladů ale i záporů, které tento způsob práce přináší. V obou případech stálo na počátku zajímavé téma a intenzivní potřeba sdělovat prostřednictvím divadla vlastní úvahy o světě, odvaha vymýšlet vlastní příběhy, vytvářet vlastní postavy a zápletky. To je tendence jednoznačně sympatická. Energie autorů - herců se neztrácí, ale stává se podstatnou kvalitou inscenací. Ani jednomu ze souborů se však bohužel nepodařilo dojít k dostatečně pevnému a přesvědčivému divadelnímu tvaru.

V první z inscenací s názvem **Já to prostě nechápu, aneb Eva může a já ne (DS Skoč, Česká skalice, ved. Lucie Prouzová)** chtěli inscenátoři podat zprávu o vztahu dětského a dospělého světa a jejich vzájemném nepochopení. Přinesli na jeviště běžné životní situace, které kombinovali s motivem tajemné místnosti, kde se děti mění na dospělé a obráceně. Zkratkovitě prezentovaný děj byl však dosti zmatený, zejména pokus o vytvoření fantasy světa se potýkal s absencí logiky a srozumitelnosti. Prudké střihy, které dominovaly inscenačním prostředky, navíc zamezily vytvoření jakýchkoli vztahů, charakterů či dramatických situací.

Ve druhém případě - inscenaci **Víc, než si myslíš (DS Poškoláci, DDM Týniště nad Orlicí, ved. Jana Bahníková)** - vyprávěl každý z účinkujících osud jedné fiktivní postavy z vybraného historického období. Provázání příběhů pomocí nevědomého ovlivňování po sobě následujících generací je rozhodně nápadem nosným. Problémem v tomto případě byla spíše jakási obecnost prostupující více složek inscenace. Jednotlivé monology se v rámci časové únosnosti omezily na základní informace. Uplývaly tak na povrchu a využívaly četných klišé běžně s konkrétním obdobím spojovaných. Tato klišé se odrážela i ve volbě kostýmů a rekvizit, které byly jakousi přibližnou samoúčelnou ilustrací. Stejnou „přibližnost“ vykazovala i herecká práce, herci střídali nepřírovnalé vypjaté emoce s jakousi monotónní závažností. Tyto mezery divadelní však rozhodně neubraly hodnotu celému tvůrčímu procesu. Jako výstup literárního či dějepisného projektu by například bylo možné práci souboru ocenit.

Do zcela opačné situace se dostal jičínský soubor s inscenací **Jak děláme divadlo (DK ZŠ Železnická, Jičín, ved. Richard Koníř a Pavel Horák)**. Tento výborně vybavený soubor, který má za sebou četné úspěchy a účast na dětské scéně, se tentokrát v rámci hledání nových možností rozhodl zinscenovat knihu Karla Čapka *Jak se dělá divadlo*. Ačkoli herci vytvářeli poměrně vtipně pointované situace, nepovedlo se jim to nejzákladnější - ukázat téma inscenace jako své vlastní. Jejich z mnoha ohledů precizní práce postrádala jakýsi základní důvod, proč nám tuto hru hrají, se kterou z postav sympatizují, zda se prezentované příběhy pojí s jejich životní zkušeností, nebo je zde jiný důvod, který činí látku jim blízkou. Nejasné motivace se podepisovaly zejména na hereckém výkonu hlavního představitele, který, ač disponován, byl zrazen právě nejasností svého úkolu.

Zajímavým dramaturgickým impulzem přehlídky byla **Legenda o čtvrtém králi (Heš! ZUŠ Nový Bydžov, ved. Vladimír Beňo)**, dramatizace povídky Henryho van Dyka. Vypráví o čtvrtém králi, který měl jít do Betléma se známou královskou trojicí, ale cestou nedokázal odmítnout pomoc bližním a do svého cíle nikdy nedošel. Kristus ho však za jeho činy odměnil. Představení mělo jakési - do značné míry neplánované - kouzlo lidových náboženských her. S velkým podílem vyprávění, ručně vyrobenými kostýmními znaky a rekvizitami, ale také jakousi jevištní nejistotou účinkujících. Působná byla například nářez ve stínohře, kdy hercům vůbec nedocházelo, že jejich pohybující se ústa prosvícené plátno neschová. Problémem inscenace byla do značné míry otázka stylu. Lidově působící vyprávění přerušované až popovými muzikálovými melodiemi odkazující spíše k současné podbíživé produkci evangelizačních kapel, nesourodé kostýmní prvky, jímž dominovaly prudce zelené syntetické šály na krku dívek - vypravěček, kombinace loutek precizních a spíše amatérsky náznakových, ale také velmi nejasný - někdy ironický, jindy přepjatý vztah vypravěčů ke čtvrtému králi, k legendě a tedy i k poselství celé inscenace.

Jediná loutková inscenace, která se ucházela o postup na dětskou scénu, byl **Otesánek (ZUŠ F. A. Šporka, Jaroměř, ved. Jarka Holasová)** na motivy pohádky K. J. Erbena. Představení bylo otevřeno jako čisté divadlo s maňásky, jeho ústředním loutkářským zájmem ovšem pochopitelně bylo vyhrát si s postupným růstem nenasytného dřevěného dítěte. Růst prováděný nejdříve využíváním větších a větších pařížků doplnily potom větve a hnědá plachta spojující jednotlivé dřevěné prvky loutky. Postupně Otesánek zastínil - tedy vlastně sežral - celou hrací plochu - paravan. Jeho růst byl ovšem také chytře podpořen postupným zmenšováním vystupujících loutek, účinku situací pomohla výrazná práce se zvuky a hudbou. Přes vtipné detaily a zjevnou péči, kterou soubor objevování Otesánských možností věnoval, se bohužel nepodařilo vytvořit srozumitelnou iluzi obludného tvora, nebyl jasný princip, či logika jeho „fungování“, a tak jeho opakované požívání ve výsledku postrádalo kouzlo i vtip.

Přes to, že přehlídka měla poměrně dobrou úroveň a všechny inscenace dostály požadavků, které máme na divadlo hrané dětmi, neobjevila se žádná inscenace, která by natolik vynikala nad ostatní, aby bylo možné poslat ji na Dětskou scénu přímo. Porota však **doporučila do širšího výběru dvě inscenace**, ze kterých by po drobných úpravách mohla být vyložena sympatická dílka. Ani jedna z nich však bohužel neprošla hustým sítem programové rady, na Dětské scéně tedy k vidění nebudou.

Inscenace **ZIP Agentura (ZUŠ Chlumec nad Cidlinou, ved. Ivana Hlubučková)** využila stručnou pohádkovou anekdotu Hany Doskočilové a orámovala ji intenzivní reklamní kampaní seznamovací agentury ZIP. Vytvořila tak parodii na přesvědčovací metody málo důvěryhodných služeb a produktů, které máme všude kolem sebe. Agentura vypráví příběh o vdavekchvíl princezně, aby na něm demonstrovala své skvělé služby. Divák však má pochopit (a také pochopí), že žádná ze služeb agentury nepřinesla princezně ani ženicha ani nic jiného.

Soubor pěti dívek za pomoci čtyř loutek a pěti kufrů vyprávěl příběh s velkým vtipem a zaujetím. Promyšlená práce s tématem a velký autorský i inscenační vklad skupiny byly nepochybné. Inscenace však vykazovala velkou řadu nepřesností dramaturgických, ale také režijních a loutkářských. Některé situace nebyly dobře

vypointované, jiné byly rozmělněny nejasnými ozdobami.

Matoucí byl také způsob vyprávění pohádky. Nebylo zcela jasné, v jaké fázi příběhu se skupina v rolích zaměstnanců agentury nachází, kdy pouze vypráví, co se již přihodilo a od jaké chvíle příběh prožívá a jestli vůbec. Ačkoli uvedli diváky do přímého přenosu losování šťastného výherce, kterému bude pomoheno (příčemž vtipně odhalily, že je v kufru jen jediný dopis), další děj působil spíše jako vyprávění dějů minulých...

V případě inscenace **Nenapravitelný Tom (Studio Šrámkova domu Sobotka**, ved. Lada Blažejová) byla porota mimo jiné potěšena velkým pokrokem v práci samotného souboru, jehož představení vidala i v minulých letech. Situace z knihy Dobrodružství Toma Saywera – natírání plotu, koupání a útěk na ostrov s domnělým utopením – byly poměrně šikovně propojené, vtipně rámované situací s napálením tety Polly. Snad jen k závěru se děj trochu komplikoval, koncepce vykazovala trhliny, postavy musely najednou příliš vysvětlovat v dialogu a jejich překotné rozklíčování a řešení situace působilo uměle.

Především je však třeba ocenit výkony všech šesti chlapců v rolích Toma a jeho kumpánů. Někteří citlivě a šikovně stylizovali, jiní „pouze“ přirozeně jednali v situacích. Všichni zjevně rozuměli vtipu předlohy, na jevišti jim bylo dobře, nepůsobili nervózně, ani nebyli nepřirozeně manipulovaní režii.

Scéna byla řešena dvěma dřevěnými lavicemi, jejichž funkce se proměňovala. Je škoda, že jim soubor neuvěřil dostatečně a ve scéně natírání plotu neodolal využití plátěné kulisy s namalovanými plačkami plotu. Plot tvořený pouze lavicemi by stylu inscenace zjevně posloužil lépe.

Namísto závěru si dovolíme jedno poděkování. Hlavní organizátorka královéhradecké přehlídky Naďa Gregarová předává po mnoha letech svůj post a s ním i péči o přehlídku svým kolegům. Držíme jim palce a doufáme, že si přehlídka i nadále udrží svou příjemnou atmosféru a dobrou úroveň. Nadě že každoroční úmornou práci moc děkujeme a přejeme jí hodně štěstí.

Anna Hrnecková

PARDUBICKÝ KRAJ

PŘEHLÍDKA DĚTSKÝCH RECITÁTORŮ

PARDUBICE, 20.–21. 4. A 24.–25. 4. 2017

Tak jako v minulých letech jsem slíbila, že napíši o letošní krajské přehlídce dětské recitace v Pardubicích, činím tak i tento rok. Pro inspiraci si pročítám loňské nulté číslo Deníku Dětské scény, ve kterém jsou uvedeny zprávy z krajských přehlídek. Přemýšlím, kdo asi tyto informace čte, co čtenáře nejvíce zajímá, jak popsat pardubickou přehlídku co nejsmysluplněji. Často mám možnost se účastnit jako lektorka nejrůznějších setkání týkajících se dětské recitace, je mi tedy umožněno zamýšlet se nejen nad smyslem dětské recitace jako takové, ale i srovnávat a posoudit, jak je s ní v Česku různě nakládáno. Z tohoto, víceméně osobního, pohledu se pokusím podat zprávu o přehlídce pardubické a zejména se pokusím uvést, v čem se odlišuje od jiných.

Každá kategorie má svůj den

Nejčastěji se setkávám s variantou, kdy se spojí v jeden den dvě kategorie, obvykle nižší a vyšší, čili kratší (děti recitují jen jeden text) a delší (dva texty). Dle mých zkušeností nelze mnoho proti této variantě namítat. Do jednoho dne se vždy vešla nejen samotná přehlídka, ale i její součást směřující k uvolnění recitátorů, rozmluvení, naladění apod. a zejména rozborů recitačních výkonů s lektory. Ovšem v odpoledních hodinách se někdy (podle počtu recitátorů a délky vystoupení) dostavila jistá únava, nervozita a spěch. Zcela nevyhovující, dle mého názoru, je model, kdy se všechny kategorie „nacpou“ do jednoho dne. S touto variantou mohu souhlasit pouze v případě, kdy má každá kategorie své lektory a organizační dohled a samozřejmě i prostor, takže vše probíhá souběžně. Ale pokud tomu tak není, jedná se vždy o závod s časem, což se vždy výrazně podepíše na celkové úrovni.

V Pardubicích mají děti dostatek času, klidu i pohody, aby si svůj zážitek z recitování a setkání s jinými zájemci o přednes patřičně užily. Všechno mělo svůj čas – začínalo se v 9 hodin prezencí, pokračovalo v 9.30 uvolňovací částí a od 10.00 hodin samotnou přehlídkou. Po obědě následovala různá zpestření, o kterých píši níže. U nižších kategorií jsme se rozcházel mezi druhou a třetí hodinou, se staršími dětmi jsme se loučili o hodinu dříve.

Navýšení počtu vystupujících recitátorů

V propozicích se uvádí, že z okresních (oblastních, obvodových) kol postupují vždy dva recitátoři z každé kategorie. Po dohodě s pořadateli krajských kol se však počet může navýšit (např. při vyšší odborné úrovni nebo vyrovnanosti výkonů). S touto možností velice souhlasím – v přehlídkách nejde pouze o vyhledání „špiček“, ale především o setkání, inspiraci a rozšíření spektra znalostí. Čili čím více dětí dostane možnost se účastnit krajských kol, kde se předpokládá přinejmenším větší odborná úroveň, tím lépe. Většinou, a to i v Pardubicích, se opravdu počty postupujících do kraje neomezují. Setkala jsem se však i s krajským pořadatelem, kde se jejich počet musí striktně dodržet, s touto možností samozřejmě souvisí i množství času vyhrazeného pro krajskou přehlídku (pokud se jedná o postup do celostátního kola, je situace jiná, tam se počet zřejmě dodržet musí, aby se přehlídka vešla do času i rozpočtu).

V Pardubicích v první kategorii vystoupilo 24 recitátorů, ve druhé pak 25, ve třetí a ve čtvrté kategorii recitovalo po 17 přednašečích.

Obohacení programu přehlídky

Rozložení programu do čtyř dnů umožní nabídnout účastníkům i něco více než jen sled recitačních výkonů. Uvolňovací část (v Pardubicích se členkou poroty), dílny s dětmi, rozborové semináře jsou snad už samozřejmostí každé (?) recitační přehlídky, v Pardubicích však mají několik rarit. Vystoupení „předskokanů“, nepostoupivších z okresních kol, zajistí, že vlastně nikdo ze soutěžících nevystupuje první a umožní účast dalším recitátorům.

Hudební vstup studentů konzervatoře nebo ze ZUŠ odlehčí atmosféru a zajistí odpočinek od přemíry přednesu. Co je však zcela mimořádné, je recitační vystoupení členů odborné poroty. Tento požadavek organizátorů lze odmítnout, ale musím uznat, že je velmi provokující, takže většina lektorů, včetně mé osoby, skutečně vystoupila. Hodnocení ponechám na publiku, můj pocit se vyznačoval prolnutím a ztotožněním se s přítomnými recitátory a jejich pedagogy.

Prostor

Přiznávám, že kdybych měla vybírat prostor pro recitační přehlídku dětí, tak bych malým sálem v Domě hudby, s přemírou oken, se sloupem uprostřed a s rušivě slyšitelnými zvuky opovrhla. Avšak zkušenost z přehlídky mi dokázala, že vše závisí na tom, jakou si lidé vytvoří atmosféru. A malý prostor přinese jakýsi pocit sounáležitosti mezi přítomnými.

Potlačení soutěživosti, tvůrčí atmosféra, rozborové semináře

Při pročitání zpráv z loňska jsem s uspokojením konstatovala, že i když výběr těch nejlepších předpokládá jistou rivalitu, většina pořadatelů se snaží o maximální potlačení soutěživosti a z ní pramenící nadbytečné trémy a nepříjemného zážitku z prohrané bitvy. V Pardubicích, pokud mohu soudit ze svého postavení, se to skutečně daří, zřejmě kvůli všemu, o čem píší výše. Nejvíce se tvůrčí atmosféra projevila při debatách s lektory (každý lektor zvlášť), kdy děti i dospělí naslouchali společně, kdy se nezajímali jen o svoje výkony a světlé, ale snažili se vstřebat další poznatky a názory k oboru dětské recitace.

Celkově dobrá úroveň přednesů

Pokud nyní přejíždím očima seznam autorů a názvů recitovaných textů, konstatuji, že se na pardubické přehlídce objevovalo velmi málo nového. Nemám ještě ujasněno, čím to je, že se v přehlídkách přednášejí pořád stejné tituly (např. Hledám tátu, Jiří Žáček), dokonce stejné úryvky z větších celků. Snad za to můžou zásoby okopírovaných textů, čítanky, málo času při hledání nových předloh, pohodlnost ..., nevím. Přes tuto výtku však můj celkový pocit byl dobrý. Většina dětí, napříč kategoriemi, se s texty ztotožnila, říkala je přirozeně, po smyslu, s touhou, ať už naplněnou či nikoliv, po sdělování a sdělení. Oproti předcházejícím rokům a zkušenostem z jiných přehlídek jsme se nesetkali s povrchním předváděním se, přehráváním a pitvořením. Častým problémem byla spíše neschopnost vystavět svůj výkon, vést diváka k předání tématu, myšlenky a názoru v textu nalezeném. Také se objevovaly nešvary typu kouskování vět, pokládání se do každé čárky, zvýrazňování nepodstatného a potlačení důležitého.

Složení lektorského sboru

Složení odborné poroty v Pardubicích je, dle mého názoru, též poněkud ojedinělé. Krom mé maličkosti (dlouholeté pedagožky, snad se již poněkud orientující v oblasti dětského přednesu) a Jany Trojanové, mladé herečky a moderátorky rozhlasové stanice Vltava, která vzešla z chrudimského LDO, hodnotili výkony dětí profesionální herci z pardubického divadla. Přiznávám, někdy se jejich nezkušenost a neznalost specifik dětského přednesu samozřejmě projevila, ale protože se jednalo o osobnosti skromné a pokorné, snažící se naslouchat, s citem pro dětskou duši, bylo setkání s nimi pro mne, a myslím, že i pro ostatní zúčastněné, zajímavé a objevné. Letošní lektorský sbor pracoval ve složení Mgr. Emílie Zámečnicková, Jana Bucharová Trojanová, Milan Němec, Josef Pejchal, Petr Kouba.

První kategorie

Čestné uznání získali **Natalie Tučková** (ZŠ Závodu míru Pardubice - Zdeněk Svěrák: Klouzačka), **Viktorie Hylská** (ZŠ A. Jiráka Lanškroun - Hroší maminka je tatínek: Jiří Kahoun), **Nina Marková** (ZŠ Palackého Moravská Třebová - VI. Vančura: Kubula a Kuba Kubíkula), **René Drahoš** (ZŠ Palackého Moravská Třebová - Jindřich Balík Proč mají zající dlouhé uši), **Tomáš Winkler** (ZŠ Javornického Vysoké Mýto - René Gosciny: Malý Mikuláš, **Amálie Litterová** (ZUŠ Lonkova Pardubice - Daniel Hevier: O) a **Jana Kučerová** (ZŠ Míra Chocenského Chocen - Fr. Halas: Jak přišla hrdlička k pásku).

Diplomem byli oceněni **Oto Sládek** (ZUŠ Chrudim - René Gosciny: Tatínkovy narozeniny) a **Nela Motlová** (ZŠ Zámecká Litomyšl - Ilona Borská: Sestra Bára).

Druhá kategorie

Čestné uznání si domů přinesli **Vítek Weinlich** (Dramatická školička Svitavy - Gianni Rodari: Popletená pohádka), **Valerie Krpčiarová** (ZŠ Zámecká Litomyšl - Fr. Nepil: O sedmi dnech), **Martin Fulín** (ZŠ Ronov nad Doubravou - Michal Čundrl: Jak byla vos Marcelka ráda), **Yevhenie Javtušenko** (ZUŠ Lonkova Pardubice - Jiří Suchý: Píseň o myši a jedu).

Diplom získali **Vítězslav Burkoň** (ZUŠ Chrudim - Karel Poláček: Bylo nás pět), **Dorota Morávková** (ZUŠ Lonkova Pardubice - K. Čapek: Pohádka o psím ocásku) a **Apolena Litterová** (ZUŠ Lonkova Pardubice - J. Skácel: Uspávanka s plavčíkem a velrybou).

Na celostátní přehlídku postoupili **Mikuláš Ingr** (Dramatická školička Svitavy - Em. Frynta: **Písničky bez muziky, pásmo**) a **Anežka Plhánková** (ZŠ A. Jiráka Vysoké Mýto - Markéta Vydrová: **Můj skřítek Šalvěj**).

Mikuláš Ingr s radostí, nadhledem a velmi osobitě zarecitoval čtyři kratší texty E. Frynty. Všechny vystavěl, vypointoval - předal představu a svůj pohled. Dělicí zvukový prvek - zvonkohra - doplnil funkčně gradující pásmo veršů.

Anežka Plhánková v silné konkurenci druhé kategorie zapůsobila zejména autenticitou, tj. šla se s textem. Přirozeně, až na občasné kouskování vět, sdělila citlivě minimalistickými prostředky svoje osobní téma; v úryvku z knížky, která se na přehlídkách příliš neobjevuje.

Třetí kategorie

Čestné uznání získal za přednes básně D. Heviera Parašutista **Jan Raška** (ZŠ Závodu míru Pardubice) a za přednes textu J. Suchého Červ si stejné ocenění odnesla **Nikol Němcová** (ZUŠ Lonkova Pardubice).

Diplomem byli oceněni **Petr Zelinka** (ZUŠ Chrudim - Jiří Holub: Jak jsme vybírali puget pro Mstivou Soňu, Em. Frynta: Ježek) a **David Drahoš** (ZUŠ Dolní Újezd - Jiří Dědeček: V masně, Martina Drijverová: Sísá Kyselá).

K přímému postupu na celostátní přehlídku dětské recitace byli navrženi tři recitátoři - Ráchel Kellerová, Eliška Mauzerová a jako náhradník Nikola Šmahel.

Ráchel Kellerová (Dramatická školička Svitavy - Roald Dahl: Úvodní slovo o čarodějnicích, Milena Lukešová: **Bačkůrky z mechu**) je výborná vypravěčka, skvělá práce s tempem, s výstavbou. Disponuje čistou mluvou, neuvěřitelnou schopností zaujmout, přesto, že používá minimalistické mluvní prostředky. Sdělení vychází z vnitřní osobnosti, je sžita s textem, je schopná použít

humor a nadsázku, nejsou jí cizí.

Eliška Mauzerová (ZŠ Jevíčko - Květa Legátová: **Víla Vřesový květ**, Jiří Žáček: **O blbounech**) zaujala schopností kontaktu s publikem, dobrou mluvou. Její projev byl uvěřitelný a přirozený. Dobře frázovala a členila.

Nikola Šmahel (ZUŠ Chrudim - **Stanislava Reschová: Jemně tajemně - Noční můra**, Květa Legátová: **Drak**) oslovil všechny přítomné svou autentičností, uvěřitelností a ztotožněním se s oběma texty, stejně tak výborným kontaktem s publikem, nadhledem - dokonce i v případě „klučičího“ tématu (Drak + Princezna), nebo v interpretaci poněkud prvoplánového textu o snu a mimoděk rozbité lampě. Je výraznou osobností, zářil, vysílal svoji sugestivní energii.

Čtvrtá kategorie

Za interpretaci textu I. Wernische A jiný Bedřich získala čestné uznání Karolína Syrová (Dramatická školička Svitavy). Za interpretaci textu K. Čapka O lidech byla čestným uznáním oceněna Natálie Finsterlová (ZŠ Jevíčko). Třetí čestné uznání za interpretaci textu, tentokrát za text J. dědečka Jak se Trpasl naučil říkat R, si odvezl Martin Pittner (Dramatická školička Svitavy). Za osobitý projev při přednesu svých textů (Rudolf Křesťan: Hanba, Julius Tuwim: Brýle) dostal čtvrté čestné uznání Daniel Čipera (ZŠ A. Jiráka Lanškroun).

Diplom obdržela **Anna Buřvalová** (ZUŠ Chrudim - Chrissie Keighery: Šepot, Michal Bystrov: Být svůj)

Na celostátní recitační přehlídce postoupila **Mariana Matějčíková** (ZUŠ P. Ebena Žamberk - Lilly Eisenschimlová: **Kostka cukru**, K. Čapek: **Jak vzniká divadelní hra a průvodce po zákulisí**). Tato zkušená a kultivovaná interpretka ovládající škálu prostředků se letos představila (kromě textu K. Čapka) neobvyklým prozaicky - poetickým textem. Svým osobitým stylem ho obohatila o mnohá témata, která sdělila přímo, nebo je úspěšně v divácích provokovala.

Úspěšnou přehlídku dělají nadšenci

A v Pardubicích za vším stojí paní Hana Cihlová, Krajská knihovna Pardubice. Její přístup je citlivý, plný lásky a porozumění. Letos jsme se s ní loučili, neboť, jak řekla, čas se naplnil, důchod zavelel. Uvidíme, jak bude přehlídka v Pardubicích probíhat za rok...

Emma Zámečnicková

PŘEHLÍDKA DĚTSKÉHO DIVADLA

SVITAVSKÝ DÝCHÁNEK, SVITAVY, 21. 4. 2017

Jako vždy bylo o účastníky svitavské přehlídky výborně postaráno. Organizace, díky Lucii Crhové a Petru Mohrovi, klapala. Příjemnou a vstřícnou atmosféru podporoval osobitý a vtipný způsob, kterým děti z Dramatické školičky Svitavy uváděly jednotlivá představení. Hrajícím souborům byly i tentokrát nabídnuty dílny, v nichž děti pracovaly pod odborným vedením Berit Hönigové a Anny Votrubové, zatímco jejich vedoucí hovořili s lektory (Josef Brůček, Zuzana Jirsová, Jan Karaffa a Tereza Vašíčková). Oproti minulým ročníkům se do Svitav přihlásilo méně souborů – šest dětských a dva loutkářské, jejichž členové věkově spadají do vyšší kategorie. Všechny osm představení se odehrálo v příjemném prostoru divadla Trám.

Soubor Kašpárci z České Třebové se inspiroval Šrutovu knihu Lichožrouti. Vedoucí Zuzana Hermannová rozsáhlou literární předlohu s ohledem na věk a zkušenosti hráčů zjednodušila, vhodně omezila počet postav a epizod. Přesto se zatím docela nepodařilo inscenaci **Licháči** skloubit v jednotný celek, děj se štěpí na dva vedle sebe stojící příběhy. Je patrné, že se děti cítí jistěji v momentech, kdy akci zobrazují pohybem. Dobře funguje zvuková složka inscenace. Mluvené pasáže zatím hráči odřikávají ve vysokém tempu, tělo přestává hrát a zacházení s loutkou typu mapet se stává mechanickým. Celkové zpomalení, „pozastavování“, by poskytlo prostor pro vyjádření vztahů a tvorbu divadelních situací. Za zvážení by stála podoba scénografických prvků či rekvizit – domečku, pastičky a klece. Přestože se souboru dostalo vícero podnětů ke zvážení, představení samo o sobě působilo velice vstřícným dojmem. Způsobila to upřímná radost, se kterou děti vystupovaly

a kterou přenesly i na diváky.

Měřeno časem krátká, patnáctiminutová inscenace **Psi, neztrácejte naději**, kterou nabídl soubor **Modroočky z Dramatické školičky Svitavy**, je (vzhledem k látce, způsobu zpracování a ke zkušenostem hráčů) přesně tak dlouhá, jak má být – přičemž každá chvilka je naplněna. Soubor spolu s vedoucí Janou Mandlovou zvolil jako východisko ke hře a k následné dramatizaci text Anny Kemp **Psi nebaletí**. Od první chvíle z jeviště do hlediště proudí radost, spontaneita a energie. Zároveň je patrný i zodpovědný přístup a koncentrace. Proto také vznikají vztahy, vyvíjejí se situace. Pouze tam, kde je situace ukončena hovorem, chybí dohraná tečka. To proto, že se děti viditelně těší na další akci. Hlavní figurou, „protagonistou“ hry, je pes, v tomto případě plyšová hračka. Díky jasně vedenému a minimalistickému zacházení se stává loutkou, ožívá a funguje. V roli majitelky psa se vystřídá několik děvčat, ale protože jsou jasně označeny, divák ani na chvíli nezaváhá. Jednoduché, přesné, sdělné a významotvorné je i použití dalších symbolů či například odkaz na baletní klasiku. Vzhledem k věku a k divadelním zkušenostem hráčů je nesmírně cenný jejich přístup k zobrazovanému ději, neboť se humorných situací chápou s velkým nadhledem. Bereme-li představení jako celek, může se zdát poněkud nadbytečné závěrečné rozdávání programů. Celek je dobře vystavený a možná by se bez takového zakončení obešel. **Inscenace Psi, neztrácejte naději získala přímý postup na Dětskou scénu.**

Werichovo Fimfárum neustále láká k nejrůznějším způsobům zpracování. Lakomá Barka se zalíbila i souboru **Dramaťáček při Domě dětí a mládeže Heřmanův Městec**, který pod vedením Kateřiny Vackové vytvořil inscenaci **O lakomé Barce nebo tak nějak....** Většina hráčů je ve věku prvního stupně ZŠ, mnohé děti navštěvují Dramaťáček již pátým rokem. Přestože soubor nemá pro schůzky a pro divadelní tvorbu odpovídající prostory, trvá a funguje, což o mnohém dobrém svědčí. Pro ztvárnění náročné Werichovy předlohy vedoucí zvolila formu vyprávěného a ilustrovaného divadla a také prostředky, které usnadňují uchopení textu. Například mnohé výroky jedné postavy (kupříkladu Barky, učitele, Kubáta) jsou uspořádány do dialogu postavy samotné s myšlenkami, přičemž myšlenky vyslovuje více hráčů. Toto šikovné rozvržení textu však klade vysoké nároky na hráče zobrazující postavu „s myšlenkami“. Protagonisté po chvíli ztrácejí svou přirozenost. Není divu. Autentický kontakt postavy a myšlenek funguje v rámci cvičení, kdy reakce účastníků procesu jsou okamžité a improvizace vychází ze vzájemného napojení. Anebo takto vzniklý kontakt mohou opakovat a zobrazovat herci daleko zkušenější. Mezi dobře divadelně

zpracované momenty inscenace patří již v expozici avízovaná „hostina“. Nachystané kastrůlky cosi napovídají a v pravý čas, kdy „učitelovic debužirují“, velice pěkně zafungují zvukem i obrazem. K dalším divadelně ztvárněným momentům patří také obraz porážky prasete anebo Barčino naslouchání končící pádem a mdlobou. Velkým otazníkem zůstává zpodobnění poutě zemdlené Barky v pytli, střet postav nesoucích pytel a následující nechtěná výměna. Ačkoliv soubor odvedl velký kus poctivé práce, předloha patrně převýšila mentální úroveň hráčů a jejich současné dovednosti. Proto asi ze zpracování jaksi vytěkal příznačný Werichův slovní i situační humor. Na druhé straně je potřeba vyzdvihnout cestu k tvorbě divadelní postavy, o kterou se soubor pokusil. A za tuto snahu byl soubor lektorským sborem oceněn.

Soubor Duhovky ze svitavské Dramatické školičky se spolu s vedoucí Janou Mandlovou pustil složitou cestou tvorby autorského příběhu. Obecně řečeno: v případě, že chybí opora v předloze a příběh se rodí pod rukama zúčastněných, může sem tam sklouznout k povrchním námětům nebo se stát nesrozumitelným. Svitavským se však podařilo příběh **Jeskyně** nejenom vytvořit, ale i divadelně ztvárnit. Již v prvních momentech expozice na diváka sáhne pocit tajemna. Prostřednictvím názvu hry, atmosférotvorné hudby (Arvo Part) a absence světla dostává signál, o jaký žánr asi půjde. Světlo, tma, používání světelek a různé variace osvětlení jsou v této inscenaci silným prostředkem. Neboť je to právě světlo, které zde tvoří základ scénografie, spolu s bílým lanem umožňuje rozlišovat prostor a konečně se vztahuje i k mottu inscenace. Do žánru zapadá také podoba loutky, která zobrazuje tajemného Bezejmenného. Hráči, jejichž herecká úloha spočívá vlastně v zobrazení sebe sama, se chovají přirozeně – ale zároveň i s vědomím role, kterou jim poskytuje příběh, zvláštní prostředí a vědomí vývoje děje. V zápalu hry se někdy jejich autenticky vyřčené slovo nedostane do hlediště, proto by napříště bylo dobré věnovat pozornost jevištní řeči. Příběh, který divák soustředěně vnímá a rád jde s ním, se zauzlí až v samotném závěru. A pak klade si otázku, jak to vlastně skončilo. Pro úspěšné popasování se s autorskou tvorbou, pro působivou scénografii tvořenou světlem a pro další divadelní kvality, ale také s doporučením znovu věnovat pozornost závěru, své konečné sdělení divadelně vyjádřit a vyslat své poselství k divákům, inscenace **Jeskyně** byla **doporučena do širšího výběru na Dětskou scénu Svitavy 2017**.

Žáci druhého stupně základních škol si volí z více nabídek mimoškolních zájmových činností. Jsou ve věku, kdy hledají. A tak se stalo, že se v tomto školním roce dlouhodobě fungující desetičlenný divadelní soubor při **ZŠ Prachovice** značně zúžil, a podle počtu zvolil název **Trio**. Členové skupiny, dvě dívky a jeden chlapec, pracují pod vedením Elišky Ptáčnickové již čtvrtým rokem. Letos při výběru vycházeli z omezeného počtu hráčů a zalíbila se jim epizodka od Martiny Drijverové *Noční a denní holčička*, která sděluje, že žádný extrém není to pravé. Tato literární předloha, určená spíše mladším čtenářům, se stala východiskem pro inscenaci **Zlobit je normální**. Tvůrci vhodně zvolili formu vyprávěného a ilustrovaného divadla, avšak citované úseky textu dokreslované v podstatě popisným chováním v podání dospívajících lidí vyznívají poněkud infantilně. Snad by pomohl odstup, tvorba paralelních obrazů, které korespondují s věkem a vzhledem hráčů a dávají prostor ke sdělení názoru, tématu. Pokud inscenace zůstane v podání, které nabídla ve Svitavách, pak je potřeba upozornit na momenty k doladění. Brzy po začátku je divák poněkud zmaten, protože v obraze, který má charakterizovat rozdílné povahy, vidí, jak se obě děvčátka, tedy nejenom zlobivá/noční, ale i ta hodná/denní, s chutí pustí do rvačky. Dobré by bylo hledat jiné ztvárnění kouzla, neboť zatím se kouzelník vyjadřuje pouze slovy. Velkou divadelní (například pohybovou, slovní, kostýmovou ...) výzvu skýtá akce „v mixéru“, kdy se povahy dívek promíchávají až do kýžené podoby. Vždycky je co pozměnit, vylepšit a podobně. V případě prachovického souboru je potřeba pochválit i skutečnost, že drží při sobě a že vyjede se svou inscenací „do světa“, který nabízí setkání, atmosféru, inspiraci a mnoho radosti.

Docela malé divadlo (divadlo DOMA) funguje ve Svitavách již od roku 1994. Vedoucí Radka Oblouková pro mladší část souboru převedla do divadelní podoby „jeden den, obyčejný i nezapomenutelný“ v životě Broučka. Předlohou byla známá

Karafiátova kniha a stejně tak zní název inscenace – **Broučci**. Atmosférotvorný obraz zimy a zároveň domova broučků zprostředkovává bílý pás látky, který je po chvíli využit jako stínítko pro stínohru. Stínový obrázek malého Broučka s tatínkem a maminkou je působivý. V následujících fázích hry je princip stínohry poněkud nelogicky porušen (modlí se maminka, míč). Příkladem momentů k doladění je Broučkův první let. Iluze letu je narušena rozporem mezi výrokem, že Brouček má krásné žluté světlo a použitím bílého ledkového. Inscenaci by prospělo včlenit situace s napětím, které ostatně předloha nabízí. Zatím se vystoupení nese ve stejné, poetické a archaicky posvátné rovině.

Svitavskou přehlídku nesmírně obohatilo vystoupení souborů, jejichž členové již patří do kategorie mladého divadla. **Zelený příběh s modrým koncem aneb Maruška** v provedení souboru **MajTO** ze Žamberka (vedoucí Olga Strnadová) byl doporučen do širšího výběru na Loutkářskou Chrudim 2017 a inscenace **Všichni jsme si...**, kterou uvedl svitavský soubor **Naopak** (vedoucí Jana Mandlová) postoupil na loutkářskou Chrudim 2017 přímo. Jmenované inscenace se od sebe liší již typem loutek a způsobem zacházení s loutkou (se znakem postavy), scénografií, divadelní formou, hereckým projevem, poetikou, energií, temporytmem, žánrem, tématem, a tak dále, a tak dále. Jedním ze společných (a v obou případech fungujících) divadelních prostředků je živá hudba, která zcela zapadá do stylu toho kterého představení a stává se stavebním prvkem. Metaforicky řečeno: Nebe a peklo. Takto lze možná charakterizovat rozdílný dopad uvedených inscenací na diváka, přičemž společným jmenovatelem je jejich kvalita – a za tu je třeba poděkovat.

Děk patří také všem zúčastněným, především však dětem a jejich vedoucím. Inscenace nebo konkrétní představení se může i nemusí vydařit, ale za veškerým snažením stojí úmysl pracovat s dětmi a poskytnout jim příležitost osobního kontaktu s divadlem. Cesta bývá složitá, a pokud je poučná a kultivující, je mnohdy důležitější než to, jak výsledný tvar vyzní.

Zuzana Jirsová

KRAJ VYSOČINA

PŘEHLEDKA DĚTSKÉ RECITACE

TŘEBÍČ, 21. 4. 2017

Krajská postupová přehlídka dětských recitátorů Kraje Vysočina se uskutečnila v pátek 21. dubna v Městské knihovně v Třebíči. Tento skvělý nápad trebičských organizátorů (DDM Třebíč v čele s paní ředitelkou Jarmilou Pavlíčkovou) se spojil se vstřícností a ochotou vedení místní knihovny a poskytl tak nejlepším dětským hlasům z Vysočiny velmi důstojnou a ušlechtilou kulisu.

Po tradičním přivítání Jaroslavem Dejlem a představení lektorů jsme se rozdělili na dvě skupiny. Děti z 1. a 2. kategorie se přesunuly do malého sálu knihovny, kde se nejdříve seznámily s komorním prostorem a lidmi v něm. Lektorský sbor pro 1. a 2. kategorii pracoval ve složení Marie Pavlovská, Markéta Nekudová a Jaroslav Dejl.

První kategorie

V této kategorii vystoupilo deset malých recitátorů. Tentokrát úroveň přednesu byla průměrná. Velkým příslibem bylo pouze vystoupení **Ondřeje Šteidla** z Nového Města na Moravě, který si dokonale pohrával s úsměvným textem Shela Silversteina **K smrti dobrý koláč**. Zajímavá byla jeho práce s tempem, pomlkami, napětím, pointou a vtipem. Odnesl si čestné uznání poroty a s ním ještě **Ema Svobodová** za interpretaci Ušatého torpéda od Jiřího Žáčka a **Lucie Brigantová** za Bleši cirkus Miloše Kratochvíla.

Jaroslav Dejl

Druhá kategorie

Ve druhé kategorii se objevily převážně známé texty Josefa Čapka (O pejskovi a kočičce), Karla Čapka (O psích zvycích), Věry Provazníkové (Kocour v botách), Gabriely Futové (Taky chci psa), Václava Havla (Pižduchové spiknutí), Shela Silversteina (Toníček), Jiřího Marka (Mládě), Zdeňka Svěráka (V Čudu), Daniely Fischerové (Strakatá pohádka) a Jana Skácela (Uspávanka s loupežníky). Celkem vystoupilo deset recitátorů. Dramaturgickým omylem byl pouze výběr a drastická úprava Havlova textu. Svým přirozeným výkonem, zaujetím, vnímáním textu a kontaktem s diváky zaujaly oceněné **Anna Chudobová** (Daniela Fischerová: **Strakatá pohádka**) a **Zara Honková** (Jan Skácel: **Uspávanka s nebojácím chlapcem**), které byly navrženy na **postup na celostátní přehlídku do Svitav**.

Anna si velmi dobře vybrala text a byla přirozená. Pracovala dobře s dechem i hlasem. Dařilo se jí svým textem vytvářet v mysli posluchačů obrazy. Zara zaujala lektorský sbor zejména citlivým přednesem notoricky známého textu. Dobře pracovala s pauzami, její projev byl přirozený a kultivovaný.

Cenu poroty získaly **Jessika Adamcová, Amálie Tumová, Tereza Stehlíková**.

Vnímaví diváci a posluchači z řad rodičů a pedagogů mohli o přestávce nahlédnout do útulných prostor knihovny. Krajské kolo recitační soutěže v Třebíči provázela přátelská atmosféra. Vzájemně jsme se mohli inspirovat a těšit radostí. Do budoucna přejeme dětem krásné zážitky z uměleckou literaturou a pedagogům dramaturgickou objektivitu a radost při práci s texty.

Markéta Nekudová

Třetí kategorie

Ve třetí kategorii vystoupilo 10 recitátorů (5 chlapců, 5 děvčat). Převážná část vybraných textů byla prozaická. Objevily se i náročnější texty, které bychom spíše čekali u starších (Seifert, Palla, Green a další). Pro interpretaci se ukázaly být oříškem oblíbené texty dětských deníků (Jim Benton: *Můj milý deníčku*; Sue Townsendová: *Tajný deník Adriana Molea*). Publikum i odbornou porotu nakonec nejvíce zaujali: **Jan Prosecký** (Shaun Taun: *Vyrob si domácího mazlíčka*, Sue Townsendová: *Tajný deník Adriana Molea*) a **Šimon Škrdla** (Shel Silverstein: *Klaun Konrád*, Pavel Šrut: *Lichožrout*). Jan svůj

první text, který je v námětu spíše mozaikou, uchopil tak, že jej posluchačům nabídl v uceleném a smysluplném celku. Šimon pak v obou svých textech bravurně pracoval s napětím, uměl si udržet pozornost publika a dobře gradačně podržel pointu.

Čestné uznání za kultivovaný přednes udělila porota **Adéle Řičánkové**.

Čtvrtá kategorie

Ve čtvrté kategorii soutěžilo také 10 recitátorů (4 chlapci, 6 děvčat). Převažovaly zde básnické a spíše kratší texty. Ve dvou případech šlo dokonce o texty písňové (J. Dědeček, Kašpárek v rohlíku). Někteří interpreti se odvážně pustili do předloh s vážnějším kontextem (J. Skácel: *Modlitba*, J. Wolker: *Těžká hodina*, K. J. Erben: *Lilie*), ale ne vždy se jim podařilo tuto vážnost přenést i na posluchače.

K postupu zde porota doporučila **Martinu Markovou** (M. Kratochvíl: **Prázdniny blbce č. 13**, R. Daniel: **Příběhy z blízka i z dále**) a **Danielu Vodičkovou** (Tui Sutherlandová: **Nožičky**, Ernst Jandl: **Lehké znepokojení**). Při přednesu obou vybraných textů předvedly velkou škálu prostředků své všestranné vybavenosti. Ve výsledku jsme pak byli svědky velmi kvalitního přednesu. To platilo i pro výstupy **Terezy Júnové** a **Radima Plocka**, kteří za svůj výkon obdrželi čestná uznání.

Vystoupení posuzovala porota ve složení: Tomáš Doležal (Brno), Kateřina Mrkosová Petrliková (Žďár nad Sázavou) a Hana Laštůvková (Třebíč).

Tom Doležal

PŘEHLEDKA DĚTSKÉHO DIVADLA

TŘEBÍČ, 20. 4. 2017

Pod střechou Národního domu v Třebíči se 20. dubna tohoto roku uskutečnila regionální přehlídka dětských divadelních souborů Kraje Vysočina. Organizačně ji zařadil trebičský Dům dětí a mládeže v čele s paní ředitelkou Jarmilou Pavlíčkovou. Podporu města při zahájení vyjádřila svým pozdravem malým divadelníkům paní místostarostka Marie Černá. Po ní si vzal slovo nestor amatérského divadla zdejšího regionu Jaroslav Dejl, aby celou přehlídku zahájil a uvedl její první představení.

Byly jim **Nápady nápadné i nenápadné** souboru **Bota na klacku ze ZUŠ v Třebíči** (vedení Michaela Mikulová). Inspirací se stala knižní předloha popisující „děsivé“ dějiny vynalézání. Spleť gagů estrádního ražení nám představuje historii lidstva od pravěku po novověk skrze vynálezce a jejich objevy. Tento kabaret má spád a spousty vtipných momentů. Celek je však nesourodý a postrádá ústřední sdělení.

Ukázkou velmi kvalitního školního divadla byla inscenace **Pohádka o Zemičce Zvoničce** souboru **Áčko ze ZŠ Týnská v Třebíči**. Hotovou dramatizaci Miroslava Slávika ztvárňuje 11 dětí různého věku. Místy je využito recitačních vstupů vypravěčského chorálu, ale nechybí ani hraní situací v rolích. Jednoduchá výprava (barevná trika, gázy, čepice) je využita nápaditě a funkčně.

Krátkým, ale rovněž velmi povedeným recitačním vystoupením bylo **Kdybych já byl dospělý** (předloha Éva Janikovszky). Dvacetihlavý soubor **Hadřík ze ZŠ Havlíčkova v Jihlavě** (vedení Jana Krásenská) nám jím bravurně naservíroval kritiku přístupu rodičů k dětem, kdy se často může stát, že zazní věta: „Kolikrát ti to mám říkat?“.

ZUŠ Jihlava přivezla na přehlídku hned tři divadelní představení svých tří divadelních souborů všech vedených Martinem Kolářem. To první uvedené bylo **Ztraceni v Třebíči** od **Toustů z Housek**. Tento neskutečný příběh skutečného města je autorským dílem souboru. Scénář začal vznikat už při zpáteční cestě souboru z této divadelní přehlídky v loňském roce. Jedná se o příběh o tom, co všechno se může i nemůže stát cestou dětského divadelního souboru na přehlídku dětských divadelních souborů. Zpočátku se objevují naznačené a nedohrané situace, druhá část představení je již propracovanější. Objevují se zde narážky (včetně těch, které se

týkají rivalitu mezi městy Jihlava a Třebíč) a gagy, na které obecenstvo reaguje a baví se. Radost ze hry číší z podia i hlediště. Dětsí aktéři jsou velmi dobře herecky vybaveni – nastolenou dramatickou situaci jsou schopni ustát a adekvátně v ní jednat.

Dalším počinem jihlavské ZUŠ byl **Začátek** od souboru **Chlup chlupatý**. Autory scénáře jsou zde také děti, tentokrát už teenageři. A tomu odpovídá i zvolený námět. Hra se odehrává v kině, kde se po příchodu diváků (různých charakterů) a jejich usazení nezačne promítat film. Diváci chtějí vysvětlení. Toho se jim však nedostává. Navíc narážejí na zavřené dveře. Napětí se stupňuje. Neduhý charakterů se projevují. Jedna z divaček vytahuje z kabelky pistoli. Nešťastnou náhodou je jeden z diváků postřelen. Ve chvíli, kdy se film konečně spustí, není nic, co by diváky (tedy návštěvníky kina) zajímalo víc, a tak se ani nepokusí postřeleného zachránit. Inscenace postrádá žánrové ukotvení – není jasné zda se jedná o satiru, komedii, tragikomedii anebo horror.

Další školní divadlo přijelo z **Třeště**. Byly to **Třeštici** (vedení Radana Kadlecová) a celkem jich bylo neuvěřitelných 46. S živým hudebním doprovodem a s velkým nadšením se pustili do pohádky **Lotrando a Zubejda** (předloha: Karel Čapek, Zdeněk Svěrák). Herekým, režijním a dramaturgickým pojetím se snaží napodobit známou filmovou verzi tohoto pohádkového muzikálu. Chybí jim však k tomu více divadelních dovedností a také zkušenosti. Představení je ve výsledku spíše divadlem pro lokální publikum.

Podobně na tom byla i inscenace **Čert a Káča ze ZŠ Jevišovice** (vedení Jolana Karlová). U ní lze ocenit velké nadšení pro věc, vlastnoručně vyrobené kulisy, kostýmy a další součásti výpravy, méně už celkové režijně dramaturgické pojetí divadelního zpracování této tradiční pohádky.

Zajímavým pokusem bylo představení **Minecraft story** v podání osmi páťáků ze **ZŠ Bobrové**, kteří si říkají (vedení Ivana Rezníčková). Ve svém příběhu se snaží upozornit na nebezpečí skryté v hraní virtuálních her, které může člověka zanést mimo reálný svět a nabourat jeho osobní vztahy. Tato inscenace využívá jen minimum výrazových prostředků. Příběh je odkrýván v krátkých střizích, mnohé motivy nejsou dohrávány. V komplexu působí příliš schematicky a prvoplánově.

Třetím představením jihlavské ZUŠ a zároveň závěrečným představením celé přehlídky bylo **Deset tisíc mil pod mořem** souboru **Dramatická ondatra**. V rámci průběhu soudního přelíčení s kapitánem potopené lodi *Splašený hlemejžd* se odehrává příběh o tom, jak se stal Jules Verne spisovatelem. Využívá se principu divadla na divadle, kdy v průběhu procesu je v druhém plánu prezentován vlastní příběh ztroskotání – příběh námořníků a jejich kapitána. Ke kladům představení patří autorský text (scénář si psali členové souboru), ale i nápad vedoucího přiblížit dnešním dětem pozapomínaného a méně čteného spisovatele Julese Verna, dále také herecká vybavenost a přirozenost dětí na jevišti, humor a nadsázka.

Celá přehlídka probíhala ve velmi přátelské atmosféře. Dětem byly nabídnuty i atraktivní doprovodné aktivity: kino, prohlídka města, návštěva galerie...

Porota pracující ve složení Marie Pavlovská (Brno), Jaroslav Dejl (Třebíč) a Tomáš Doležal (Brno) navrhla **k přímému postupu na celostátní přehlídku ve Svitavách inscenaci Deset tisíc mil pod mořem. Do širšího výběru navrhla inscenaci Ztracení v Třebíči**. Čestným uznáním pak dále ještě ocenila představení: **Začátek**, Kdybych já byl dospělý a **O Zemičce Zvoničce**.

Tom Doležal s využitím posudků Marie Pavlovské a Jaroslava Dejla

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

PŘEHLÍDKA DĚTSKÉ RECITACE

BRNO, 20 –21. 4. 2017

Po roce opět v Labu, s příjemnou a pohodovou atmosférou, která provázela recitátory na jejich cestě za přednesem. I tak by se dala jednoduše shrnout letošní přehlídka dětských recitátorů, která se již typicky konala v Lužánkách SVČ, pracoviště Labyrint, Brno – Bohunice, ve dnech 20. a 21. dubna 2017. Na organizaci a průběhu přehlídky se podíleli také studenti Ateliéru divadla a výchovy, kteří recitátorům pomáhali vytvořit pohodovou atmosféru, která by pomohla alespoň částečně zapomenout na onen stále přítomný soutěžní charakter. Pro uvolnění a nastartování energie recitátorů si studenti na začátek připravili krátké hlasové rozcvičky, které sloužily především k rozmluvení a vyzkoušení si prostoru pro recitaci.

Letošní přehlídka zaznamenala určité více či méně plánované změny. Oproti předchozím rokům byl pouze jeden lektorský sbor, ve kterém zasedli Petra Ryčecká, Monika Jelínková a Pavel Skála. Recitace jednotlivých kategorií tedy neprobíhala paralelně, jak bylo dříve zvykem, ale postupně. Recitátoři se tak mohli obohatit a inspirovat u jiné, mladší či starší kategorie.

Typická různorodost recitačních vystoupení s sebou nesla zajímavé nahlédnutí do práce s dětským recitátorem. Opět jsme se mohli setkat s již tradičními texty Jiřího Žáčka, Ivana Martina Jirouse, Josefa Kainara, Jana Skácela či Karla Jaromíra Erbena. Diskuze s doprovody byla především nad dramaturgií a výběrem textů pro danou věkovou skupinu a jejího následného zpracování do přednesového tvaru. Diskuze s recitátory, vedená studenty Divadelní fakulty JAMU, měla spíše uvolňující charakter propojený se vzájemnou zpětnou vazbou. Cílem těchto diskuzí bylo přirozenou formou podnítit recitátory k vzájemné rozpravě nad shlednutými vystoupeními a zamyšlení nad základními principy přednesu.

Na celostátní přehlídku dětských recitátorů do Svitav lektorský sbor vybral ve **druhé kategorii Filipa Musila** s textem Ilji Hurníka **Divné jméno** a **Annu Míčkovou** s textem Daisy Mrázkové **Zlatá tráva**. U obou recitátorů lektorský sbor ocenil především za schopnost přirozeného projevu a práci s gradací. U Filipa byla velmi kladně hodnocena také dramaturgická stránka, zahrnující kvalitně vybraný text.

Ze **třetí kategorie** byl vybrán pouze jeden recitátor, a to **Jiří Nezval** s textem Claudine Desmarteauové **Gustikovy patálie**. Lektorský sbor u Jirky ocenil přirozený vypravěčský talent, schopnost zaujmout a pobavit diváky a také vhodný dramaturgický výběr textu.

Ve **čtvrté kategorii** byli vybráni dva recitátoři – **Ondřej Švanda** a **Daniel Pečinka**. Ondřej s texty Stephena Leacocka **Vánoce** a **Smolíka McFiggina** a Roberta Fulghuma **Už hořela, když jsem si do ní lehal** prokázal schopnost přirozeného a osobitého projevu, který v divákovi vyvolával jasné obrazy a představy. Daniel byl s texty Roberta Fulghuma **Už hořela, když jsem si do ní lehal** a Jiřího Dědečka **Holky a knížky** oceněn lektorským sborem za bezprostřednost a autenticitu, vhodný výběr textu a v neposlední řadě za velmi citlivý a hluboký projev bez jakéhokoliv afektu či dokonce patosu.

Letošní přehlídka dětských recitátorů v SDV Labyrint přinesla spoustu zajímavých a inspirativních recitačních vystoupení, které jistě byli pro recitátory obohacením a třeba i dalším podnětem pro další práci. Všem zúčastněným recitátorům i jejich doprovodům patří velké díky za krásné chvíle se slovem.

Miroslav Jindra

PŘEHLÍDKA DĚTSKÉHO DIVADLA

BRNO, 21.–22. 4. 2017

Krajské kolo přehlídky dětského divadla Dětská scéna 2017 proběhlo v jihomoravském kraji v Brně ve Středisku volného času Lužánky – pracoviště Labyrint (Brno-Bohunice). Přehlídku pořádalo SVČ Lužánky ve spolupráci se studenty druhého ročníku magisterského stupně Ateliéru DV DIFA JAMU v Brně. Přehlídky se zúčastnily jí čtyři dětské soubory.

Letos nově program divadelní části přehlídky navazoval přímo na recitační část. V lektorském sboru usedla Hana Volkmerová, Monika Jelínková a Pavel Skála.

Program pátečního odpoledne zahájil soubor **DDS Brnkadla-Pulci** (vedoucí Petra Rychecová) s představením **Zůstanu jen já**. Soubor pracoval na autorské inscenaci a pro tematické východisko si zvolil strach, strach v nás, obavy. Na tomto půdorysu každá postava vyprávěla svůj vlastní krátký příběh vypovídající o vlastních obavách. Jednalo se o koláž jednotlivých příběhů postav. Představení se nepodařilo sjednotit a téma strachu nebylo vždy patrné, v některých částech spíše vetknuté na sílu. Použité byly jednoduché prostředky (pohyb, čistá mizanscéna...), což bylo velmi sympatické.

Druhé páteční představení neslo název **NA HLAVU!** a přivezl je divadelní soubor **YOUNG PRKNO z Veverské Bítýšky** pod vedením Jarky Vykoupilové. Představení ve formě koláže hravě rozvíjelo motivy co se děje v naší hlavě. Představily se nám jednotlivé emoce (strach, vztek či nesoustředění), které byly v hlavě dvou sester hledajících se navzájem, protože rodiče se neustále hádají. Některé části koláže nefungují (např. Macourkova pohádka o dracích) a režisérce bylo doporučeno zvážit jejich škrt či výměnu. Děti byly na jevišti přirozené, plné energie, schopné zvládat i nenadálé komplikace. Výrazná byla i výtvarná složka představení. Zkrátka „problémy jsou na hlavu, hodíme je za hlavu“.

Páteční program byl zakončen dětskou diskuzí o viděných představeních a paralelně probíhala i diskuze lektorského sboru s vedoucími souborů.

Sobotní den byl zahájen workshopem pro děti ze souborů vedeným Hanou Volkmerovou.

Třetím představením přehlídky bylo **Děvčátko Momo** od souboru **Punkové děti** (vedoucí Juliana Vališková). Režisérka a inscenátorka vycházela z předlohy od Michaela Endeho **Děvčátko Momo** a ukradený čas. Představení se potýkalo s mnohými nedostatky. Nejcitelnější byly v práci dramaturgicko - režijní. Představení působilo velmi ambiciózně, ale pod výraznou výtvarnou formou se neskrýval žádný obsah, představení bylo upovídané, táhlé a nicneříkající. Zajímavá byla hudební složka představení, o kterou se postaral Matěj Záhořík.

Na závěr přehlídky se představil soubor **ZŠ Rousínov** s představením **Strašidelná pohádka** (vedoucí Michaela Kyjovská). Režisérka si k inscenování vybrala předlohu Martina „Magora“ Jirouse. Magor dětem a zpracovala se souborem/celou druhou třídou krátký veršovaný příběh o tom, co se stane, když Františka a Marta zůstanou samy doma. Představení vynikalo svojí energií a spontaneitou dětských herců. Každé dítě vynikalo osobitostí a zároveň se děti vnímaly navzájem, spolupracovaly a tvořily společně. Jednalo se o krátký a sevěřený tvar. Režisérka obdivuhodně pracovala s celou třídou a docílila přirozeného dětského hereckého projevu v tematicky sevěřeném představení.

Přehlídka poté pokračovala moderovanou diskuzí s dětskými herci a diskuzí lektorského sboru s vedoucími.

Závěr byl věnován poděkování všem zúčastněným souborům, lektorům a organizátorům. Nechybělo samozřejmě i předání ocenění, doporučení a nominací do celostátního kola Dětské scény 2017. **Doporučení do širšího výběru** programu celostátní Dětské scény získalo představení **NA HLAVU!** (YOUNG PRKNO) a **k přímému postupu do programu** celostátní Dětské scény bylo navrženo představení **Strašidelná pohádka** (ZŠ Rousínov).

Monika Jelínková

OLOMOUCKÝ KRAJ

PŘEHLÍDKA DĚTSKÉ RECITACE

ZUŠ ŽEROTÍN OLMOUC, 7. 4. 2017

V pátek 7. dubna 2017 proběhlo již tradičně v prostorách ZUŠ „Žerotín“ v Olomouci krajské kolo recitační přehlídky Dětská scéna 2017 s postupem na celostátní přehlídku ve Svitavách. Tento „svátek poezie i prózy“ organizoval Dům dětí a mládeže v Olomouci spolu se Základní uměleckou školou „Žerotín“ v Olomouci, na akci se podílelo i Dramacentrum Olomouc. Přehlídka probíhala v uvolněné, příjemné, tvůrčí atmosféře, ve čtyřech věkových kategoriích se sešlo více než 80 dětí, které dorazily i se svým doprovodem (většinou učiteli ze ZŠ, rodiči či prarodiči) z různých koutů Olomouckého kraje. Soutěžnímu klání ve všech kategoriích tradičně předcházela recitační dílna, tedy úvodní seznamovací, rozehrávací a „rozmlouvací“ hodinka s vybraným lektorem z každé kategorie. Proti minulým ročníkům zaznamenali také účastníci jistou změnu v závěrečném oceňování – organizátoři přehlídky se rozhodli, že diplom za účast si odvezou domů všichni recitátoři bez ohledu na umístění...

Nejmenší recitátoři z **první kategorie** měli tradičně nejpočetnější publikum, proto byl pro jejich vystoupení vyhrazen komorní sál ZUŠ. Úroveň výkonů těchto recitátorů byla podle jejich lektorů – Martiny Kolářové, Ivany Němečkové a Báry Řezáčové – dosti vysoká, většinou s vhodným výběrem textu vzhledem k věku soutěžících. Recitátoři porozuměli tématům zvolených textů a také dokázali předat divákům své poselství. Mnozí pěkně pracovali s postavami a překvapivá byla v letošním roce také technická vyspělost některých z nich. Uvolněná atmosféra bez větší nervozity přispěla k pocitu příjemně a inspirativně stráveného odpoledne. První kategorie byla tradičně „nepostupová“, a tak žádný z malých recitátorů nemusel odjíždět s pocitem prohry, každý dostal svou trofej v podobě diplomu za účast...

Ve **druhé kategorii**, jejíž účastníci soutěžili v koncertním sále ZUŠ, se představilo 22 dětí. V naprosté většině byl výběr soutěžních textů dobrý, odpovídající věku a naturelu recitátorů, i když ve zvolených textech jednoznačně převládala próza. Po technické stránce (např. artikulace) byla většina recitátorů dobře vybavena, problémy se vyskytly hlavně ve výstavbě některých textů – např. monotónnost, ilustrační pohyby a nepřirozená gesta, špatné větné důrazy a frázování. Lektorský sbor ve složení Hana Šprynarová, Klára Litterová a Ilona Zámečníková nakonec doporučil k přímému postupu na celostátní přehlídku **Michala Zbořila** s textem **M. Kratochvíla Prázdniny blbce č. 13** a **Daniela Pallu** s textem **Fr. Simonové Darebák David**, jako náhradníci pak **Alenu Keňovou** s textem **J. Karafiáta Sny a plány pod sněhem**.

U Michala Zbořila porota ocenila vyspělost recitátora, jeho nadhled a lehkost vyprávění. Navíc byl velmi přirozený. Dobře pointoval situace a bylo zřejmé, že jej text baví.

Daniel Pallu zvolil text odpovídající jeho věku. Byl přirozený a přesvědčený. Přesně vystavěl text a vypointoval situace i text jako celek.

Alena Keňová uplatnila na zvoleném textu svůj cit pro jeho specifickou poetiku. Přirozeně odlišila jednotlivé postavy a citlivě vykreslila atmosféru. Problémem je však pointa textu.

A jak to vypadalo v **třetí kategorii**? Mladí recitátoři se sešli se svým lektorským sborem – Janou Turčanovou, Jonášem Konývkou a Janou Posníkovou – v sále LDO č. 333. Tato kategorie tradičně soutěží ve dvou kolech, tedy se dvěma texty, přičemž druhé kolo je výběrové. Z celkového počtu 21 soutěžících vystoupilo s druhým textem 10 dětí. Lektorský sbor posuzoval hlavně výběr textů – adekvátnost k věku, uměleckou kvalitu textu spojenou s uvědoměním si tématu („o čem to pro mě je“) a následně i projev s jeho interpretací – gradace, pointování situací, práce s pauzou apod. Řadu

technických nedostatků přinášelo frázování, nesprávné tvary slovesa „být“ a artikulace. Nejvíce zaujaly recitátorky **Tereza Nováková** (P. Gripari: **Pár bot**, A. Přidal: **Nesmyslná mapa**), **Anna Orálková** (M. Čunderle: **Jak zimovali**, R. L. Stevenson: **Země spánku**) a **Aneta Kapustová** (I. Březinová: **Lauro, ty jsi ale číslo**, J. Rejžek: **Vrchlickej**) – svou osobitostí, schopností navázat kontakt s divákem a vystižením poetiky zvoleného autora. První dvě jmenované, Tereza a Anička, byly vybrány k celostátní reprezentaci našeho kraje, Anetce zůstala role náhradnice...

Ve čtvrté kategorii nastoupila k soutěžnímu klání dvacítká nejstarších, tudíž i nejzkušenějších recitátorů. Jako kolbiště jim byl vyhrazen sál LDO č. 332 a jejich výkony posuzovali Vladislav Kracík, Jana Jurkasová (ta vedla i předšoutěžní recitační dílnu a zmínila i její velmi příjemnou atmosféru) a Zuzana Nováková. Dle jejich hodnocení se většina soutěžících vesměs dobře „poprala“ s předlohou, po technické stránce by se určitě našlo pár nedostatků, např. práce s přesahy, dodržování interpunkce, pečlivá artikulace... Řadě soutěžících nechyběla kultivovanost projevu, humorný nadhled či kontakt s divákem. Úroveň čtvrté kategorie byla dobrá – až na to, že ve druhém kole, kam postoupilo 9 recitátorů, většina soutěžících podala výrazně slabší výkon. K postupu na celostátní přehlídku byli v této kategorii vybráni k přímému postupu tentokrát výhradně mladí muži: **Jiří Peškar** (D. Wattin: **Kluk na větví**) a **Patrik Zívalík** (P. Süskind: **Pan Sommer**, úryvek). Oba zaujali vyrovnanými výkony v obou kolech, přirozeným projevem, osobním sdělením a dobrou technickou výbavou. Jako náhradník byl vybrán **Matěj Snášel** (J. Lennon: **Randolfův večírek**). Přátelská atmosféra panovala „na kolbišti čtvrté kategorie“ až do posledních okamžiků přehlídky, je jen škoda, že recitátoři, kteří nepostoupili do druhého kola, opustili řady diváků a neposlechli si ani další výkony svých kolegů, ani následné připomínky a rady lektorského sboru při závěrečném povídání... Inu, tak už to na přehlídkách chodí...

Děkujeme všem statečným recitátorům z Olomouckého kraje, blahopřejeme vítězům a přejeme jim hodně úspěchů a příjemný pobyt ve Svitavách...

Z materiálů poskytnutých lektory krajské přehlídky v Olomouci zpracovala Zuzana Nováková

PŘEHLEDKA DĚTSKÉHO DIVADLA

PODĚS 2017, OLMOUC, 22.–23. 4. 2017

V sobotu a neděli 22. a 23. dubna 2017 jsem se po pár letech opět přesvědčil, že olomoucký Poděs není jen „jednou z postupových přehlídek“. Je to skutečný svátek divadla, kde výrazně ustupuje do pozadí postupový či „soutěžní“ aspekt akce. Je evidentní, že se sem soubory rády vrací bez ohledu na případný „neúspěch“, pro děti jsou tu připraveny diskuse, dílny, inspirativní představení a nejrůznější

drobné atrakce, dospělí mají příležitost se dál divadelně vzdělávat. Na přehlídkových inscenacích je ostatně dobře patrná dlouhodobá metodická péče pořadajícího Sdružení D o obor dětského divadla v Olomouckém kraji. I když soubory neprocházejí žádným předvýběrem, výsledky jejich práce jsou většinou velmi poučené a při rozboru inscenací je většinou o čem povídat.

Všech deset představení hlavního programu i představení inspirativní (Ústav úžasu Praha, Usnula jsem, ale nespím) se hrála v sálech ZUŠ Žerotín. A přestože nejsem přítelem třeskutě vtipných rozehrávaných moderátorských úvodů k přehlídkovým představením, musím uznat, že letošní dvojice žáků ZUŠ Žerotín plnila svou roli opravdu výborně – byť v několika případech trochu hrozilo, že by jejich drobný výstup mohl svou kvalitou překonat následné představení.

Metodická péče týmu kolem Pavla Němečka, Ivany Němečkové a Aleny Palarčíkové se letos zřejmě projevila i ve sci-fi tematice některých inscenací – právě s předlohami tohoto druhu pracovaly Alena s Ivanou na svém podzimním semináři pro vedoucí dětských souborů. Raritou této přehlídky pak bylo, že tu diváci mohli vidět dvě různá zpracování knihy Marca Haddona *Spudveč* aneb 70 000 světelných let. Při sledování poněkud nepravděpodobných zápletek příběhu zachraňování planety před utajenými mimozemšťany mohlo leckterého diváka už v první verzi příběhu maně napadnout, že možná nejde o příliš kvalitní literární předlohu. Protože ale Marca Haddona znám jako vynikajícího autora díky jeho Případu se psem, pochopil jsem, že problémy jsou zřejmě důsledkem snahy vtěsnat do inscenace všechna důležitá dějová fakta příliš rozsáhlého textu. Náročný je asi i převod specifického humoru předlohy na jeviště. Ať už je to jakkoli, soubor **Pvdramec ze ZUŠ Prostějov** se ve své inscenaci **Spudveč** nakonec vypořádal s nástrahami předlohy se ctí, zejména v první půli byl příběh vyprávěn poměrně přehledně a inscenaci nechyběly ani charakteristické náležitosti „studentské sci-fi“, jak myslím nazval zvolený žánr můj spolulektor, dramaturg a režisér Vladislav Kracík. Přestože příznakem tohoto žánru je podle něj zkratkovitost i jistá vědomá herecká a scénografická jednoduchost a ledabylost, jichž jsme byli svědky, přimlouval bych se ve všech složkách za přesnější práci se stylizací, která by ve výsledku mohla zpevnit celý tvar. Soubor pod vedením Jany Turčanové byl každopádně za kvality své inscenace oceněn **doporučením do širšího výběru na celostátní přehlídku**.

Spudveč v podání souboru **Spešl ze ZUŠ Leoše Janáčka ve Frýdlantu nad Ostravicí** pod vedením Jitky Kvasničkové předčil prostějovskou verzi důslednější expozicí příběhu a tím i vstupní

motivaci postav, převodu předlohy a jejího humoru také pomohl mladší věk protagonistů souboru. Jevištnímu projevu dětí ale opět chyběla pevnější stylizace, inscenaci navíc dominovaly dlouhé nedramatické dialogy s občasnou mechanickou deklamací textu. Soubor získal ocenění za kolektivní práci na inscenaci.

V žánru humorné sci-fi se odvíjela i **Vesmírná havárie** souboru **Dramka z Valentky Prostějov** (ved. Hana Lužna). Drobná inscenace neměla velké ambice – soubor si je vědom, že jde o jevištní hříčku, žáci 9. třídy si po třech letech dramatické výchovy v 6., 7. a 8. třídě vymohly dramatický kroužek a jsou rádi, když můžou být společně na jevišti. Představení nechyběly vtipné momenty, škoda jen, že text Aloise Mikulky nenabízí zajímavější téma než je oblak smradu v meziplanetárním prostoru.

S tematikou mimozemských civilizací si pohrávalo také představení **Mimozemská civilizace existuje** souboru **Rybky při Masarykově základní a mateřské škole Velká Bystřice** (vedoucí Zuzana Švierčková a Zuzana Vodičková). O skutečnou science-fiction ale tentokrát nešlo. Jak se postupně ukázalo, mimozemšťani byli jakousi zhmotněnou výmluvou v případě, když nepořádné dítě např. ztratí ponožky. Výchozím tématem byly tedy výmluvy, ve velmi volném až nezřetelném jevištním tvaru spoléhajícím na improvizaci dětí a atmosféru dodanou zvňjšku světlem a hudbou, se ho bohužel sdělit nepodařilo.

Jednou z nejpozoruhodnějších inscenací letošního Poděsu je bezesporu **Tohle jsem udělal** souboru **ZUŠ Zábřeh** (ved. Jana Jurkasová). Divadelní zpracování stejnojmenné vynikající knihy Anny Dee Ellisové je velmi vyspělé a nápadité zejména po scénografické stránce. Vynalézavá hra s papundeklovými krabicemi kombinovaná s videoprojekcí je přímo nabitá metaforami, projev starších dětí je navíc velmi přesvědčivý a přesně stylizovaný. Problém inscenace spočívá v tom, že princip tajemství a jeho velmi pozvolného rozkrývání směrem ke konci funguje mnohem lépe v knize než na divadelní scéně. Divák je neustálým utajováním zásadního

faktu celého příběhu spíše frustrován (v knize naopak motivován a udržován v napětí), dokonce může propadnout pocitu, že se vše svévolně šifruje až k naprosté nečitelnosti. Za svůj pozoruhodný počín byl ovšem soubor oceněn cenou za inscenaci.

Vrcholem olomouckého Poděsu byla (aspoň pro mě) inscenace souboru **Pískající vršky ze ZUŠ Mohelnice** (ved. Martina Kolářová) **Méda spěchá domů** (podle knihy Marky Míkové Jonáš spěchá domů). Pojednává iniciační cestu plyšového medvídko, který putuje z dalekého Sinhapúru, kde byl vyroben, domů k holčičce, která ho má dostat k narozeninám. Příběh byl dětmi ve věku 9–11 let rozehrán nápaditě a s humorem, s přesným jednáním v situacích. Soustředění dětí a jejich vztah k loutkám, ušitým pro tuto inscenaci ve stylu plyšových zvířátek, působily až dojemně. Inscenace byla oceněna **přímým postupem na celostátní přehlídce**.

Za sympatický počín lze označit také inscenaci **O hodném chlapečkovi, který se stal kredencí** souboru **Na větvi ze ZUŠ Zábřeh** (ved. Pavla Schöňová). Soubor příjemně rozehrál některé situace Macourkovy předlohy, do expozice navíc nápaditě vložil téma dětí jako obrazu svých rodičů. Výraznou slabinou inscenace je ale fakt, že se souboru nepodařilo uspokojivě vyřešit klíčové situace příběhu, zejména samotnou proměnu chlapečka Silvestra v kredenc. Soubor byl oceněn za kolektivní práci na inscenaci.

Pohádka **Hrnečku vař!** v podání **Dětského loutkového divadélka Krasohlídek Zábřeh** (ved. Magdalena Schwarzková) je především výsledkem touhy využít fundus loutek, který v Zábřehu zůstal po už neaktivním loutkářském souboru Klubíčko. Text Vlastimila Pešky na námět Erbenovy pohádky bohužel může sloužit jako názorná ukázka dramaturgického nešvaru, označovaného často jako „boule na příběhu“. V průběhu se tak odehrálo, především pak „odmluvilo“ všechno možné, jevištně nerealizován zůstal ale klíčový moment hrnku vařícího kaši. Co se ovšem souboru nedá upřít, je skvělé vedení marionet (jinak pro tuto pohádku celkem nevhodné zvolených).

Jednoduchou ilustrací textu amerického countryového písničkáře Grandpa Jonese **Vánoční host** doplnil přehlídku soubor **Drozd při ZŠ Osek nad Bečvou** (ved. J. Navrátilová). K divadelnímu ztvárnění textu vyzval soubor překladatel textu Zdeněk Hanka, kultivovaný tvar ale nepřekračuje hranice popisnosti, schází mu dramatické situace a základní dovednosti pro práci s veršem.

Podobně drobná inscenace souboru **Ráčci Roveňáčci ze ZŠ Rovensko** (ved. Pavla Schöňová) **Proč nechtěl Honza princeznu za ženu** na text Jiřího Havla naopak přesně vystihla a rozehrála situaci záchrany princezny před drakem. Vtipně vyřešený střet Honzy s hromadnou postavou draka se stal jedním z nejpůsobivějších momentů celé přehlídky. Soubor získal ocenění za nápadité zpracování textu Jiřího Havla.

Na závěr nezbyvá než poděkovat organizátorům Poděsu za příjemně a inspirativně strávené dva dny, za všechna představení a diskuse, bezchybnou organizaci přehlídky i za skvělou společnost mých spolulektorů Jiřiny Lhotské a Vládi Kracíka.

Jakub Hulák

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

PŘEHLEDKA DĚTSKÉ RECITACE

OSTRAVA, SVČ KORUNKA 28. 4. 2017

Přehlídka se uskutečnila v SVČ Korunka v Ostravě- Mariánských Horách v pátek 28. dubna 2017. V pěti kategoriích (0.-4.) vystoupilo celkem 58 recitátorů, z toho o postup do celostátního kola ve druhé, třetí a čtvrté kategorii usilovalo celkem 36 skvěle připravených a vybavených dětí...

Organizace přehlídky byla naprosto excelentní, všichni, včetně pěti lektorů měli nejlepší myslitelné podmínky, které zajistila Helena Skálová a celý její tým SVČ Korunka, spolu s Krajským úřadem a dalšími sponzory přehlídky... Lektorský sbor byl složen vyrovnaně. Lenka Sedláčková z DLO, Jana Janěková z Olomouce, Eva Dusová - ZUŠ Ostrava - Poruba, Josef Bičíště z Českého Těšína a Saša Rychecký - ZUŠ E. Runda Slezská Ostrava. V podstatě jsme si velmi rozuměli, měli jsme podobné názory, pocity a ve všech rozhodnutích se velmi shodovali v celkovém hodnocení i v postupech...

Hodnotit nultou a první kategorii je dost obtížné – zatím nejde o osobní sdělení, jedná se především o práci s výslovností dětí, výběrem textů pro ně vhodných a citlivou přípravu. Což ne vždy se podařilo, ale i přesto se v těchto dvou věkových skupinách našly budoucí talenty. **Stela Bradáčová** a její přednes Kuřátko a obilí Františka Hrubína – to byla skutečně radost. **Klára Stošková** a interpretace textu Děda a zajíc Michala Černíka – výběr přesně pro věk, Klára dokázala nejen krásou mluvou, ale i výstavbou své recitace všechny plně zaujmout.

V první kategorii jsme sledovali s radostí přirozený a uvolněný projev **Sofie Lazarové** (Ludwik Jerzy Kern: Žirafa u fotografa), **Ondřeje Smyčka** (Jiří Žáček: Nermalujte čerta na zeď), a **Věry Samolejové** (Jiří Žáček: Oči a brýle). Ovšem ocenit jsme mohli i mnoho dalších dětí, nejen pro citlivý výběr, ale i pro skvělý přednes, schopnost práce s jazykem, pochopení a sdělení... Na místě je pak ocenit především ty, kteří děti připravovali!

Tři starší postupové kategorie byly přehlídkou toho, jak vysokou úroveň interpretace krajská přehlídka má. V naprosté většině byly vybrány texty přesně pro věk a schopnosti dětí, které se pak s přednesem úspěšně vyrovnaly. Neviděli jsme viditelné technické nedostatky, řečová a interpretační úroveň byla velmi dobrá. U oceněných pak došlo skutečně i ke sdělení vlastního postoje posluchačům...

Ve druhé kategorii byla oceněna **Alžběta Dohnalová**, která se skvěle vyrovnala s obtížným textem Julie Donaldson **Gruffalo**. Její projev byl uvolněný, přirozený, udržela pozornost posluchačů po celou dobu tohoto dlouhého textu, měla jej vystavěný tak, že gradoval a nenudil. **Nikoleta Kusáková** si vybrala náročný text Aloise Mikulky **O smutném tygrovi** a její přednes nepostrádal naléhavost a pravdivost, ale nebyl jen prvoplánový. Umí pracovat s pauzou, dobře mluví – a hlavně ví, co a proč sděluje. Obě děvčata byla nominována k postupu, ocenění poroty pak získala i **Magdalena Machová**, která úměrně svému věku a velmi přesvědčivě přednesla text Shela Silversteina **Monika, co chtěla poníka**.

11 interpretů třetí kategorie nabídlo širokou škálu témat, zajímavých výkonů, ale v několika případech i výběr textu naprosto neodpovídající věku a schopnostem jej sdělit. Kdy sama technika a talent nestačí. Je škoda, že k postupu jsme mohli nominovat jen dva, proto jsme udělili alespoň ceny poroty několika dalším... Krásně citlivým textem, přednesem, sdělením potěšila **Klára Ondráčková**, která si vybrala text Evy Milatové **Čas pro človička**. Druhým postupujícím je **Samuel Chlopčík**. Přesvědčil v prvním textu – **Vrána a liška** Aloise Mikulky, ale oslnil textem Zuzany Pospíšilové **Detektivové – výslech**. V obou vystoupeních dokázal udržet nadhled a sdělovat všechny myšlenky s velkým zaujetím.

Ocenění poroty pak získala **Valerie Recmanová**: Jan Werich - Máta Peprná (byla škoda druhého vystoupení s Janem Skácelem, kde se její suverénní projev a skvělá mluvní technika proměnila v rozplizlý sentiment bez obsahu). Druhé ocenění poroty získal **Jiří Semančík**. Vybral si Zvuk slunečních hodin Hany Androníkové a Tetovač Daniely Fischerové. V obou případech sice prokázal nesporný talent, skvělou řečovou techniku, ale zcela se rozešel s pravdivostí sdělení vzhledem ke svému věku a obsahu textů.

V poslední, čtvrté, kategorii by mělo jít už především o osobní sdělení, vlastní názor, podložené interpretační suverenitou. Jako nejdůležitější vidíme výběr textu. Všechny 12 interpretů dokázalo tato kritéria více či méně naplnit, viděli jsme skutečné osobnosti. K přímému postupu jsme nominovali **Johanu Szpyrcovou**, která do svého vystoupení dokázala přenést poetičnost a atmosféru nádherného textu Daisy Mrázkové **Úplně nejkrásnější věc**. Umí pracovat s pauzou, přesným temporytmem, ke konci všechno vygraduje – počká si a pak sdělí jasnou tečku! **Martina Czyžová** použila text Alexandry Berkové **Nazdar Ančo!** k civilnímu, ale kultivovanému vyprávění, kterým zaujala od začátku až do jasného konce s překvapením. Doporučení k postupu ze třetího místa pak dala porota i **Tereze Kikové**. Ta vyprávěla text Roberta Fulghuma z knihy **Už hořela, když jsem do ní lehal** s velkou grácií, s přesnou gradací, skvělou mluvní technikou. Nejen se sama bavila, ale potěšila a bavila tím chytrým textem publikum.

Pro všechny účastníky byla krajská přehlídka bezesporu svátkem, ne prioritně soutěží. Většina z nás si toho dne krásně užila a za to patří díky především všem vystupujícím, kteří i v roli diváků dokázali jednotlivá vystoupení ocenit, rodičům a učitelům, kteří své žáky připravili až na takovou úroveň. Organizátorům za bezchybnou a příjemnou organizaci, ale i laické porotě z členů domácího divadelního souboru, která přinesla do hodnocení jiný rozměr – i když se v mnohém s „velkou“ porotou sešla...

Saša Rychecký

PŘEHLEDKA DĚTSKÉHO DIVADLA

OSTRAVSKÁ LOKÁLKA, OSTRAVA, 7.–8.4. 2017

Ve dnech 7.–8. 4. 2017 se v prostorách Divadla loutek Ostrava uskutečnil první ročník regionální přehlídky dětského divadla Ostravská lokálka 2017. Ostravská lokálka je soutěžní postupová přehlídka na celostátní přehlídku Dětská scéna 2017. Jejímí

organizátory je THeatr Ludem, z. s., který vedou Hana Volkmerová a Tomáš Volkmer.

O zhlédnutých představeních s vedoucími souboru hovořil a o postupu na národní přehlídku rozhodoval lektorský sbor ve složení: Olga Strašáková (recitátorka, moderátorka, zpěvačka, pedagožka hlasové průpravy, vedoucí dětských divadelních souborů), Žaneta Káňová (pedagožka na Ostravské univerzitě v Ostravě, obor dramatická výchova), Hana Cisovská (pedagožka na Ostravské univerzitě v Ostravě, dlouholetá členka rady pro obor dětské divadlo při NIPOSu ARTAMA), Roman Manda (vyučující na Střední škole Havířov-Prostřední Suchá, obor dramatická výchova, člen redakce zpravodaje národní přehlídky ve Svitavách) a Ladislav Vrchovský (publicista, divadelní kritik, člen odborné rady pro obor divadlo při NIPOSu ARTAMA a člen porot celostátních divadelních přehlídek).

Součástí přehlídky byly rozborové semináře, jež vedl Jan Karaffa, pedagog Ostravské univerzity v Ostravě. Nechyběl ani pohybový a hlasový seminář vedený Amálií Křížovou a Jindřichem Andryškem.

Na přehlídce diváci mohli zhlédnout jedenáct představení.

Soubor DDS Fantazie Nový Jičín vystoupil se dvěma představeními, a to **Nádraží** a **Cirkus**. Groteskně laděná etuda s náznakem morálního poselství, že krást se nemá, pojednávala o nástrahách, jež na člověka mohou číhat při cestování vlakem. Představení Cirkus provokovalo k zamyšlení se nad smyslem divadla hraného dětmi. Je jím obraznost, fantazie, radost, spontaneita, hravost? Lektorský sbor ocenil soubor Fantazie s představením Nádraží za kolektivní výkon v žánru pantomimy a pohybového divadla.

Soubor Bum Trach ze ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím ul. Havlíčkova v Českém Těšíně se představil se svou inscenací **Tatínek Šima, mamčiná dlouhá věta a příběh ze šatníku**. Inscenace vznikla na základě textu z knihy Zdeňka Svěráka Tatínku, ta se ti povedla. Dětem se podařilo uchopit a promítnout autorův smysl pro humor a nadhled do svého vlastního pohledu na svět dospělých a na život v rodině, a to s dětskou přirozeností, hravostí a humorem. Do rolí dospělých děti vstupovaly s nadhledem. Soubor Bum Trach byl oceněn především za přirozenou generační výpověď.

Dětský soubor **Štěkadlo ze SVČ Opava** si jako námět pro svou inscenaci vzal pohádku **Popelka**. V jevištním převyprávění této lidové pohádky soubor projevil smysl pro humor, grotesku, nadsázku a také sklon k satíře, a to zejména v zobrazení současného způsobu komunikace prostřednictvím tzv. SMS zpráv a sociálních sítí. Jako hlavní vyjadřovací prostředek soubor zvolil slovní a pohybovou zkratku; postavy se vyjadřovaly v jednoslovných replikách a izolovaných a významově zhuštěných gestech nahrazujících

přirozené fyzické jednání. Avšak zhruba od poloviny představení mohl náročnější divák pocítit vyčerpávání formy. Každopádně DS Štěkadlo získal za pohádku Popelka ocenění za tvůrčí uchopení tradiční pohádkové předlohy.

Soubor **Svačina při ZUŠ L. Janáčka, Frýdlant nad Ostravicí** si jako výchozí text k dramatizaci zvolil knihu francouzského humoristy, kreslíře a karikaturisty Jeana-Jacquesa Sempého Raoul Taburin o proslulém opraváři kol a vtipálkovi, který před okolním světem zakrývá svůj nedostatek, že neumí jezdit na kole, což ho málem stojí život. Souboru se podařilo zachytit „francouzský duch“ předlohy, také zobrazit ženský svět, aniž by se posunul k banalitě i pracovat s motivy, jako je např. chlapská solidarita při odhalení mindráků dvou mužských hrdinů. Soubor využíval činoherních výrazových prostředků. Hra s plošnými loutkami sloužila k převyprávění retrospektivních dějových pasáží. Divadelní soubor Svačina získal za **Raula** ocenění za výběr předlohy a její výtvarné zpracování.

Dětské divadelní studio DĚS působí při Divadle loutek Ostrava. Ve své inscenaci **Bouře, DĚS...**, která volně zpracovává Shakespearovu Bouři, studio využilo rozmanité divadelní prostředky (např. pohybové a činoherní ztvárnění postav, hra s maskami s loutkami a různými předměty), včetně prostředků filmových (filmová projekce němého filmu) a zvukových (čtení, vytukávání rytmu na dřívka). Bylo znát, že členové souboru jsou dovednostně vybavení, že dokáží pracovat s prostorem, rytmem, s různými symboly a také že umí vytvářet tajemnou atmosféru. Na druhé straně divák mohlo dešifrování nových a nových výrazových prostředků unavovat. Inscenace je výtvarně velmi bohatě pojata a je v ní využito možností, které nabízí profesionální divadelní scéna. Dětskému divadelnímu studiu DĚS při ostravském Divadle loutek bylo uděleno ocenění za bohatost jevištních prostředků.

Na motivy knihy Deník Anny Frankové vytvořil dětský divadelní soubor **JSME z Jubilejní Masarykovy ZŠ a MŠ Sedliště** inscenaci **Milá Anno**. Soubor složený z několika dívek a jednoho chlapce citlivě uchopil příběh o třináctileté Anně, která nepřežila hrůzy holokaustu za druhé světové války. Rámec inscenace tvoří prezentace prožitků dnešních dětí z čtení deníku a zároveň zobrazení vztahů mezi dětmi (včetně vztahu mezi děvčaty a hochem v dětském kolektivu). Z tohoto rámce děti přecházely do doby, kdy žila Anna Franková, a zase se vracely zpět do přítomnosti. Děti ve svém projevu působily věrohodně, přirozeně a přesvědčivě. S ohledem na zvolené téma se dokázaly vyhnout patosu a hysterii. Soubor JSME byl s touto inscenací určen lektorským sborem k **přímému postupu do programu celostátní přehlídky Dětská scéna 2017**.

Soubor **Jéčka a Věčka při ZUŠ Třinec** vystoupil s inscenací **Jak vyžrát na pavouky**, v níž zpracoval pro děti aktuální téma vztahů mezi děvčaty a chlapci. Lektorský sbor udělil souboru ocenění za věrohodné přenesení tématu do dětských vztahů.

Divadelní soubor **Mališci při ZUŠ V. Petrželky, Ostrava-Hrabůvka** získal za inscenaci pohádky **O princezně solimánské** ocenění za výrazný jevištní kolektivní projev.

DDS Růžový poník z CZŠ Hradec nad Moravicí byl za svou grotesku **Trable s láskou** oceněn za zdařilé uchopení žánru grotesky.

Přehlídky se zúčastnil také dětský divadelní soubor **Rebelové z Nového Jičína** se svou inscenací **Nausika, dívka z Knossu**.

K postupu na Dětskou scénu 2017 do Svitav byly **doporučeny do širšího výběru** pro program Dětské scény 2017 ve Svitavách získaly soubory: **Bum Trach** z Českého Těšína, **DS Štěkadlo** z Opavy a **DDS DĚS** z Ostravy.

Roman Manda

ZLÍNSKÝ KRAJ

PŘEHLÍDKA DĚTSKÉ RECITACE

UHERSKÉ HRADIŠTĚ, 20. 4. 2017

20. duben 2017 se stal v Uherském Hradišti svátkem uměleckého přednesu. Téměř čtyřicet mladých recitátorů předvedlo výsledky své celoroční práce. Letošní ročník sice nepřinesl žádný výjimečný umělecký výkon, nezazněl zde žádný objevný text, ale současně jsme nezaznamenali žádný výrazný umělecký propad. Hodnotil bych ho pozitivně - jako dobrý průměr.

První kategorie

Problémy, které se objevily u první kategorie, jsou řešitelné. Děti si často vybírají dlouhé texty (především prozaické). Přednes takového textu usvědčí interpreta z nepřipravenosti. Neví, jak text rozčlenit, kde končí logické celky, jak pracovat s temporytmem uměleckého textu. Projeví se to v nepřirozené intonaci a slovních důrazech, nevyužitím pauzy a zničením pointy. Tyto neznalosti však lze řešit dobrým pedagogickým vedením.

Čtvrtá kategorie

Nejstarší recitátoři bojovali se samotnými texty. Technicky jsou připraveni, ale často neví proč a o čem budou recitovat. Jakoby sama komičnost, tragičnost či často jen deviace přednášeného textu stačila k uhranutí posluchačů. Forma tak začíná převládat nad obsahem. Zapomíná se, že právě obsah a forma tvoří nerozlučnou harmonii uměleckého díla. I zde může napomoci pedagog: nebát se hledat s interprety témata, která jsou jim blízká.

A o vadách řeči raději psát nebudu. Současné přehlídky zaznamenávají trend, že na kvalitě naší řeči nezáleží. Pro mnohé recitátory se naše krásná čeština stala spíše tvrzí než chrámem.

Na celostátní přehlídku postoupili **Natálie Janíková** (Robert Fulghum: **Poprask v Sýrové uličce**, Zdeněk Kriebel: **Kuplet v jazzové kavárně**) a **Adéla Pašková** (Jan Werich: **Lev a notes**, Annie Daltonová: **100% andělé**).

V případě Natálie lektorský sbor více oslovil Kriebelův jazzově laděný text, a proto do celostátního kola doporučuje právě ten. Recitátorka v něm projevila osobitost, pohrávání si s temporytmem i důraz na sdělení. Krom vlastního hlasu využila i rytmický nástroj. Logicky vystavěla příběh, pracovala s emocemi i nadhledem a povýšila básnický text na skutečnou poezii.

Adéla dokázala s textem 100%andělé pracovat velice citlivě a bez zbytečného patosu. Předala příběh, smysl, ale i vlastní sdělení. Prezentovala se jako přirozená vypravěčka.

Roman Švehlík, redakčně upraveno

Druhá kategorie

Pro recitátory druhé kategorie bývá obvykle nejtěžší najít směr, kterým se v přednesu vydat. Na rozdíl od kategorie první již nemohou vsadit na „dětskou roztomilost“, ale zároveň jim ještě chybí zkušenost kategorií starších... To vše se samozřejmě odráží na jednotlivých výkonech. Většina recitátorů například vsadila na to, „jak“ přednášet spíše než na to, „o čem“. Setkali jsme se tak se spoustou výborně vyslovujících a promyšleně intonujících dětí, kterým ale v jejich přednesech chyběla pointa, preciznější výstavba a práce s temporytmem. Věřím, že to vše je možné zlepšovat vhodným pedagogickým vedením a sběrem zkušeností a zážitků s přednesem.

Na celostátní přehlídku postoupil **Marek Polách** (Jan Skácel: **Uspávanka s letadlem**) a **Veronika Škubníková** (Kateřina Lužná: **Štěně**).

Marek lektorský sbor přesvědčil, že svému textu rozumí, baví ho a že dokáže příběh předat posluchačům. Snažil se o něžné vyjádření „skácelovské poetiky“. Velmi mu v tom napomohlo promyšlené frázování a také temporytmus básně.

Veronika na sebe nenásilně připoutala pozornost přirozeným

a přesvědčivým výrazem. Skvěle porozuměla textu a dokázala ho předat. Také svůj text velmi pěkně vystavěla.

Třetí kategorie

Velkou předností třetí kategorie je, že recitátoři již disponují nějakou zkušeností, ale zároveň je ještě nedostihla „tíha dospívání“ kategorie čtvrté... jejich vystoupení se tak vyznačovala nejen lepší technikou a pestřejším výběrem textů (i když těch poetických bylo opět jako šafránu), ale také například sdělností a radostí z předávání obsahu. Je však velká škoda, jak málo výrazových prostředků většina recitátorů použila - od gradace, přes pauzu až po kontrast... Některým by také neuškodilo zpomalit a text precizněji a promyšleněji vystavět. Ovšem i zde jsou všechny tyto problémy řešitelné - získat vnímavého pedagoga a hledat různá inspirativní setkání s přednesem.

Na celostátní přehlídku postoupil **Matěj Kročil** (Jan Werich: **Pohádka o pohádce**, Slawomir Mrozek: **Trojúhelník**) a **Kristýna Jiříčková** (Eva Papoušková: **Strom s červenými kuličkami**, Jan Skácel: **Uspávanka se studánkou**).

Matěj přesvědčil přirozeným a civilním výrazem, „mužně“ suverénním vystupováním a vystupováním. Volil i umírněná gesta. Projevil velké vypravěčské nadání. I přes složitost textu dokázal udržet přehlednou linii příběhu.

Kristýna projevila vstřícnost a komunikativnost. Skvěle si vybrala texty a promyšleně je zpracovala. Jako jedna z mála také zvolila kontrastní texty.

Radka Veselá, redakčně upraveno

PŘEHLÍDKA DĚTSKÉHO DIVADLA

UHERSKÉ HRADIŠTĚ, KULTURNÍ DŮM VÉSKY,
6. 4. 2017

6. dubna se dětská divadla Zlínského kraje sešla ve Věskách (poblíž Uherského Hradiště). Zde se pod taktovkou paní Šikuly (jak jí překřtil jeden z klientů pořádaných domem dětí Šikula) přesněji Martiny Dörrové - vedoucí estetického oddělení DDM Šikula Uherské Hradiště a jejího týmu, představilo 9 divadelních souborů ze ZŠ, ZUŠ a gymnázií.

Větrušky a Větrníci (ZŠ Větrná, Uherské Hradiště) vtrhli na jeviště se svou adaptací (úprava a vedení Kateřina Vrbová) filmové pohádky **Šmankote, babičko čaruj**. Na všech 22 účinkujících bylo znát zaujetí tímto příběhem, ochota a nasazení k jejímu předvedení. To se zrcadlilo i ve vlastnoručně vytvořených scénických a výpravných prostředcích (malované a šité kulisy, výběr a využití kostýmů a rekvizit). Někdy jich bylo možná až příliš. Dynamicky a svěže působily všechny vložené taneční výstupy. Velmi nedotažené však bylo herecké ztvárnění jednotlivých postav (chyběly emoce, adekvátní intonace) a také gradování děje (napětí a překvapení).

Velmi kultivovanou nejen recitační drobníčku **Co se děje před**

usnutím (pásmo básní Karolíny Kamberské) jsme viděli v podání **Pytle blech** (pedagogické vedení Radmila Mrázová). Osm dětí mladšího školního věku nám odhaluje formou jevištní hry a hrou se slovy, jak mohou děti „zlobit“, když mají jít spát. Vytvářejí různá prostředí, rozehrávají dílčí situace a zdárně je dotvářejí k překvapivým koncům.

Další dva kolektivní recitační výstupy předvedly **Recitační soubor z Gymnázia Kroměříž** (vedení Irena Procházková) a Divadelní soubor **Pokaždé jinak z Církevní základní školy také z Kroměříže** (vedení Romana Blažková). První si pohrál s pásmem veršů Jarmily Opravilové o světě kolem nás s názvem **Pampelišky**. Pěkně se tu střídají výstupy jednotlivců a chóru. Celku však chybí smysluplný rámec, který by více posílil sdělení obsažené v textech. Soubor **Pokaždé jinak v Usínacím blues** (autor Michal Bystrov) svůj funkční rámec má. Je jím snění a činění se ve snech se sny.

Jedna z povídek z knihy Ester Staré A pak se to stalo s názvem **O neuklizených hračkách**, zaujala soubor **Tintili Vantili** (ZŠ Vsetín Trávníky, vedení Michaela Vráželová) natolik, že jej pod stejnojmenným názvem předvedl ve své inscenaci. V příběhu sourozenců Pavla a Jany se vzbouří věčně neuklizené hračky a přinutí tak svého majitele Pavla, aby své chování k nim změnil. Vlastní dramatizaci místy chybí více akce a naopak přebývá příliš textu.

Zvláštní ocenění za pracovitost by si jistě zasloužil Roman Švehlík ze **ZUŠ Uherský Brod a Bojkovice**. Letos přivezl a připravil na tuto přehlídku, spolu se svými kolegyněmi, hned tři představení. Stará ruská pohádka **O rybáři a jeho ženě aneb Zlatá rybka** (A. S. Puškin, J. Werich) oživila v podání nejmladších žáků ZUŠ. Jejich herecký výkon je podtržen dobrým hlasovým projevem. Situačně je ale příběh interpretován příliš zdůrazně a negraduje. Také scénografie je někdy zbytečně komplikovaná. Ve spolupráci s výtvarným oborem ZUŠ Uherský Brod vznikla inscenace **Černý**

drak (čínská lidová pohádka). Pohyb obřích draků vedených více vodiči dává tomuto představení zajímavý nádech exotického asijského divadla. Před diváky vznikají pestré obrazy vážného příběhu o vítězství nad zálným černým drakem. Triádu Romanových představení uzavřela **Nekonečná jízda** (Marka Míková). Holčička Lú hledá tajemství skryté na konci ulice. Na této cestě ji potká mnoho roztočivých příhod. Této groteskní roadstory by prospělo nějaké cílenější sdělení. Roman navíc ještě celou přehlídku moderoval a mezi představeními lektoroval diskusní klub na spacácích určený všem účinkujícím dětem. Nelze než smeknout před nasazením tohoto nadšeného vedoucího. Romane, díky.

Rčení: „To nejlepší nakonec“ se zcela vyplnilo uvedením představení **O bílé kočičce princezny** (Alois Mikulka) v podání souboru **Bubu ze Vsetína** (vedení Barbora Dohnáková) v samém závěru přehlídky. Čtveřice děvčat s patrnou velmi dobrou loutkohereckou průpravou a dobrou zkušeností bravurně zvládla sehrát se třemi maňásky a jednou muppet loutkou napínavý pohádkový thriller, ve kterém zlá ale zároveň taky trochu zmatená krysa unese neobohou kočičku princeznu. Vše pochopitelně dobře dopadne. V inscenaci výborně fungují všechny zapojené složky: herecká, výpravná (výtvarná) i hudebně zvuková. Viděli jsme tak velmi kvalitní loutkové divadlo.

Porota pracující ve složení Tomáš Doležal (Labyrint Lužanky Brno) a Tomáš a Hanka Volkmerovi (Divadlo loutek a spolek Theatr ludem Ostrava) navrhla **k přímému postupu** inscenaci **O bílé kočičce princezny** souboru **Bubu ze Vsetína**. Dále pak ocenila soubor Pytle blech za dobrý start k velkému divadlu, soubor ZUŠ Uherský Brod za výtvarnou podobu inscenace **Černý drak**, soubor ZUŠ Bojkovice za vytvoření poetických obrazů v inscenaci **Nekonečná jízda**.

Tom Doležal

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY NA INTERNETU

www.drama.cz/ds

PROGRAM DĚTSKÉ SCÉNY 2017

PÁTEK 9. června

10.00–12.45	prezence recitátorů s doprovodem a seminaristů třídy R	Fka-foyer
13.00–21.30	prezence seminaristů tříd A–E	Fka-foyer
13.00–13.20	zahájení přehlídky a dílny dětských recitátorů	kino
13.30–14.30	dílny pro recitátory 2., 3. a 4. kategorie seminář R	SZŠ
15.00–18.00	vystoupení recitátorů 3. kategorie	Trám
19.30–21.00	beseda lektorského sboru s recitátory 3. kategorie a jejich doprovodem diskusní klub pro doprovod recitátorů 2. a 4. kategorie dílny pro recitátory 2. a 4. kategorie seminář R	kino
21.45	informační schůzka pro seminaristy tříd A–E	Fka Tyjátr SZŠ Trám stodola

Fka	Fabrika Svitavy
OttD	Ottendorferův dům
SZŠ	Střední zdravotnická škola
MMG	budova Městského muzea a galerie ve Svitavách
stodola	farní stodola svitavské římskokatolické farnosti

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY – ČÍSLO 0.

Odpovědná redaktorka: Iva Vachková. Redakční spolupráce: Jakub Hulák. Fotografie k článkům: archivy pořadatelů krajských přehlídek. Foto na titulní straně: Jan Slaviček. Grafika a sazba: Pavel Kocych a Jazz Jameson čtyřnožec. Tisk: DTP centrum Svitavy. Redakce sídlí ve 3. podlaží Fabriky Svitavy. Uzávěrka čísla o. 7. června 2017 v 23:50. Náklad 240 ks.